

**ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2014 – 2020**

ΙΟΥΝΙΟΣ 2013

**Προτάσεις για τη Διαμόρφωση Αναπτυξιακής Στρατηγικής στην
Περιφέρεια Θεσσαλίας
για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020
(2η Εγκύκλιος)**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελ.
ΠΡΟΟΙΜΙΟ / ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
I. ΑΝΑΛΥΣΗ - ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ	5
1. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5
1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	5
1.2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΩΝ ΕΔΕΤ	8
2. ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	28
2.1 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1: «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ»	28
2.2 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2: «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΤΠΕ, ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ»	33
2.3 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3: «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΜΜΕ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ (ΓΙΑ ΤΟ ΕΓΤΑΑ) ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ (ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΘΑ)»	37
2.4 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4: «ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ»	44
2.5 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 5: «ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΤΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ»	48
2.6 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 6: «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ»	51
2.7 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 7: «ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΡΣΗ ΤΩΝ ΕΜΠΟΔΙΩΝ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΔΙΚΤΥΩΝ (KEY NETWORK INFRASTRUCTURES)» 60	60
2.8 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 8: «ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ»	62
2.9 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 9: «ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ»	70
2.10 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 10: «ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»	77
2.11 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 11: «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΜΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ»	81
3.1 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ	83
3.2 ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ - ΤΗΣ ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ	87
II. ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΕΣ	89
III. «ΧΩΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ»	90

ΠΡΟΟΙΜΙΟ / ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν κείμενο αποτελεί τις προτάσεις της Περιφέρειας Θεσσαλίας στο πλαίσιο της 2^{ης} Εγκυκλίου του ΥπΑνΥπ για τον Σχεδιασμό και Κατάρτιση του Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της χώρας στην περίοδο 2014 – 2020.

Αναφέρεται στη διαμόρφωση της αναπτυξιακής στρατηγικής της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την προγραμματική περίοδο 2014 – 2020, στο πλαίσιο των Θεματικών Στόχων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων ανά Θεματικό Στόχο και ανά ΕΔΕΤ. Παράλληλα επιχειρεί να προσεγγίσει, σ' αυτό το πρώτο στάδιο σχεδιασμού και προγραμματισμού, και ενδεικτικούς τύπους δράσεων οι οποίες συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων κάθε προτεινόμενης επενδυτικής προτεραιότητας.

Η διαμόρφωση της αναπτυξιακής στρατηγικής της Περιφέρειας Θεσσαλίας, όπως παρουσιάζεται στο παρόν κείμενο, λαμβάνει υπόψη την χρηματοδοτική συμβολή όλων των ΕΔΕΤ κατά την περίοδο 2014 – 2020, με το σύνολο των κονδυλίων που θα διατεθούν για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, άσχετα από την αρχιτεκτονική των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της νέας περιόδου.

Ως εκ τούτου, στόχος, αυτού του κειμένου είναι η συμβολή του στη διαμόρφωση του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης (Σ.Ε.Σ.) για την Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη, αφ' ενός την αναπτυξιακή στρατηγική της Περιφέρειας Θεσσαλίας, αφ' ετέρου την άποψή της και πρότασή της για τις επενδυτικές προτεραιότητες οι οποίες θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας 2014 – 2020, στο πλαίσιο της δυνατότητας που δίνουν οι νέοι κανονισμοί για πολυταμειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα την περίοδο 2014 – 2020.

Θα πρέπει να τονισθεί ότι, η αποτελεσματική εφαρμογή της αναπτυξιακής στρατηγικής της Περιφέρειας εξασφαλίζεται σε μεγαλύτερο βαθμό όταν το σύνολο των διατιθέμενων πόρων των ΕΔΕΤ που αντιστοιχούν στην Περιφέρεια Θεσσαλίας κατά τη περίοδο 2014 – 2020, συγχρηματοδοτήσουν το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας.

Από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Θεσσαλίας θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν όλα τα έργα τα οποία χωροθετούνται στα γεωγραφικά και διοικητικά όρια της Περιφέρειας και υλοποιούνται και λειτουργούν αυτοτελώς από τοπικούς και περιφερειακούς φορείς (Δικαιούχους / κύριους των έργων). Με τον προγραμματισμό και την διαχείριση της εκτέλεσης αυτών των έργων από την Περιφέρεια και την Διαχειριστική Αρχή του νέου ΠΕΠ Θεσσαλίας, εξασφαλίζεται η συμπληρωματικότητα και η συνέργεια των ΕΔΕΤ για την επίτευξη μεγαλύτερου αναπτυξιακού αποτελέσματος, καθώς επίσης επιτυγχάνεται και μεγαλύτερη υποστήριξη και αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των Δικαιούχων φορέων που υλοποιούν τα έργα στη Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Προς την κατεύθυνση αυτή είναι και ο προτεινόμενος στο παρόν κείμενο ενδεικτικός προσδιορισμός των επενδυτικών προτεραιοτήτων για ένταξη τους στο νέο ΠΕΠ Θεσσαλίας ή / και διαχείρισή τους από την Διαχειριστική Αρχή του ΠΕΠ Θεσσαλίας.

I. ΑΝΑΛΥΣΗ - ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ

1. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας γεωγραφικά χαρακτηρίζεται από την κεντρική – ανατολική θέση της στον ηπειρωτικό κορμό της Χώρας, περιλαμβάνοντας στα γεωγραφικά και διοικητικά της όρια και ένα μικρό αλλά ιδιαίτερης σημασίας νησιωτικό σύμπλεγμα.

Η έκταση της Περιφέρειας αποτελεί το 10,6% της συνολικής έκτασης της Χώρας, με το ηπειρωτικό της μέρος να χαρακτηρίζεται από εκτεταμένο πεδινό τμήμα, το οποίο περιβάλλεται περιμετρικά από ορεινούς όγκους που καταλαμβάνουν το 46% της συνολικής της έκτασης, ενώ ανατολικά βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος, σε άμεση προσέγγιση με το νησιωτικό της χώρο, τις Βόρειες Σποράδες.

Τα γεωγραφικά και γεωφυσικά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας, αποτελούν σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα για την εσωτερική χωρική και κοινωνικο – οικονομική συνοχή και χωροταξική ολοκλήρωσή της.

Ο νόμιμος πληθυσμός της Περιφέρειας (δημότες των Δήμων της) αντιπροσωπεύει το 7,7% του αντίστοιχου πληθυσμού της Χώρας παρουσιάζοντας σημαντικά μεγαλύτερη μείωση μεταξύ 2001 και 2011, από την πληθυσμιακή μείωση της Χώρας, με πολύ μικρότερη πληθυσμιακή πυκνότητα από εκείνη της Χώρας. Ο πληθυσμός ανά φύλο στη Περιφέρεια Θεσσαλίας σχεδόν ισοκατανέμεται μεταξύ ανδρών και γυναικών, με μια πολύ μικρή αριθμητική υπεροχή του γυναικείου φύλου.

Ο δείκτης γήρανσης του πληθυσμού της Περιφέρειας είναι μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο της Χώρας, ενώ οι δείκτες (ηλικιακής) αντικατάστασης (Α και Β) είναι σημαντικά χαμηλότεροι από τους αντίστοιχους της Χώρας. Συνακόλουθα οι παραγωγικές ηλικίες του πληθυσμού της Θεσσαλίας εξυπηρετούν μεγαλύτερο πληθυσμό ηλικιακά εξαρτώμενων ατόμων (0 – 14 και 65 +), από ότι της Χώρας.

Από τα παραπάνω στοιχεία είναι εμφανές ότι η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιμετωπίζει δημογραφικό πρόβλημα, κυρίως στο νόμιμο πληθυσμό της, με δεδομένο ότι ο μόνιμος πληθυσμός της (συμπεριλαμβανομένων και των μη δημοτών) έχει λιγότερο δυσμενείς δείκτες, τουλάχιστον ως προς την αριθμητική εξέλιξη και την ηλικιακή διάρθρωση.

Το εκπαιδευτικό επίπεδο του πληθυσμού της Περιφέρειας είναι χαμηλότερο από της Χώρας, διαχρονικά όμως βελτιώνεται ταχύτερα από άλλων Περιφερειών, συγκλίνοντας με τα αντίστοιχα επίπεδα της Χώρας, εξελισσόμενο ταχύτερα το ποσοστό απόφοιτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αν όχι και της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης.

Οι δείκτες της αγοράς εργασίας επιδεινώνονται σημαντικά στη Θεσσαλία, με εντονότερους ρυθμούς από εκείνους της Χώρας, με κίνδυνο άμβλυνσης της συνοχής του κοινωνικού ιστού της Περιφέρειας.

Συγκεκριμένα:

Το συνολικό ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας παραμένει χαμηλότερο από το αντίστοιχο της Χώρας, μειούμενο έντονα από το έτος 2011 και το ποσοστό συμμετοχής των νέων μειώνεται δραματικά πλησιάζοντας το αντίστοιχο της Χώρας, ενώ τα προηγούμενα χρόνια ήταν μεγαλύτερο από το αντίστοιχο της Χώρας. Το φαινόμενο αυτό δείχνει ότι ο πληθυσμός εργάσιμης ηλικίας και ιδιαίτερα οι νέοι εξέρχονται από την αγορά εργασίας, ως αποτέλεσμα της παρατεινόμενης ανεργίας, η οποία εξελίσσεται έντονα και ιδιαίτερα των νέων, των οποίων το ποσοστό ανεργίας στη Θεσσαλία είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο της Χώρας. Πέραν των νέων, από την ανεργία πλήττονται ιδιαίτερα οι γυναίκες, ενώ μειώνεται η μακροχρόνια ανεργία, η οποία όμως μείωση οφείλεται κατά κύριο λόγο στην έξοδο των μακροχρόνια ανέργων από την αγορά εργασίας.

Επίσης η απασχόληση στη Θεσσαλία μειώνεται με εντονότερους ρυθμούς από τους αντίστοιχους της Χώρας, παρά τον γεωργικό χαρακτήρα της Περιφέρειας Θεσσαλίας, ο οποίος υποκρύπτει σημαντικό ποσοστό υποαπασχόλησης. Από τη μείωση της απασχόλησης πλήττονται ιδιαίτερα οι νέοι, οι γυναίκες και οι μεγάλης ηλικίας (55 – 64 ετών). Παράλληλα μειώνεται η πλήρης απασχόληση, όπως και στη Χώρα και αυξάνεται η μερική απασχόληση η οποία ήταν πάντα σε υψηλότερα ποσοστά στη Θεσσαλία, οφειλόμενη στην αυξημένη μερική απασχόληση των γυναικών.

Τα παραπάνω στοιχεία δείχνουν ότι οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης και ύφεσης είναι ιδιαίτερα αρνητικές στη Περιφέρεια Θεσσαλίας, εμφανιζόμενες με κάποια χρονική υστέρηση σε σχέση με το σύνολο της Χώρας, αλλά περισσότερο έντονες, όπως δείχνουν και τα στοιχεία του ΑΕΠ και ΑΠΑ.

Η οικονομική κρίση και ύφεση φαίνεται ότι επηρέασε και επηρεάζει έντονα την οικονομία της Περιφέρειας Θεσσαλίας με σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) και στο κατά κεφαλήν ΑΕΠ. Πιο συγκεκριμένα:

Μέχρι και το έτος 2008 η συνολική ΑΠΑ της Περιφέρειας αυξανόταν, με ρυθμούς μικρότερους της Χώρας, καθώς και με διαφοροποιήσεις στην εξέλιξη της ΑΠΑ ανά τομέα.

Από το 2009 φαίνεται να έχει πτώση ο τριτογενής και ο δευτερογενής τομέας συνεχίζοντας τη πτωτική εξέλιξη και το 2010, ενώ στον πρωτογενή, τομέα η πτώση αρχίζει το 2010, με μεγάλη όμως, ένταση.

Ο τριτογενής τομέας κυριαρχεί ως δραστηριότητα με συνεχή αυξητική τάση συμμετοχής στην συνολική ΑΠΑ της Περιφέρειας (71%), ενώ σημαντική συμμετοχή στην ΑΠΑ παρουσιάζει και ο δευτερογενής τομέας (21%), καθώς και ο πρωτογενής τομέας, συμμετέχοντας στη συνολική ΑΠΑ της Περιφέρειας με ένα ποσοστό της τάξης του 9%, σημαντικά μεγαλύτερο από το αντίστοιχο σε επίπεδο Χώρας. Η εξέλιξη της συμμετοχής του πρωτογενή τομέα στην συνολική ΑΠΑ της Περιφέρειας παρουσιάζει διαχρονικές διακυμάνσεις, τόσο λόγω των διακυμάνσεων της παραγόμενης ΑΠΑ του τομέα, όσο και λόγω των διακυμάνσεων της ΑΠΑ των άλλων δύο τομέων.

Στον πρωτογενή τομέα κυριαρχεί η φυτική παραγωγή, στον δευτερογενή τομέα κυρίαρχη δραστηριότητα είναι η μεταποίηση και δεύτερη κατά σειρά οι Κατασκευές, οι οποίες παρουσιάζουν σημαντική κάμψη από το 2007 μέχρι και το 2010, με ιδιαίτερα έντονη κάμψη μεταξύ 2009 και 2010.

Στον τριτογενή τομέα κυρίαρχη δραστηριότητα είναι το εμπόριο συμπεριλαμβανομένης και της τουριστικής δραστηριότητας, με δεύτερη κατά σειρά και με μεγάλο ποσοστό η Δημόσια Διοίκηση και τρίτη σε μέγεθος οικονομική δραστηριότητα του τριτογενή τομέα οι κτηματικές συναλλαγές.

Όπως φαίνεται από τα παραπάνω στοιχεία διάρθρωσης του παραγωγικού / οικονομικού ιστού της Περιφέρειας, αλλά και από την λεπτομερέστερη ανάλυση των παραγωγικών / οικονομικών δραστηριοτήτων ανά κλάδο, διαπιστώνεται ότι υπάρχουν σημαντικές διασυνδέσεις του πρωτογενή τομέα με τη μεταποίηση, έλλειψη διασυνδέσεων του τριτογενή τομέα με τον πρωτογενή και δευτερογενή ως προς τις παραγωγικές διαδικασίες, αλλά εξαρτώμενος σημαντικά ο τριτογενής τομέας από τα δημιουργούμενα εισοδήματα στους δύο άλλους τομείς.

Παράλληλα, διαπιστώνεται ότι ο τριτογενής τομέας της Περιφέρειας στηρίζεται σε μη παραγωγικές δραστηριότητες, αλλά κυρίως στη κατανάλωση και στη δημόσια διοίκηση.

Αυτά τα χαρακτηριστικά της παραγωγικής / οικονομικής διάρθρωσης στη Περιφέρεια Θεσσαλίας συντελούν, αφ' ενός στη χρονική υστέρηση εμφάνισης των αρνητικών επιπτώσεων της χρηματοπιστωτικής και δημοσιονομικής κρίσης και οικονομικής ύφεσης σ' επίπεδο Χώρας, αφ' ετέρου στην μεγάλη ένταση των αρνητικών επιπτώσεων της κρίσης της Χώρας στη Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Ένας ακόμα παράγοντας που συμβάλλει στην ένταση της κρίσης στη Θεσσαλία, είναι η διαφοροποίηση της παραγωγικότητας της εργασίας και η διαχρονική εξέλιξή της σε όλους τους τομείς μεταξύ Θεσσαλίας και συνόλου Χώρας, οι σχέσεις των οποίων επιδεινώνονται διαχρονικά εις βάρος της Θεσσαλίας.

Από τα παραπάνω στοιχεία της οικονομίας της Θεσσαλίας και σε σχέση με τα αντίστοιχα της Χώρας, σε συνδυασμό με την επιμήκυνση και ένταση της οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης και της χρηματοπιστωτικής δυσπραγίας, διαφαίνονται μεγάλοι κίνδυνοι περαιτέρω αποδυνάμωσης του παραγωγικού ιστού της Περιφέρειας και άμβλυνσης της συνοχής του κοινωνικοοικονομικού ιστού της, εφ' όσον δεν ληφθούν άμεσα τα κατάλληλα μέτρα για την ενίσχυση / ενδυνάμωση και διαφοροποίηση της εσωτερικής διάρθρωσης κάθε τομέα της Περιφέρειας.

Πέραν αυτών των γεωγραφικών και κοινωνικο – οικονομικών χαρακτηριστικών της Περιφέρειας Θεσσαλίας τα οποία προσδιορίζουν τις ανισότητες / μειονεκτήματα της Περιφέρειας έναντι του συνόλου της Χώρας, καθώς και τις ανάγκες και προοπτικές ανάπτυξής της, αμέσως πιο κάτω παρουσιάζεται η υφιστάμενη κατάσταση των αναπτυξιακών χαρακτηριστικών της Περιφέρειας Θεσσαλίας κατ' αντιστοιχία των Θεματικών Στόχων των ΕΔΕΤ για την περίοδο 2014 – 2020.

1.2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΩΝ ΕΔΕΤ

1.2.1. Θ.Σ.1: Ενίσχυση της έρευνας της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας

Ανισότητες / Μειονεκτήματα

Η τεχνολογική εξειδίκευση της Περιφέρειας Θεσσαλίας προσδιορίζεται από τη δραστηριοποίηση σημαντικών φορέων στο πεδίο της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας, ήτοι του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, του ΤΕΙ Λάρισας, του Ι.Ε.ΤΕ.Θ. (πρώην ΚΕΤΕΑΘ) ως παράρτημα πλέον του ΕΚΕΤΑ Θεσσαλονίκης, της Ε.Β.Ε.Τ.Α.Μ. και του παραρτήματος του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ στη Θεσσαλία (πρώην ΕΘΙΑΓΕ).

Οι επιστημονικές / ερευνητικές θεματικές κατευθύνσεις αυτών των ερευνητικών φορέων εστιάζουν κυρίως στις τεχνολογικές / φυσικές επιστήμες, επιστήμες υγείας / βιοϊατρικής, επιστήμες μηχανικών, σε επιστήμες σχετικές με τον αγροτικό τομέα ή / και με την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.

Η Θεσσαλία χαρακτηρίζεται από αδύναμες επιδόσεις στην καινοτομία και χαμηλή συμμετοχή του επιχειρηματικού τομέα σε ενέργειες έρευνας και τεχνολογίας καθώς και από περιορισμένη συνέργεια μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών.

Επίσης, ως προς τους δείκτες καινοτομίας στον ιδιωτικό τομέα, σε σχέση με το μέσο όρο των αντίστοιχων δεικτών της Ε.Ε. η Περιφέρεια Θεσσαλίας βρίσκεται σε χαμηλή θέση με 0,10 στο σύνθετο δείκτη καινοτομίας έναντι 0,55 του μέσου όρου της Ε.Ε. και είναι στην 9^η θέση συγκριτικά με τις δεκατρείς (13) Περιφέρειες της Χώρας και στη 200^η θέση από τις 207 Περιφέρειες της Ε.Ε. κατέχοντας επίσης μεσαίες έως και χαμηλές θέσεις στους επιμέρους δείκτες καινοτομίας, με περιορισμένα αποτελέσματα σε ευρεσιτεχνίες.

Αυτή η κατάσταση οφείλεται, αλλά και δείχνει την περιορισμένη διασύνδεση ΑΕΙ και λυσιών ερευνητικών κέντρων με τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας, λαμβάνοντας υπόψη ότι η διάρθρωση του επιχειρηματικού ιστού στη Θεσσαλία χαρακτηρίζεται κατά κύριο λόγο από μικρές και οικογενειακού τύπου επιχειρήσεις, με εξαιρέσεις «νησίδων» επιχειρήσεων ικανού μεγέθους και οργάνωσης για εφαρμογή καινοτομιών στην παραγωγική τους και λειτουργική τους διαδικασία.

Η παραπάνω εικόνα ως προς τη θέση της Περιφέρειας Θεσσαλίας με βάση τους δείκτες καινοτομίας, συνδέεται άμεσα και με τις δαπάνες που πραγματοποιούνται για Ε&Α, δραστηριότητα στην οποία υστερεί η Περιφέρεια Θεσσαλίας σε σχέση με τον πληθυσμό της, τις υποδομές της σε Τριτοβάθμια εκπαίδευση και ερευνητικά κέντρα και το μέγεθός της επιχειρηματικής της βάσης. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία των ετών 2003 και 2005 η Περιφέρεια Θεσσαλίας συμμετέχει με ένα ποσοστό της τάξης του 2,7% στο σύνολο των δαπανών της Χώρας για Ε&Α, ενώ για το έτος 2005 οι δαπάνες στη Θεσσαλία για Ε&Α αντιπροσώπευαν το 0,27% του περιφερειακού ΑΕΠ, έναντι 0,6% του αντίστοιχου δείκτη για την Ελλάδα και 1,83% για την Ε.Ε.

Επίσης, παρατηρείται χαμηλή συμμετοχή της Περιφέρειας στη χρηματοδότηση της έρευνας και τεχνολογίας και καινοτομίας κατά τη τρέχουσα προγραμματική περίοδο. Επίσης, παρόλα τα έργα που υλοποιήθηκαν, παραμένουν ελλείψεις υποδομών έρευνας.

Ανάγκες

Λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντική συμβολή της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και στην επιχειρηματικότητα, και την μεγάλη απόδοση των επενδεδυμένων κεφαλαίων στον τομέα, ιδιαίτερα όταν συνδέεται με την επιχειρηματική δραστηριότητα και με βάση τα όσα έχουν προαναφερθεί για τις αρνητικές επιπτώσεις της κρίσης στον επιχειρηματικό ιστό και γενικότερα στην οικονομία της Περιφέρειας Θεσσαλίας, είναι εμφανής η αναγκαιότητα ενίσχυσης του τομέα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας στη Περιφέρεια Θεσσαλίας. Αυτή η αναγκαιότητα εστιάζει κυρίως στη σύνδεση της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας με τις επιχειρήσεις, με την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας στη παραγωγική διαδικασία της Περιφέρειας.

Εξ' άλλου, κατά τη νέα προγραμματική περίοδο στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», όπως αυτή συνδέεται με τις παρεμβάσεις των ΕΔΕΤ, με βάση τους όρους των νέων Κανονισμών, αλλά και σύμφωνα με τους στόχους του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων, ένα σημαντικό μέρος των κονδυλίων της περιόδου 2014 – 2020, στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, θα πρέπει να κατευθυνθούν προς αυτό το τομέα με τις αντίστοιχες δράσεις.

Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος θα πρέπει να καλυφθούν / εξυπηρετηθούν επί μέρους ανάγκες για την κάλυψη των ανισοτήτων και άμβλυση των μειονεκτημάτων της Περιφέρειας Θεσσαλίας, όπως:

- Η υποστήριξη της ανάπτυξης των ερευνητικών υποδομών (ιδρυμάτων και εργαστηρίων) έρευνας και τεχνολογίας, με κατεύθυνση την επίτευξη των στόχων της έξυπνης εξειδίκευσης (smart specialization).
- Η ενίσχυση της εξωστρέφειας του ερευνητικού συστήματος της Περιφέρειας.
- Η συγκράτηση, και ανάπτυξη του ερευνητικού δυναμικού της Περιφέρειας, καθώς και η προσέλκυση ερευνητών και ο προσανατολισμός ενασχόλησής τους με τη σύνδεση της έρευνας και τεχνολογίας με τις επιχειρήσεις.

Δυνατότητες

Με βάση την υφιστάμενη κατάσταση ως προς τους ερευνητικούς φορείς και ιδρύματα / ερευνητικά κέντρα της Περιφέρειας και τον ιδιαίτερο ρόλο του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο τομέα της έρευνας και της τεχνολογίας, υπάρχει η δυνατότητα ανάπτυξης ολοκληρωμένων υποδομών ενίσχυσης των υφιστάμενων για την εξασφάλιση και λειτουργία ενός δικτύου έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας με συμπληρωματικές δραστηριότητες, προς την κατεύθυνση σύνδεσης του τομέα με τις επιχειρήσεις και την εν γένει παραγωγική δραστηριότητα της Περιφέρειας.

Η ύπαρξη πυρήνα / «νησίδων» δυναμικών και εξωστρεφών επιχειρήσεων, παρέχει την δυνατότητα δημιουργίας συνεργασιών αυτών των επιχειρήσεων, των ερευνητικών ιδρυμάτων και άλλων μικρότερων «δορυφορικών» επιχειρήσεων για την εδραίωση αλυσίδων επιχειρήσεων σε διάφορους δυναμικούς τομείς που εξειδικεύεται ή και έχει δυνατότητες ανάπτυξης η Περιφέρεια.

Στο πλαίσιο ενίσχυσης της εξωστρέφειας των ερευνητικών ιδρυμάτων και κέντρων της Περιφέρειας και με δεδομένη την επιστημονική και ερευνητική καταξίωση του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στην ερευνητική εθνική και διεθνή κοινότητα, δίνεται η δυνατότητα ευρείας συνεργασίας των φορέων της

Περιφέρειας με άλλους αντίστοιχους ερευνητικούς φορείς, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, οι οποίοι εξειδικεύονται στα αντικείμενα έρευνας και καινοτομίας που έχει ανάγκη η επιχειρηματική και παραγωγική βάση της Περιφέρειας.

Σημαντική δε παράμετρος επιτυχούς και αποτελεσματικής αξιοποίησης των πόρων για ανάπτυξη του τομέα της έρευνας και τεχνολογίας και εφαρμογής καινοτομιών στη Περιφέρεια Θεσσαλίας, είναι η σε εξέλιξη διαδικασία bottom up της έξυπνης εξειδίκευσης, με την παράλληλη λειτουργία του Περιφερειακού Συμβουλίου Καινοτομίας που πρόσφατα συγκροτήθηκε.

1.2.2. Θ.Σ.2: Βελτίωση της πρόσβασης σε ΤΠΕ, της χρήσης και ποιότητάς τους

Ανισότητες / Μειονεκτήματα

Στη Περιφέρεια Θεσσαλίας κατά τις προηγούμενες περιόδους και κατά τη τρέχουσα, έχουν υλοποιηθεί ή / και υλοποιούνται έργα ανάπτυξης ευρυζωνικών δικτύων, καθώς και έργα αξιοποίησης της κοινωνίας της πληροφορίας από την εκπαιδευτική και μαθητική κοινότητα, καθώς και έργα ψηφιακών υπηρεσιών για τον πολίτη και για την βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ στις ΤΠΕ. Ο ρυθμός και το εύρος υλοποίησής τους όμως είναι σε χαμηλά επίπεδα και καλύπτουν ένα σχετικά μικρό μέρος του χώρου / έκτασης και των δραστηριοτήτων των πολιτών, της διοίκησης και των επιχειρήσεων της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Γενικώς, η ζήτηση για προϊόντα και υπηρεσίες ΤΠΕ στη Θεσσαλία είναι πολύ μικρή, οφειλόμενη, κυρίως, στην έλλειψη «ψηφιακών» δεξιοτήτων, αλλά και στη μικρού βαθμού διαθεσιμότητα εισοδημάτων. Η χρήση υπολογιστή και διαδικτύου είναι από τις χαμηλότερες στην Ελλάδα (29%) και πολύ χαμηλότερη από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Υπάρχει μικρός αριθμός επιχειρήσεων ΤΠΕ στη Θεσσαλία με κατεύθυνση δραστηριοτήτων στην ολοκλήρωση, συντήρηση και υποστήριξη λογισμικού για τις δημόσιες υπηρεσίες, καθώς και για άλλες τοπικές ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Παρατηρείται σημαντική διαρροή επαγγελματιών ΤΠΕ, με δεδομένο ότι οι αντίστοιχες θέσεις εργασίας είναι περιορισμένες.

Σε γενικές γραμμές, τόσο η ανάπτυξη ΤΠΕ, όσο και η χρήση της από όλο το φάσμα των κοινωνικών, διοικητικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων στη Περιφέρεια Θεσσαλίας κυμαίνεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

Ανάγκες

Με δεδομένο ότι έχουν υλοποιηθεί στο παρελθόν έργα ανάπτυξης ευρυζωνικών δικτύων, καθώς επίσης περιλαμβάνονται, ως προγραμματισμός, αντίστοιχα έργα στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, με πολύ αργούς ρυθμούς υλοποίησης και με ενδεχόμενη μη υλοποίησή τους, απαιτείται ο ακριβής προσδιορισμός των ελλείψεων σε υποδομές και λειτουργία μητροπολιτικών δικτύων και άλλων υποδομών ευρυζωνικότητας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, λαμβάνοντας υπόψη ότι σήμερα υπάρχει χαμηλός βαθμός κάλυψης της Περιφέρειας σε ευρυζωνικές υποδομές, σε δίκτυα υψηλών ταχυτήτων και αντίστοιχων υπηρεσιών.

Επίσης, είναι δεδομένη η έλλειψη ευρυζωνικών Ftt – ready σε βιομηχανικές περιοχές για χρήση τους από τις εγκατεστημένες ή προς εγκατάσταση επιχειρήσεις.

Απαιτείται η διεύρυνση της πρόσβασης των πολιτών και των επιχειρήσεων σε διοικητικές, κοινωνικές και επιχειρηματικές υπηρεσίες με χρήση των ΤΠΕ, ενώ είναι αναγκαία και η ενίσχυση της συμμετοχής του ιδιωτικού επιχειρηματικού τομέα σε δραστηριότητες ΤΠΕ, με ανάπτυξη επιχειρηματικών μοντέλων για βελτίωση της αποδοτικότητας και της βιωσιμότητας των προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ. Για την επίτευξη κάλυψης των προαναφερόμενων αναγκών απαιτείται, μεταξύ των άλλων, σχετική ενημέρωση των πολιτών, ενίσχυση της πληροφορικής κουλτούρας των πολιτών, της διοίκησης και των επιχειρηματιών της Περιφέρειας.

Δυνατότητες

Παρά το χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης και χρήσης προϊόντων ΤΠΕ στη Περιφέρεια, υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες και προοπτικές προώθησής τους στις επιχειρήσεις και στη δημόσια διοίκηση, με δεδομένη την ελκυστικότητά τους λόγω των νέων δυνατοτήτων που προσφέρονται για χρήση ανοικτών δεδομένων και αξιοποίηση των τεχνολογιών διαδικτύου. Οι δυνατότητες πρόσβασης και χρήσης ΤΠΕ εστιάζονται κυρίως στους εξής τομείς της Περιφέρειας, λόγω της ύπαρξης αντίστοιχων δραστηριοτήτων σε ικανοποιητικό επίπεδο:

- Στο πρωτογενή τομέα, για την βελτίωση ελέγχου της ποιότητας, για την εμπορία, τη σήμανση, την ιχνηλάτηση και για την ανάπτυξη συστημάτων πιστοποίησης.
- Στη μεταποίηση, για την εφαρμογή αυτοματισμών, ελέγχου και παρακολούθησης, μείωση του κόστους, αυτοματισμούς διασφάλισης ποιότητας, καθώς και με την αξιοποίηση social media για σχεδιασμό, προώθηση προϊόντων, ανακάλυψη νέων αγορών κλπ.
- Στο τουρισμό / πολιτισμό, για την προβολή τουριστικών προορισμών με νέα ψηφιακά μέσα, ελαχιστοποίηση του κόστους διαχείρισης και δαπάνης διαφήμισης.
- Στις μεταφορές, για σύγχρονες έξυπνες προσεγγίσεις μεταφοράς, με στόχο την ελαχιστοποίηση του χρόνου και του κόστους ταξιδιού / μεταφοράς.
- Στη διακυβέρνηση, με εφαρμογή του e – government για αύξηση της αποτελεσματικότητας και εξασφάλιση της διαφάνειας.

Η ύπαρξη Ανώτατων Εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων με σχετική εξειδίκευση σε ανάπτυξη και χρήση ΤΠΕ, είναι μια σημαντική παράμετρος δυνατοτήτων βελτίωσης αυτού του τομέα στη Περιφέρεια Θεσσαλίας με την αξιοποίηση των ΤΠΕ στις ενδεικτικά προαναφερόμενες δραστηριότητες.

1.2.3 Θ.Σ.3: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑΑ)

Ανισότητες / Μειονεκτήματα

Η επιχειρηματική βάση της Περιφέρειας Θεσσαλίας διαρθρώνεται κατά κύριο λόγο στο εμπόριο και παροχή τουριστικών υπηρεσιών και στις κτηματικές συναλλαγές, όσον αφορά στον τριτογενή τομέα,

στην μεταποίηση και στις κατασκευές, όσον αφορά στον δευτερογενή τομέα, με σημαντική παρουσία του πρωτογενή τομέα στην δημιουργία Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας και προϊόντος. Είναι γεγονός δε, ότι ο επιχειρηματικός ιστός της Περιφέρειας στους παραπάνω βασικούς τομείς και κλάδους κυριαρχείται από πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, με παρουσία ορισμένων μεσαίου και μεγάλου μεγέθους επιχειρήσεις, οι οποίες τουλάχιστον μέχρι πριν την εκδήλωση και διάχυση της οικονομικής κρίσης και ύφεσης και της χρηματοπιστωτικής δυσπραγίας, παρουσίαζαν δυναμική με εκσυγχρονισμένη λειτουργία και εξωστρεφή παραγωγική δραστηριότητα.

Το μεγαλύτερο μέρος των επιχειρήσεων, ακόμα και οι μεσαίου ή / και ορισμένες μεγάλου μεγέθους επιχειρήσεις είναι αυστηρά οικογενειακού χαρακτήρα, με χαμηλό βαθμό εξωστρέφειας, με χαμηλό βαθμό και ρυθμό ενσωμάτωσης καινοτομιών και των αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας και με πολύ χαμηλό βαθμό χρήσης ΤΠΕ, όπως έχει ήδη προαναφερθεί.

Όσον αφορά στον πρωτογενή τομέα, παρατηρείται ότι παρά τον μέχρι πρότινος δυναμισμό του και το σημαντικό μέγεθός του, αλλά και το σημαντικό επίπεδο εκμηχάνισής του και κατ' ακολουθία την αυξημένη παραγωγικότητα της εργασίας σ' αυτόν, χαρακτηρίζεται από την ανεπαρκή προσαρμογή του στις απαιτήσεις των σύγχρονων αγορών. Επίσης, διαπιστώνεται ότι η σύνδεση του πρωτογενή με τη δεύτερη μεταποίηση των αγροτικών προϊόντων είναι περιορισμένη.

Τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του παραγωγικού και επιχειρηματικού ιστού της Περιφέρειας Θεσσαλίας, με την εμφάνιση της διαρκούς, αλλά και εντεινόμενης την οικονομικής κρίσης, συνέβαλλαν και συμβάλλουν στη πτώση των παραγωγικών και οικονομικών δραστηριοτήτων, στη συνεχή αποδυνάμωση των επιχειρηματικών μονάδων και στην εμφάνιση σημαντικής πτώσης της ΑΠΑ και του προϊόντος της Περιφέρειας, με συνακόλουθο αποτέλεσμα την εμφάνιση έντονων προβλημάτων στην αγορά εργασίας της Περιφέρειας.

Με δεδομένη δε, την έλλειψη ικανών υποστηρικτικών μηχανισμών για την αντιμετώπιση της μείωσης της εγχώριας ζήτησης, την προώθηση των εξαγωγών, την άμεση προσαρμογή των παραγωγικών και λειτουργικών διαδικασιών στα νέα δεδομένα της συρρικνούμενης και έντονα ανταγωνιστικής αγοράς και την αντιμετώπιση της χρηματοπιστωτικής δυσπραγίας, το πρόβλημα και ο κίνδυνος περαιτέρω συρρίκνωσης των παραγωγικών δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων μεγεθύνεται.

Ανάγκες

Ως άμεση ανάγκη προκύπτει η ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής και εμπορικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων της Θεσσαλίας, η διατήρηση του προσωπικού τους και η σταθεροποίησή τους στην εσωτερική και διεθνή αγορά. Παράλληλα θα πρέπει να δημιουργηθούν άμεσα οι συνθήκες αναπροσανατολισμού των διαδικασιών επιχειρηματικής, παραγωγικής και εμπορικής λειτουργίας των επιχειρήσεων, για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του ανταγωνισμού, για διεύρυνση των αγορών τους και για εξορθολογίκευση του κόστους παραγωγικής, λειτουργίας και διάθεσης των προϊόντων τους.

Συνακόλουθα, αντίστοιχες και ανάλογες ανάγκες έχει και ο πρωτογενής τομέας της Περιφέρειας, ο οποίος δεν συνδέεται σε ικανοποιητικό βαθμό με τη δεύτερη μεταποίηση της Περιφέρειας και ο οποίος θα αντιμετωπίσει μεγαλύτερα προβλήματα με την σταδιακή μείωση των επιδοτήσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Νέα ΚΑΠ.

Πέραν αυτών, για την αντιμετώπιση της κρίσης στις υφιστάμενες επιχειρήσεις και παραγωγικές / οικονομικές δραστηριότητες της Περιφέρειας Θεσσαλίας, απαιτείται η δημιουργία νέων καινοτόμων επιχειρήσεων σε νέους τομείς δραστηριότητας, με διαφοροποιημένα προϊόντα και σύγχρονες μεθόδους / διαδικασίες παραγωγής και επιχειρηματικής λειτουργίας. Οι επιχειρήσεις αυτού του είδους, πέραν των άμεσων θέσεων αποτελεσμάτων που θα έχουν στην οικονομία και στην αγορά εργασίας της Περιφέρειας, θα δημιουργήσουν προϋποθέσεις / συνθήκες διάχυσης των καινοτόμων επιχειρηματικών λειτουργιών στο σύνολο του επιχειρηματικού και παραγωγικού ιστού της Περιφέρειας.

Κυρίαρχος παράγοντας για την εξυπηρέτηση των προαναφερόμενων αναγκών του επιχειρηματικού παραγωγικού ιστού της Περιφέρειας είναι η άμβλυση έως και πλήρη επίλυση του χρηματοπιστωτικού προβλήματος που αντιμετωπίζουν οι επιχειρηματικοί και παραγωγικοί οργανισμοί της Περιφέρειας, το οποίο όμως είναι πρόβλημα εθνικού επιπέδου.

Συνοψίζοντας, οι ανάγκες που θα πρέπει να καλυφθούν / εξυπηρετηθούν για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της παραγωγικής και επιχειρηματικής βάσης της Περιφέρειας Θεσσαλίας, επιγραμματικά είναι οι εξής:

- Αύξηση της παραγωγικότητας και αποδοτικότητας του πρωτογενή τομέα, με τον εκσυγχρονισμό και διαφοροποίηση των εκμεταλλεύσεων και τη χρήση καινοτομιών στην παραγωγική και εμπορική διαδικασία.
- Εκσυγχρονισμός της παραγωγής και διάθεσης μεταποιητικών προϊόντων, καθώς και λειτουργική και παραγωγική διασύνδεση των επιχειρήσεων για δημιουργία θετικών εξωτερικών οικονομικών και οικονομικών κλίμακας.
- Αναβάθμιση και διεύρυνση των παρεχόμενων τουριστικών και συναφών υπηρεσιών με την αξιοποίηση του συνόλου των φυσικών και ανθρωπογενών τουριστικών πόρων της Περιφέρειας και την διασύνδεση / αξιοποίηση των προϊόντων του πρωτογενή και μεταποιητικού τομέα στις τουριστικές υπηρεσίες.
- Προσανατολισμός των επιχειρήσεων σε αγορές του εξωτερικού, προσαρμόζοντας ανάλογα τα προϊόντα τους και τις οργανωτικές λειτουργικές τους διαδικασίες.
- Δημιουργία / ίδρυση και στήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων σε όλους τους τομείς της οικονομίας.
- Ενδυνάμωση / εκπαίδευση και διεύρυνση του αντικειμένου παρέμβασης υποστηρικτικών υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις και τους παραγωγούς αγροτικών προϊόντων.
- Δημιουργία συνθηκών εύκολης, άμεσης και μικρού κόστους πρόσβασης στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

Δυνατότητες

Η ύπαρξη σημαντικής επιχειρηματικής βάσης με παρουσία επιχειρηματικών μονάδων μεσαίου μεγέθους και ορισμένων μεγάλου μεγέθους, εκ των οποίων κάποιες συνεχίζουν να έχουν δυναμισμό και υγιή λειτουργική παραγωγική δομή, εξασφαλίζει τη δυνατότητα ενσωμάτωσης και εφαρμογής, σε σχετικά ευρεία κλίμακα, καινοτόμων διαδικασιών παραγωγής και επιχειρηματικών λειτουργιών, με την κατάλληλη υποστήριξη από εξειδικευμένους μηχανισμούς.

Ο διατηρούμενος ακόμα ισχυρός πρωτογενής τομέας με τα ιδιαίτερης ποιότητας αγροτικά προϊόντα εξασφαλίζει τις αναγκαίες συνθήκες και προϋποθέσεις εκσυγχρονισμού και διαφοροποίησης της παραγωγής του, προς την κατεύθυνση πιστοποίησής τους (Π.Ο.Π., Θεσσαλικού brand name κ.α.), ευρείας μεταποίησής τους και προώθησής τους κατά κύριο λόγο στις αγορές του εξωτερικού. Επίσης σημαντική δυνατότητα υπάρχει για την διασύνδεση των αγροτικών προϊόντων με την τουριστική δραστηριότητα τόσο της Περιφέρειας, όσο και ευρύτερα άλλων όμορων κατά κύριο λόγο, Περιφερειών.

Η διασύνδεση της γεωργίας και της κτηνοτροφίας με την παραγωγή ζωοτροφών, δημιουργεί σημαντικές θετικές, εξωτερικές οικονομίες στην κτηνοτροφία και σημαντικές οικονομίες κλίμακας στη γεωργία.

Η ύπαρξη υποδομών εγκατάστασης και υποστήριξης των επιχειρήσεων σε θέματα καινοτομίας και επιχειρηματικού εκσυγχρονισμού, με την ενδυνάμωση και διεύρυνση των δυνατοτήτων τους για υποστήριξη και παροχή σύγχρονων και καινοτόμων υπηρεσιών, εξασφαλίζει τις δυνατότητες και δημιουργεί τις προϋποθέσεις ανάσχεσης της φθίνουσας πορείας των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Επίσης η ύπαρξη τέτοιων υποδομών αποτελεί προϋπόθεση δημιουργίας νέων καινοτόμων επιχειρήσεων, καθώς επίσης και προϋποθέσεις συνεργασιών μεταξύ των επιχειρήσεων στις παραγωγικές και εμπορικές λειτουργίες τους.

Οι πλούσιοι φυσικοί και πολιτιστικοί πόροι της Περιφέρειας, σε συνδυασμό με την διασύνδεση της παραγωγικής και μεταποιητικής παραγωγής και με τη χρήση νέων τεχνολογιών και καινοτομιών στη λειτουργία και προβολή των τουριστικών επιχειρήσεων και των τουριστικών προϊόντων εν γένει, εξασφαλίζουν τις προϋποθέσεις ανάπτυξης ή / και δημιουργίας υγιών τουριστικών επιχειρηματικών μονάδων και συνδεδεμένων επιχειρήσεων.

Η ύπαρξη πρώτων υλών και παραγώγων προς ενεργειακή εκμετάλλευση / ΑΠΕ και ανακυκλώμενων προϊόντων, δίνει τη δυνατότητα ανάπτυξης επιχειρήσεων και στον τομέα αυτό, ενδεικτικά αναφέροντας την εκμετάλλευση των υπολειμμάτων γεωργικών καλλιεργειών, δασικών υπολειμμάτων, νερών ποταμών, θάλασσας, ανέμων και ηλιακού φωτός, οικιακών απορριμμάτων, προϊόντων κατεδαφίσεων κλπ.

Τέλος, οι εγκατεστημένες ΒΙΠΕ σε Βόλο, Λάρισα, Καρδίτσα, υποστηρίζουν την εγκατάσταση – λειτουργία των επιχειρήσεων σύμφωνα με τις απαιτήσεις που υπάρχουν και μάλιστα σε θέσεις άμεσης σύνδεσης με τους κύριους συγκοινωνιακούς άξονες – πύλες εισόδου-εξόδου της περιφέρειας.

Η δημιουργία Εμπορευματικού Διακομιστικού Κέντρου στο Θεσσαλικό χώρο είναι απαραίτητη και θα αποτελέσει κομβικό σημείο ανάπτυξης των επιχειρήσεων.

Η ύπαρξη χρηματοδοτικών μέσων και εργαλείων κατά την εφαρμογή του ΕΣΠΑ και η δυνατότητα δημιουργίας νέων τέτοιων εργαλείων κατά τη προγραμματική περίοδο 2014 – 2020, δημιουργεί προϋποθέσεις άμβλυνσης του προβλήματος της χρηματοπιστωτικής δυσπραγίας για τις επιχειρήσεις.

Η παρουσία επαρκούς επιστημονικού δυναμικού στη Περιφέρεια σε συνδυασμό με την ύπαρξη των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων στη Περιφέρεια, με την κατάλληλη κατάρτιση και υποστήριξη, εξασφαλίζει την δυνατότητα προώθησης καινοτόμων και έξυπνων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών στη Περιφέρεια.

1.2.4. Θ.Σ.4: Υποστήριξη της μετάβασης προς μία οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς

Ανισότητες / Μειονεκτήματα

Οι κλιματολογικές συνθήκες στη Περιφέρεια Θεσσαλίας με την διαφορετικότητα των γεωμορφολογικών χαρακτηριστικών των περιοχών της συμβάλλουν στην μεγάλη κατανάλωση ενέργειας για θέρμανση / ψύξη, ενώ επιπρόσθετα η συγκέντρωση μεταποιητικών και λοιπών επιχειρηματικών μονάδων μεγεθύνει περαιτέρω την κατανάλωση ενέργειας.

Παράλληλα η μεταποιητική / βιομηχανική συγκέντρωση, ιδιαίτερα στην ανατολική Θεσσαλία, δημιουργεί κινδύνους ρύπανσης ή / και μόλυνσης της ατμόσφαιρας, παρά τις διαδικασίες ελέγχου, λόγω εγκατάστασης του μεγαλύτερου αριθμού των μονάδων σε οργανωμένες περιοχές υποδοχής επιχειρήσεων, λαμβάνοντας υπόψη το μεγάλο κόστος αντιρρυπαντικών υποδομών και τεχνολογιών.

Οι πληθυσμιακές συγκεντρώσεις στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της Περιφέρειας (Λάρισα και Βόλος) και οι συγκοινωνιακές επιβαρύνσεις σε ώρες αιχμής, δημιουργούν ανάλογες επιβαρύνσεις στην ατμόσφαιρα από τη χρήση / λειτουργία μη «καθαρών» αστικών συγκοινωνιακών μέσων.

Οι εκτεταμένες αγροτικές καλλιέργειες χωρίς ενσωμάτωση σε αυτές των συστημάτων μείωσης κατανάλωσης νερού, αλλά και τα ελλιπή συστήματα άρδευσης με χρήση επιφανειακών υδάτων, ώστε να υπάρξει μείωση στην χρήση άλλων πηγών (αντλήσεις , χρήση πετρελαίου και ηλεκτρικού ρεύματος κ.α.), δημιουργούν αυξημένη χρήση μη καθαρών πηγών ενέργειας.

Στα νησιά της Περιφέρειας, δεν έχουν εφαρμοστεί συστήματα παραγωγής ΑΠΕ , με αποτέλεσμα την αυξημένη χρήση ενέργειας.

Τέλος, το φυσικό αέριο δεν έχει επεκτείνει το δίκτυό του σε όλη τη Θεσσαλία ώστε να μπορεί να αξιοποιηθεί τόσο για οικιακή όσο και επιχειρηματική χρήση. Η δε γεωθερμία είναι ελάχιστα διαδεδομένη.

Η ύπαρξη και χρήση του σιδηροδρομικού δικτύου περιορίζεται στη Δυτική Θεσσαλία και πολύ περιορισμένα στον άξονα Παλαιοφάρσαλο – Καρδίτσα – Καλαμπάκα. Δεν έχουν δε προχωρήσει οι ενέργειες για την ηλεκτροκίνησή του. Σε ότι αφορά στα αστικά κέντρα , δεν υπάρχει δίκτυο τραμ ή άλλων καθαρών γραμμών αστικών μεταφορών.

Η ελλιπής ενημέρωση της παραγωγικής και διοικητικής βάσης της Περιφέρειας για τις υποχρεώσεις και δυνατότητες μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς, αφ' ενός δημιουργεί κινδύνους επιβάρυνσης του αέρα, αφ' ετέρου δυσκολεύει τις επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν ορθολογικά και αποτελεσματικά το πρόβλημα της μόλυνσης και ρύπανσης.

Ανάγκες

Για την επίλυση ή άμβλυση των προαναφερόμενων μειονεκτημάτων της Περιφέρειας, όσον αφορά στο συγκεκριμένο Θεματικό Στόχο, απαιτούνται τα εξής:

- Η ορθολογική ανάπτυξη υποδομών για την αξιοποίηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), είτε για παραγωγή και διανομή (με κατάλληλη αναγκαία εξασφάλιση πρόσβασης στα δίκτυα διανομής), είτε για αυτοεξυπηρέτηση των νοικοκυριών, επιχειρήσεων ή / και άλλων οργανισμών, όπως δημόσιες υπηρεσίες.
- Η εξασφάλιση / προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας για εξοικονόμηση ενέργειας.
- Η ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και κατάρτιση των πολιτών, επιχειρήσεων και δημόσιων φορέων, για την ανάγκη και τις διαδικασίες μετάβασης προς μία οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, ιδιαίτερα με την χρήση νέων τεχνολογιών και προϊόντων / αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας.
- Η ανάπτυξη και εφαρμογή μεθόδων και μέσων ελάφρυνσης του αστικού περιβάλλοντος από τις επιβαρύνσεις της μεταποίησης εντός των αστικών κέντρων της Περιφέρειας, με μεγάλες πληθυσμιακές συγκεντρώσεις και συγκεντρώσεις οικονομικών και διοικητικών δραστηριοτήτων, υλοποίηση έργων φιλικών μεταφορών στα μεγάλα αστικά κέντρα.
- Ανάπτυξη δικτύου φυσικού αερίου.
- Η μετατροπή των τοπικών σιδηροδρομικών δικτύων σε ηλεκτροκίνητα.
- Η αξιοποίηση των επιφανειακών υδάτινων πόρων με κατασκευή όλων των αναγκαίων έργων , αλλά και κατάλληλων επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, ώστε να μειωθεί η χρήση ενεργοβόρων τρόπων άρδευσης.

Δυνατότητες

Η ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνολογιών για παραγωγή ή / και χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε όλους τους τομείς και δραστηριότητες, δημιουργεί τις προϋποθέσεις μείωσης των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα.

Η επέκταση και αξιοποίηση του δικτύου φυσικού αερίου στη Περιφέρεια, καθώς και των σύγχρονων και κατάλληλων υποδομών σε μονάδες / γραμμές / δίκτυα και εγκαταστάσεις ηλεκτρικής ενέργειας, συμβάλλουν στην αυξημένη χρήση ή / και παραγωγή ΑΠΕ.

1.2.5. Θ.Σ.5: Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων

Ανισότητες / Μειονεκτήματα

Η εμφάνιση τάσης ερημοποίησης σε ορισμένες περιοχές της Περιφέρειας, σε συνδυασμό με το ανάγλυφο του εδάφους, σ' αυτές τις περιοχές, δημιουργούν έντονους κινδύνους φυσικών καταστροφών.

Επίσης, η εκτεταμένη δασοκάλυψη στη Περιφέρεια και σε συνδυασμό με τις τάσεις ερημοποίησης, συμβάλλει στην αύξηση των κινδύνων για καταστροφές από πυρκαγιές, με ενδεχόμενες πρόσθετες αρνητικές επιπτώσεις από καταστροφικές πλημμύρες στην ύπαιθρο.

Η καθυστέρηση ολοκλήρωσης του εθνικού σχεδιασμού πρόληψης και αντιμετώπισης των φυσικών καταστροφών από πλημμύρες σε περιφερειακό επίπεδο, αυξάνει το κίνδυνο για την Περιφέρεια Θεσσαλίας λόγω της γεωμορφολογίας της.

Επίσης η εκτεταμένη ακτογραμμή της Περιφέρειας, συμπεριλαμβανομένου και του νησιωτικού της χώρου, εμφανίζει σε περιοχές έντονες διάβρώσεις με δημιουργία σημαντικών περιβαλλοντικών, αλλά και οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων.

Ανάγκες

Για την αντιμετώπιση της διάβρωσης των ακτών απαιτείται ολοκληρωμένο σχέδιο προστασίας των ακτών από την διάβρωση με προσδιορισμό των αναγκαίων έργων και παρεμβάσεων, λόγω της ιδιαιτερότητας των συγκεκριμένων παρεμβάσεων, οι οποίες όταν δεν γίνουν στο πλαίσιο μιας συνολικής αντιμετώπισης, ενδέχεται να δημιουργήσουν πρόσθετα μεγαλύτερα προβλήματα.

Η ολοκλήρωση και η εφαρμογή του εθνικού σχεδιασμού με περιφερειακή διάσταση για την πρόληψη και αντιμετώπιση των καταστροφών από πλημμύρες είναι ανάγκη να πραγματοποιηθεί εντός της νέας προγραμματικής περιόδου, λόγω της ιδιαίτερης συσχέτισης αυτών των δεδομένων με το σύνολο των αναπτυξιακών παρεμβάσεων στη Περιφέρεια. Παράλληλα, θα πρέπει να αντιμετωπισθούν άμεσα τα εμφανή προβλήματα διάβρωσης των εδαφών με τα κατάλληλα αντιπλημμυρικά έργα σε συγκεκριμένες περιοχές της Περιφέρειας.

Η προστασία των δασών από πυρκαγιές και η αποκατάσταση των ζημιών στα δάση από φυσικές καταστροφές είναι ανάγκες άμεσης προτεραιότητας για την Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Δυνατότητες

Η ακτογραμμή της Περιφέρειας αποτελεί ιδιαίτερης σημασίας / σπουδαιότητας φυσικό πόρο για τουριστική ανάπτυξη.

Οι εκπονούμενοι από το ΥΠΕΚΑ δασικοί χάρτες και η ετοιμότητα των δασικών υπηρεσιών στην Περιφέρεια παρέχουν την δυνατότητα άμεσου σχεδιασμού και υλοποίησης σχεδίων προστασίας και αποκατάστασης των δασών από πυρκαγιές και φυσικές καταστροφές.

Αφ' ενός η εκπόνηση κατάρτισης του εθνικού σχεδιασμού για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των κινδύνων από πλημμύρες στη Περιφέρεια για την ορθολογική διαχείριση και αντιμετώπιση των κινδύνων από επιφανειακά ύδατα, εξασφαλίζουν την δυνατότητα τόσο βραχυπρόθεσμου, όσο και μεσομακροπρόθεσμου σχεδιασμού και αντίστοιχων παρεμβάσεων με τα κατάλληλα αντιπλημμυρικά έργα.

1.2.6. Θ.Σ.6: Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων

Ανισότητες / Μειονεκτήματα

Στο τομέα της προστασίας του Περιβάλλοντος, όσον αφορά στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, στην Περιφέρεια Θεσσαλίας έχει αποκατασταθεί το σύνολο των ΧΑΔΑ και δεν υπάρχει πλέον κανένας ενεργός.

Παράλληλα λειτουργεί το σύστημα συλλογής και λειτουργίας Σ.Μ.Α. (9) για μεταφορά στους ΧΥΤΑ (7) της περιφέρειας. Επιπλέον λειτουργούν 3 σταθμοί ΚΔΑΥ. Υπολείπεται η εγκατάσταση Μονάδων Επεξεργασίας αστικών αποβλήτων και η μετατροπή των ΧΥΤΑ σε ΧΥΤΥ. Επίσης, εκτός των αστικών πρέπει να αντιμετωπιστούν και τα ειδικά και επικίνδυνα απόβλητα.

Όσον αφορά στη διαχείριση υγρών αποβλήτων, τα προβλήματα / μειονεκτήματα που διαπιστώνονται είναι η μη εισέτι ολοκλήρωση των υποδομών επεξεργασίας αστικών λυμάτων σε οικισμούς κατηγορίας Γ', καθώς και σε οικισμούς κάτω των 2.000 κατοίκων, κυρίως αυτών που βρίσκονται ή επηρεάζουν ευαίσθητες οικολογικά περιοχές, όπως η Λίμνη Πλαστήρα, ο Παγασητικός κόλπος και παραθαλάσσιες / παραποτάμιες περιοχές αλλά και στις ζώνες πόσιμου ύδατος όπως καταγράφονται στη Μελέτη Διαχείρισης Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας. Αναγκαία έργα για την επίλυση αυτών των προβλημάτων έχουν ενταχθεί στο ΕΠΠΕΡΑΑ 2007 – 2013, με σχετικά μικρές πιθανότητες ωστόσο να ολοκληρωθούν στο σύνολό τους εντός της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου. Επιπρόσθετα προβλήματα εμφανίζονται στη διαχείριση υγρών αποβλήτων σε οικισμούς επίσης με κάτω από 2.000 κατοίκους, των οποίων όμως η μη αποτελεσματική διαχείρισή τους επηρεάζει αρνητικά με αντίστοιχα περιβαλλοντικά προβλήματα, τουριστικές περιοχές της Περιφέρειας.

Όσον αφορά στη προστασία των φυσικών πόρων, έντονο πρόβλημα παρουσιάζεται στην ποσότητα και στη ποιότητα του υδατικού δυναμικού, σε ευρείας έκτασης περιοχές της Περιφέρειας, λόγω υπεράντλησης του υδροφόρου ορίζοντα για την κάλυψη των ιδιαίτερα αυξημένων αναγκών του σημαντικού για την οικονομία και τον κοινωνικό ιστό της Περιφέρειας γεωργικού τομέα.

Παράλληλα, πρόσθετη επιβάρυνση στη ποιότητα του υδροφόρου ορίζοντα προκαλούν τα φυτοφάρμακα και τα λιπάσματα των γεωργικών δραστηριοτήτων.

Εν κατακλείδι, το κυρίαρχο περιβαλλοντικό πρόβλημα και μειονέκτημα της Περιφέρειας Θεσσαλίας είναι η ανεπάρκεια και η προβληματική ποιότητα των υδάτινων πόρων, με ιδιαίτερα αρνητικές συνέπειες στην οικονομία της Περιφέρειας αλλά και στην υγεία των κατοίκων της.

Μια άλλη παράμετρος της προστασίας των φυσικών πόρων της Περιφέρειας Θεσσαλίας είναι οι ιδιαίτερης περιβαλλοντικής αξίας προστατευόμενες περιοχές λόγω της βιοποικιλότητάς τους, για τις οποίες, είτε έχει θεσμοθετηθεί φορέας διαχείρισής τους, είτε δεν έχει.

Για τις περιοχές αυτής της κατηγορίας, το θεσμικό πλαίσιο προστασίας και διαχείρισής τους και η δυσκολία προσέγγισης της ορθολογικής διαχείρισης, δημιουργούν προβλήματα και κινδύνους ελλειμματικής προστασίας τους.

Τέλος στο πλαίσιο της αποτελεσματικής προστασίας της βιοποικιλότητας, του φυσικού τοπίου και της εν γένει φυσικής κληρονομιάς της Περιφέρειας Θεσσαλίας, είναι γεγονός ότι δεν έχει δημιουργηθεί μέχρι σήμερα ένα πλέγμα δράσεων για την διασύνδεση αυτών των φυσικών πόρων με την πολιτιστική κληρονομιά, στοιχεία τα οποία από κοινού θα λειτουργήσουν πολλαπλασιαστικά για την δημιουργία προϋποθέσεων ορθολογικής τουριστικής ανάπτυξης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Ανάγκες

Η ολοκλήρωση των απαιτούμενων έργων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης των Αστικών και Ειδικών Απορριμμάτων, εφ' όσον δεν υλοποιηθούν στο πλαίσιο της περιόδου 2007-2014, είναι πρώτης προτεραιότητας για την Θεσσαλία.

Παράλληλα, η Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αστικών και Ειδικών Απορριμμάτων, σύμφωνα με τον ΠΕΣΔΑ Θεσσαλίας, όπως αυτός ενδεχομένως θα διαμορφωθεί, λαμβάνοντας υπόψη τον νέο Εθνικό Σχεδιασμό Διαχείρισης Απορριμμάτων, αποτελεί μια από τις σημαντικότερες ανάγκες που πρέπει να καλυφθεί στη νέα προγραμματική περίοδο, με δεδομένο ότι η κάλυψη αυτής της ανάγκης ικανοποιεί τις απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού περιβαλλοντικού κεκτημένου.

Όσον αφορά στην διαχείριση υγρών αποβλήτων, οι ανάγκες προσδιορίζονται από τη δυνατότητα υλοποίησης των αντίστοιχων ενταγμένων έργων στο ΕΠΠΕΡΑΑ 2007 – 2013, κυρίως αναφορικά με την ικανότητα των απαιτήσεων του Ευρωπαϊκού κεκτημένου, με προεξάρχουσα προτεραιότητα την κάλυψη των αναγκών διαχείρισης λυμάτων σε οικισμούς Γ' κατηγορίας. Επιπρόσθετα η πορεία / εξέλιξη της υλοποίησης των ενταγμένων έργων στο ΕΠΠΕΡΑΑ για την διαχείριση των υγρών αποβλήτων σε οικισμούς κάτω των 2.000 κατοίκων σε συνάθροιση, οι οποίοι επηρεάζουν περιβαλλοντικά τις οικολογικά ευαίσθητες περιοχές, προσδιορίζει τις ανάγκες της Περιφέρειας Θεσσαλίας για κάλυψή τους κατά τη νέα προγραμματική περίοδο με συγχρηματοδότηση των ΕΔΕΤ. Σε κάθε περίπτωση, ως ανάγκη κατά την περίοδο 2014 – 2020 της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την χρήση των ΕΔΕΤ στο τομέα διαχείρισης υγρών αποβλήτων είναι η ολοκλήρωση των υποδομών διαχείρισης λυμάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του Ευρωπαϊκού περιβαλλοντικού κεκτημένου, παρεμβάσεις όμως οι οποίες για την Περιφέρεια Θεσσαλίας αποτελούν παράλληλα σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης.

Πέραν όμως όλων των προαναφερόμενων αναγκών της Περιφέρειας Θεσσαλίας, όσον αφορά στον τομέα του περιβάλλοντος και της προώθησης της αποδοτικής χρήσης των πόρων, οι οποίες θα πρέπει να καλυφθούν στο πλαίσιο υλοποίησης του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης (Σ.Ε.Σ.) ιδιαίτερη αναγκαιότητα και απαίτηση είναι η προστασία των υδάτινων πόρων της Περιφέρειας με την ορθολογική και αποδοτική διαχείρισή τους, με δεδομένα τα ιδιαίτερα προβλήματα που υπάρχουν για τον συγκεκριμένο φυσικό πόρο, αλλά και για την ιδιαίτερη σημασία του στο κοινωνικοοικονομικό γίνεσθαι της Περιφέρειας.

Για την πλήρη ικανοποίηση των απαιτήσεων του Ευρωπαϊκού περιβαλλοντικού κεκτημένου στη Θεσσαλία, αλλά και για την αξιοποίηση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων, ως ενιαίο σύνολο με τη πολιτιστική κληρονομιά, για την αειφόρο ανάπτυξη της Περιφέρειας Θεσσαλίας στο πλαίσιο αναπροσανατολισμού του αναπτυξιακού προτύπου της Περιφέρειας, απαιτείται η ορθολογική αξιοποίηση των φυσικών / περιβαλλοντικών και πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας. Στόχος της Περιφέρειας είναι η ανάδειξή τους και η διασύνδεσή τους με την βελτίωση και αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και την αύξηση της λειτουργικότητας των πόλεων με την χρήση καινοτόμων τεχνολογιών.

Δυνατότητες

Η έγκαιρη προετοιμασία της Περιφέρειας Θεσσαλίας και των τοπικών φορέων της για τον σχεδιασμό και υλοποίηση δράσεων διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων και την ένταξη αντίστοιχων έργων στο ΕΠΠΕΡΑΑ, ακόμα και αν δεν ολοκληρωθούν αυτά τα έργα εντός της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, έχουν δημιουργήσει ήδη τις συνθήκες ολοκλήρωσής τους στο πλαίσιο της υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης (Σ.Ε.Σ.)

Η ύπαρξη Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων στη Θεσσαλία σε συνδυασμό με την πλούσια φυσική και πολιτιστική κληρονομιά της Περιφέρειας, δημιουργούν τις δυνατότητες, ενώ υπάρχουν οι προϋποθέσεις για ανάπτυξη ή / και χρήση νέων τεχνολογιών και καινοτομιών τόσο στη προστασία και αποδοτική διαχείριση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, όσο και στην ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων.

Παράλληλα η εκπόνηση από το ΥΠΕΚΑ του Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων του υδατικού διαμερίσματος Θεσσαλίας εξασφαλίζει τις προοπτικές και δημιουργεί τις δυνατότητες αντιμετώπισης του έντονου προβλήματος και για την κάλυψη της ιδιαίτερης ανάγκης προστασίας και αποδοτικής διαχείρισης του υδάτινου δυναμικού της Περιφέρειας.

1.2.7. Θ.Σ.7: Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων

Ανισότητες / Μειονεκτήματα

Με δεδομένο ότι η Περιφέρεια Θεσσαλίας είναι στο κέντρο της ηπειρωτικής Ελλάδας, μέσω αυτής διέρχονται, αφ' ενός ο κεντρικός αυτοκινητόδρομος που συνδέει τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της Χώρας και μέσω αυτών το Βόρειο τμήμα της Χώρας με το Νότιο, αφ' ετέρου το βασικό σιδηροδρομικό δίκτυο της Χώρας. Ως εκ τούτου η Περιφέρεια Θεσσαλίας είναι σε προνομαχική θέση έναντι όλων των άλλων Περιφερειών της Χώρας ως προς τις βασικές μεγάλες οδικές και σιδηροδρομικές υποδομές, όταν αυτές ολοκληρωθούν και λειτουργήσουν στο σύνολό τους, με δεδομένα τα γνωστά προβλήματα μη έγκαιρης ολοκλήρωσής τους.

Παρ' όλα αυτά είναι σημαντικές οι ελλείψεις στη διαπεριφερειακή οδική υποδομή για σύνδεση της Θεσσαλίας με τις δυτικά όμορες περιφέρειες, ενώ σημαντικότερες είναι οι ελλείψεις στο ενδοπεριφερειακό οδικό δίκτυο, γεγονός που «ακυρώνει» τα πλεονεκτήματα του κεντρικού αυτοκινητόδρομου για την Θεσσαλία όταν βασικά παραγωγικά της κέντρα δεν έχουν εύκολη

πρόσβαση στο κύριο διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο της Χώρας. Αυτό το χαρακτηριστικό έλλειμμα περιορίζει την αξιοποίηση της δυνατότητας άμεσων διεθνών συνδέσεων του συνόλου της Περιφέρειας (π.χ. αεροδρόμια, λιμάνια) και των συνδυασμένων μεταφορών.

Αντίστοιχα ελλείψεις ενδοπεριφερειακών συνδέσεων παρουσιάζονται στις σιδηροδρομικές υποδομές, ενώ οι ακτοπλοϊκές συνδέσεις είναι πολύ περιορισμένες σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο (κυρίως της ηπειρωτικής Θεσσαλίας με το νησιωτικό της χώρο), αλλά και σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Ανάγκες

Από τις παραπάνω αναφερόμενες ελλείψεις και μειονεκτήματα της Περιφέρειας ως προς τις μεταφορικές υποδομές προκύπτουν άμεσα οι αντίστοιχες ανάγκες, οι οποίες αναφέρονται:

- Στην ολοκλήρωση των σημαντικών / κύριων μεταφορικών υποδομών της Χώρας, (Ε - 65, ΠΑΘΕ, σιδηροδρομικός άξονας Αθήνα – Θεσσαλονίκη).
- Στην ολοκλήρωση, αλλά και βελτίωση διαπεριφερειακών και ενδοπεριφερειακών οδικών και σιδηροδρομικών συνδέσεων.
- Στη κατασκευή νέων έργων βελτίωσης των λιμενικών εγκαταστάσεων της Περιφέρειας.
- Στις συνδέσεις οικιστικών κέντρων και τουριστικών – πολιτιστικών περιοχών με το κύριο οδικό δίκτυο και διευρωπαϊκούς άξονες.

Οι ανάγκες αυτές προκύπτουν για την άμεση / γρήγορη, ασφαλή και με χαμηλότερο κόστος πρόσβαση των προϊόντων και κατοίκων της Περιφέρειας στα εμπορικά, διοικητικά και μεγάλα καταναλωτικά κέντρα της Χώρας και του εξωτερικού. Αντίστοιχα απαιτείται η εύκολη, γρήγορη ασφαλής και με μικρότερο κόστος πρόσβαση των επισκεπτών / τουριστών στους τουριστικούς προορισμούς της Περιφέρειας, ιδιαίτερα στους προορισμούς εναλλακτικού τουρισμού.

Δυνατότητες

Η άμεση πρόσβαση του συνόλου της Περιφέρειας με τα εμπορικά και διοικητικά κέντρα της Χώρας και του εξωτερικού, με την αξιοποίηση της γεωγραφικά στρατηγικής της θέσης, επιτυγχάνεται με τις εσωτερικές / ενδοπεριφερειακές συνδέσεις με τους μεγάλους οδικούς άξονες και με το κεντρικό σιδηροδρομικό δίκτυο της Χώρας. Παράλληλα, η προοπτική ολοκλήρωσης αυτών των μεγάλων διευρωπαϊκών δικτύων που διέρχονται από το κέντρο της Περιφέρειας, παρέχει την δυνατότητα άμεσης πρόσβασης του συνόλου της Περιφέρειας στα οικονομικά και εμπορικά κέντρα της Χώρας και του εξωτερικού.

1.2.8 Θ.Σ.8: Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού

Ανισότητες / Μειονεκτήματα

Όπως έχει αναφερθεί στα προηγούμενα, η οικονομική κρίση και ύφεση στη Χώρα έχει ιδιαίτερα αρνητικές επιπτώσεις στην αγορά εργασίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας, με έντονη επιδείνωση όλων των δεικτών και μεγεθών της αγοράς εργασίας της Περιφέρειας. Συγκεκριμένα:

- Το ποσοστό συμμετοχής των νέων ηλικίας 15 – 24 ετών μειώνεται σημαντικά από το έτος 2008, φθάνοντας στα ίδια επίπεδα με τα αντίστοιχα του συνόλου της Χώρας, ενώ μέχρι εκείνο το έτος ο συγκεκριμένος δείκτης στη Θεσσαλία ήταν σε πολύ υψηλότερα επίπεδα από τα αντίστοιχα της Χώρας. Κατόπιν μιας ανάκαμψης τα έτη 2009 και 2010 (ελάχιστη το 2009 και σημαντική το 2010) η πτώση ήταν ραγδαία τα έτη 2011 και 2012. Οι εξελίξεις αυτές υποδεικνύουν ότι νέοι, είτε εξέρχονται από την αγορά εργασίας κατόπιν μακροχρόνιας ανεργίας, είτε δεν εντάσσονται καν στην αγορά εργασίας.
- Περίπου την ίδια συμπεριφορά δείχνει το σύνολο του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας, όταν με την εμφάνιση της κρίσης αυξάνεται, μάλλον λόγω της ανάγκης διατήρησης του οικογενειακού εισοδήματος το οποίο μειώνεται λόγω της οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης και στη συνέχεια με την αύξηση της μακροχρόνιας ανεργίας το εργατικό δυναμικό εξέρχεται από την αγορά εργασίας.
- Το ποσοστό απασχόλησης μειώνεται σημαντικά από το 2010, ιδιαίτερα τα έτη 2011 και 2012, ενώ δραματική είναι η μείωση της απασχόλησης των νέων ηλικίας 15 – 24 ετών, με μικρότερους ρυθμούς από το αντίστοιχο της Χώρας, λαμβάνοντας όμως υπόψη ότι ο μεγάλος πρωτογενής τομέας της Περιφέρειας υποκρύπτει μεγάλα ποσοστά υποαπασχόλησης.
- Ραγδαία είναι η αύξηση της ανεργίας και ιδιαίτερα των νέων ηλικίας 15 – 24 ετών, παρά του ότι μειώνεται το ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας.
- Πέραν των νέων ηλικίας 15 – 24 ετών, έντονα πλήττει η ανεργία τις γυναίκες και τις ηλικίες 55 – 64 ετών.
- Μειώνεται η πλήρης απασχόληση και αυξάνεται η μερική απασχόληση.
- Η κινητικότητα των εργαζομένων και του συνολικού εργατικού δυναμικού είναι χαμηλή τόσο μεταξύ των κλάδων της οικονομίας, όσο και μεταξύ των επί μέρους χωρικών και διοικητικών επιπέδων της Περιφέρειας.

Ανάγκες

Από τα παραπάνω στοιχεία της αγοράς εργασίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας είναι εμφανείς οι ανάγκες παρεμβάσεων στην αγορά εργασίας και στην οικονομική / παραγωγική δραστηριότητα της Περιφέρειας, για την άμβλυση του κινδύνου αποδιάρθρωσης του κοινωνικού ιστού της Περιφέρειας. Οι παρεμβάσεις αυτές θα πρέπει να αποσκοπούν:

- Στην εξασφάλιση απασχόλησης, κυρίως των νέων και άλλων πληθυσμιακών ομάδων, όπως γυναίκες και ηλικίες 55 – 64 ετών.
- Στην ένταξη ή / και επανένταξη στην αγορά εργασίας των μη οικονομικά ενεργών, ιδιαίτερα των νέων.
- Στη πρόληψη ή / και καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας.
- Στην ανάσχεση του ρυθμού αύξησης της ανεργίας με την διατήρηση ή / και αύξηση θέσεων απασχόλησης στις επιχειρήσεις.
- Στην αναλυτική συνεχή παρακολούθηση των εξελίξεων της αγοράς εργασίας σε τοπικό επίπεδο και δράσεων αντιμετώπισής τους τοπικά

- Στην αποτελεσματική διασύνδεση εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με την αγορά εργασίας και την παραγωγική βάση της Περιφέρειας.

Δυνατότητες

Είναι γεγονός ότι οι δυνατότητες ουσιαστικής παρέμβασης στην αγορά εργασίας για σταθερά και αποτελεσματικά μεσοπρόθεσμα θετικά αποτελέσματα είναι μικρές, σε περίοδο οικονομικής κρίσης και ύφεσης, με δεδομένο ότι θέσεις απασχόλησης δημιουργούν οι παραγωγικές δραστηριότητες.

Υπάρχουν όμως δυνατότητες μεσοβραχυπρόθεσμων θετικών αποτελεσμάτων στην αγορά εργασίας, με στοχευμένες παρεμβάσεις για ανάσχεση της πτώσης της απασχόλησης και μείωση της ανεργίας. Οι παρεμβάσεις αυτές μπορούν να συνδυάζουν προγράμματα ενίσχυσης των επιχειρήσεων για διατήρηση ή / και αύξηση της απασχόλησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων των εντασσόμενων ή / και επανεντασσόμενων στην αγορά εργασίας και στην απασχόληση.

Παράλληλα η αξιοποίηση των Κέντρων Προώθησης της Απασχόλησης με ενίσχυση των δραστηριοτήτων τους προς την κατεύθυνση στενής συνεργασίας με τις τοπικές επιχειρήσεις και εκπροσώπους εργοδοτικών φορέων ή / και με τοπικούς αναπτυξιακούς φορείς για στοχευμένα προγράμματα απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο.

Η υλοποίηση έργων συγχρηματοδοτούμενων από τα ΕΔΕΤ, τα οποία δημιουργούν έστω και πρόσκαιρη απασχόληση κατά την κατασκευή τους, δημιουργεί συνθήκες / προϋποθέσεις αύξησης της απασχόλησης και ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων στο εργατικό δυναμικό.

1.2.9. Θ.Σ.9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας

Ανισότητες / Μειονεκτήματα

Τα δημογραφικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας και ειδικά οι υψηλοί δείκτες γήρανσης και εξάρτησης, όπως έχουν αναφερθεί στα προηγούμενα, σε συνδυασμό με την δημοσιονομική και οικονομική κρίση και ύφεση που συντελούν στην πτώση των οικογενειακών εισοδημάτων, καθώς και η ραγδαία αύξησή της ανεργίας και ιδιαίτερα της μακροχρόνιας ανεργίας, συμβάλλουν στην αύξηση της φτώχειας, αλλά και στη δημιουργία θυλάκων κοινωνικού αποκλεισμού.

Το υψηλό και αυξανόμενο ποσοστό μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού και ιδιαίτερα των νέων, όταν δεν συνοδεύεται έστω με παράταση της περιόδου σπουδών είναι μια ακόμα παράμετρος που συμβάλλει στη δημιουργία συνθηκών κοινωνικού αποκλεισμού.

Επίσης η ύπαρξη κοινωνικά ευπαθών ομάδων σημαντικού πληθυσμού, όπως Ρομά σε περιόδους και συνθήκες οικονομικής κρίσης είναι παράγοντες άμβλυνσης της κοινωνικής συνοχής.

Παράλληλα και επιπρόσθετα, η μείωση των εισοδημάτων των νοικοκυριών και κυρίως των μονογενεακών οικογενειών λειτουργεί προς την κατεύθυνση άμβλυνσης των συνθηκών περίθαλψης κυρίως των ηλικιωμένων, αλλά και των παιδιών, με σημαντικές επιπτώσεις στην υγεία των συγκεκριμένων πληθυσμιακών ομάδων, αλλά και στην υγεία του εργατικού δυναμικού με αρνητικά αποτελέσματα στην ικανότητα απασχόλησης και κατ' ακολουθία στην περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης της φτώχειας.

Ανάγκες

Οι δημιουργούμενες συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού σε πληθυσμιακές ομάδες της Περιφέρειας Θεσσαλίας δημιουργούν παράλληλα αντίστοιχες και ανάλογες ανάγκες για ένταξη αυτών των ειδικών πληθυσμιακών ομάδων στην αγορά εργασίας, αφ' ενός για ενίσχυση των εισοδημάτων τους, αφ' ετέρου για πρόληψη ή / και καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Παράλληλα απαιτείται η στήριξη της περίθαλψης των ευρισκόμενων σε κατάσταση φτώχειας πληθυσμιακών ομάδων, κυρίως στο επίπεδο της πρόληψης, αλλά και στο επίπεδο της αποκατάστασης της υγείας, είτε με την εξασφάλιση υπηρεσιών υγείας σε προσιτές τιμές, είτε με την παροχή εθελοντικής εργασίας από προσωπικό του τομέα της υγείας.

Ένα άλλο είδος αναγκών που δημιουργείται στις περιπτώσεις συνθηκών φτώχειας είναι η εξασφάλιση στέγης και τροφής σε προσιτές τιμές για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες που στερούνται και αυτών των βασικών λειτουργιών, όπως επακριβώς καθοριστούν με επίκαιρες έρευνες.

Τέλος για τις ομάδες που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας ή/και για εκείνο τον πληθυσμό που λόγω οικονομικής κρίσης αντιμετωπίζει προβλήματα πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας, απαιτείται η ύπαρξη αντίστοιχων υποδομών, προκειμένου να αποφευχθεί η περιθωριοποίησή τους.

Δυνατότητες

Για την αντιμετώπιση αυτών των καταστάσεων φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού στη Θεσσαλία, υπάρχουν οι δυνατότητες πρόληψης, κατ' αρχάς λόγω της ομοιογένειας του πληθυσμού, ενώ η ύπαρξη ικανοποιητικού επιπέδου κοινωνικών δομών / μηχανισμών και υποδομών αμβλύνει τέτοια προβλήματα.

Η αξιοποίηση της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας για την απασχόληση ευπαθών κοινωνικών ομάδων, δίνει την δυνατότητα δημιουργίας οικογενειακών εισοδημάτων, αλλά και ένταξη αυτών των πληθυσμιακών ομάδων στην αγορά εργασίας. Μ' αυτό τον τρόπο αμβλύνεται ο κίνδυνος να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας ή / και να αποκλεισθούν κοινωνικά.

Ο περιφερειακός σχεδιασμός για τον πληθυσμό ΡΟΜΑ της Θεσσαλίας που ξεκίνησε στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο και η οργάνωση αυτών σε περιφερειακή Ομοσπονδία, παρέχει εχέγγυα για έγκαιρη και ορθή αντιμετώπιση θεμάτων.

1.2.10. Θ.Σ.10: Επένδυση στην εκπαίδευση, στην απόκτηση δεξιοτήτων και στην δια βίου μάθηση

Ανισότητες / Μειονεκτήματα

Από την ανάλυση των δημογραφικών χαρακτηριστικών του πληθυσμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας διαπιστώνεται ότι το εκπαιδευτικό επίπεδο του πληθυσμού της Περιφέρειας είναι χαμηλότερο από τον μέσο όρο του πληθυσμού της Χώρας. Διαχρονικά βελτιώνεται, τουλάχιστον ως προς τους απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, παραμένοντας όμως σε λίγο χαμηλότερα επίπεδα από το μέσο όρο της Χώρας, εξαιρουμένου του επιπέδου μεταπτυχιακών απόφοιτων και διδακτόρων, οι οποίοι κυμαίνονται σε πολύ μικρότερα ποσοστά στη Θεσσαλία από τα αντίστοιχα της Χώρας.

Μετά την εμφάνιση της οικονομικής κρίσης και ύφεσης και τις αρνητικές επιπτώσεις της στον κοινωνικοοικονομικό ιστό της Περιφέρειας, διαφαίνεται μετανάστευση εργατικού δυναμικού νέας ηλικίας και κυρίως πτυχιούχων, με αποτέλεσμα να μειώνεται το εκπαιδευτικό επίπεδο του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας.

Παράλληλα, η εμφάνιση πληθυσμιακών ομάδων σε κατάσταση φτώχειας έχει αρνητικές επιπτώσεις στην πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου, ήτοι στη σχολική διαρροή, δείκτης ο οποίος είναι ήδη υψηλός στην Ελλάδα έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η βελτίωση του οποίου είναι στόχος του ΕΠΜ, ως απαίτηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Τα προγράμματα δια βίου μάθησης και κατάρτισης που υλοποιούνται στη Περιφέρεια Θεσσαλίας είναι κατά βάση μικρού αριθμού, ενώ παράλληλα δεν έχουν την απαιτούμενη αποτελεσματικότητα για ένταξη / επανένταξη στην αγορά εργασίας και στην απασχόληση.

Μια άλλη υστέρηση που διαπιστώνεται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας είναι η έλλειψη σε σχολικές υποδομές προηγμένων μεθόδων εκπαίδευσης με την αξιοποίηση της κοινωνίας της γνώσης και την σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.

Επίσης, διαφαίνεται έλλειψη σύνδεσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, με την τοπική / περιφερειακή αγορά εργασίας, όπως εξ' άλλου και στο σύνολο της Χώρας, τόσο ως προγράμματα σπουδών, όσο και ως προς διαδικασίες συνεργασίας του ΑΕΙ / και του ΤΕΙ της Περιφέρειας με τις επιχειρήσεις για προσαρμογή των προγραμμάτων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών, αλλά και απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας, είναι μια από τις αδυναμίες του Εκπαιδευτικού συστήματος της Περιφέρειας.

Ανάγκες

Οι προαναφερόμενες διαπιστώσεις των ελλείψεων και των μειονεκτημάτων στον τομέα της εκπαίδευσης, απαιτούν την βελτίωση του επιπέδου εκπαίδευσης του πληθυσμού της Περιφέρειας, αλλά και η ανάγκη να ανασχεθεί η διαρροή επιστημονικού δυναμικού από την Περιφέρεια Θεσσαλίας προς το εξωτερικό.

Παράλληλα, άλλες ανάγκες που δημιουργούνται από τα εμφανιζόμενα προβλήματα στο τομέα της εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης είναι οι εξής:

- Γεφύρωση του χάσματος της εκπαίδευσης με τις ανάγκες αγοράς εργασίας στην Περιφέρεια.
- Σχεδιασμός & υλοποίηση ολοκληρωμένων τοπικών προγραμμάτων σύνδεσης της εκπαίδευσης με την τοπική αγορά εργασίας.
- Διασφάλιση της πρόσβασης & ολοκληρωμένης φοίτησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ατόμων όλων των κοινωνικών ομάδων.
- Αύξηση των κινήτρων για την εκπαίδευση ενηλίκων.
- Υποστήριξη των χαμηλών εισοδημάτων νοικοκυριών για την συνέχιση της φοίτησης των μαθητών παιδιών τους στην υποχρεωτική 9ετή εκπαίδευση.

Αυνατότητες

Για την κάλυψη των παραπάνω αναγκών προκειμένου να αμβλυνθούν τα μειονεκτήματα και οι ανισότητες της Περιφέρειας Θεσσαλίας, σε σχέση με τις ανεπτυγμένες Περιφέρειες της Ευρώπης, υπάρχουν οι δυνατότητες με:

- Την αξιοποίηση των υφιστάμενων ιδρυμάτων όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων της Περιφέρειας Θεσσαλίας για ενσωμάτωση / χρησιμοποίηση ΤΠΕ στην εκπαίδευση.
- Την προώθηση εταιρικών σχέσεων μεταξύ δημόσιων & ιδιωτικών εκπαιδευτικών φορέων για την εξασφάλιση κατάλληλων προγραμμάτων σπουδών & παροχή επαγγελματικών δεξιοτήτων που ενισχύουν την απασχολησιμότητα.
- Την αξιοποίηση των ανώτατων ιδρυμάτων της Περιφέρειας για την προώθηση & δημιουργία φορέων επιχειρηματικής εκπαίδευσης.

1.2.11. Θ.Σ.11: Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης **Ανισότητες / Μειονεκτήματα**

Είναι γνωστά τα προβλήματα αποτελεσματικότητας της ελληνικής δημόσιας διοίκησης σχεδόν στο σύνολό της, τόσο σε κεντρικό, όσο & σε περιφερειακό / τοπικό επίπεδο, ιδιαίτερα δε με την δημοσιονομική προσαρμογή της Χώρας.

Η χαμηλή αποτελεσματικότητα λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης έχει σοβαρό αντίκτυπο & στη εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, η οποία απαιτεί την τήρηση αυστηρών κανόνων και συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων λειτουργίας.

Στη Περιφέρεια Θεσσαλίας διατηρείται ένα καλό επίπεδο στη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης.

Οι αυξημένες απαιτήσεις και οι ανακατατάξεις υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων στους Δήμους και στις Περιφέρειες με τον νόμο «Καλλικράτη», δημιούργησαν πρόσθετες υποχρεώσεις στις υπηρεσίες της δημόσιας διοίκησης. Επίσης, οι Υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης που εμπλέκονται με ωρίμανση, διαχείριση και υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, χρήζουν ενίσχυσης.

Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και σε περιφερειακό επίπεδο, θα επηρεάσει άμεσα θετικά τον τομέα εξυπηρέτησης των πολιτών & των επιχειρήσεων.

Ανάγκες

Για την αντιμετώπιση και άμβλυνση των ανισοτήτων και μειονεκτημάτων της Περιφέρειας, όσον αφορά στη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, τόσο για την εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, όσο & για την εξυπηρέτηση των πολιτών & των επιχειρήσεων απαιτούνται:

- Η αναδιάταξη και κατάλληλη στελέχωση συγκεκριμένων υπηρεσιών που εμπλέκονται στην εφαρμογή των προγραμμάτων.
- Ο εκσυγχρονισμός λειτουργίας των υπηρεσιών, τόσο εκείνων που εμπλέκονται στην εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, όσο & εκείνων για την εξυπηρέτηση των πολιτών & των επιχειρήσεων. Ο εκσυγχρονισμός αυτών των υπηρεσιών αναφέρεται κατά κύριο λόγο στη χρήση / αξιοποίηση ΤΠΕ & στην κατάλληλη εκπαίδευση του προσωπικού τους.

Δυνατότητες

Η πλήρης εφαρμογή του νόμου «Καλλικράτης» & η χρήση / αξιοποίηση ΤΠΕ στο σύνολο των λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης σε επίπεδο Περιφέρειας, θα αμβλύνει σε σημαντικό βαθμό τα προβλήματα αναποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης τόσο σε περιφερειακό, όσο & σε κεντρικό επίπεδο.

Η αξιοποίηση των Διαρθρωτικών & Επενδυτικών Ταμείων, αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης.

2. ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Ο κεντρικός αναπτυξιακός στόχος της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την προγραμματική περίοδο 2014 -2020 είναι **«Ισχυρή και καινοτόμος οικονομία στην Ευρώπη, με επίκεντρο τον άνθρωπο και το περιβάλλον, μέσω της έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη».**

Για την επίτευξη του κεντρικού Αναπτυξιακού Στόχου της Περιφέρειας Θεσσαλίας, με στήριξη από το σύνολο των προγραμμάτων του Σ.Ε.Σ., επιλέγονται οι παρακάτω θεματικοί στόχοι των ΕΔΕΤ με τις αντίστοιχες επενδυτικές προτεραιότητες και τύπους δράσεων.

Σε ότι αφορά στους φορείς που αναφέρονται στις «ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων», αυτοί αποτελούν πρόταση που θα οριστικοποιηθεί κατά τον ορισμό των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και περιεχομένων τους και εν τέλει στην κατάρτισή τους.

2.1 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1: «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ»

Ο συγκεκριμένος Θεματικός Στόχος επιλέγεται για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, προκειμένου να εξυπηρετήσει / καλύψει κατά το δυνατό, τις ανάγκες της Περιφέρειας με βάση τα αντίστοιχα μειονεκτήματα / ανισότητες και δυνατότητες που υφίστανται στην Περιφέρεια, όπως αυτές έχουν περιγραφεί στα προηγούμενα. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται η κάλυψη / εξυπηρέτηση των ακόλουθων **αναγκών:**

- i. Ενίσχυση του τομέα της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας.**
- ii. Συγκράτηση και ανάπτυξη του ερευνητικού δυναμικού της Περιφέρειας.**

Τα αναμενόμενα **αποτελέσματα** αυτού του στόχου, με την υλοποίηση των παρακάτω αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων και τύπων δράσεων είναι τα εξής :

- i. Ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας των επιχειρήσεων με ερευνητικά ιδρύματα και ΑΕΙ / ΤΕΙ για εφαρμογή των αποτελεσμάτων έρευνας και καινοτομίας από τις επιχειρήσεις.**
- ii. Αναβάθμιση και επέκταση των υποδομών έρευνας της Περιφέρειας προς ερευνητικά πεδία αναγκαία για την αξιοποίηση των παραγωγικών δυνατοτήτων της Περιφέρειας.**
- iii. Βελτίωση του δείκτη καινοτομίας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.**

Για την επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων πρέπει να υλοποιηθούν οι παρακάτω **επενδυτικές προτεραιότητες** με τους αντίστοιχους επιμέρους **τύπους δράσεων**, με πρόταση για το ΕΔΕΤ που τις συγχρηματοδοτεί και την εμβέλεια του Επιχειρησιακού Προγράμματος για κάθε επενδυτική Προτεραιότητα.

2.1.1 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση των υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε και Κ) και των δυνατοτήτων αριστείας στον τομέα της Ε και Κ»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό ή / και Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάπτυξη ερευνητικών υποδομών για ερευνητική δραστηριότητα που εξυπηρετεί τους αναπτυξιακούς στόχους της Περιφέρειας.
- Αξιοποίηση και ενδυνάμωση συνεργασιών των Ερευνητικών Ιδρυμάτων της Περιφέρειας.

2.1.1.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Ενίσχυση της αναβάθμισης, συμπλήρωσης ή / και επέκτασης ερευνητικών δομών στη Θεσσαλία για την εξυπηρέτηση, τομέων στρατηγικού ενδιαφέροντος για την Περιφέρεια.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ερευνητικά Κέντρα της Περιφέρειας, ΑΕΙ / ΤΕΙ της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Ερευνητικά Κέντρα της Περιφέρειας, ΑΕΙ / ΤΕΙ της Περιφέρειας, Υπηρεσίες της Περιφέρειας.

β) *Προώθηση της αριστείας στον τομέα της Ε&Τ προς την κατεύθυνση της στρατηγικής της Περιφέρειας.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ερευνητικά Κέντρα της Περιφέρειας, ΑΕΙ / ΤΕΙ της Περιφέρειας και Επιχειρήσεις Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Ερευνητικά Κέντρα της Περιφέρειας, ΑΕΙ / ΤΕΙ της Περιφέρειας, Υπηρεσίες της Περιφέρειας.

2.1.2 Επενδυτική Προτεραιότητα «Προώθηση των επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία και διασύνδεση και συνέργεια ανάμεσα της επιχειρήσεις και τα κέντρα Ε&Κ και την τριτοβάθμια εκπαίδευση, ιδιαιτέρως όσον αφορά την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, τη μεταφορά τεχνολογίας, την κοινωνική καινοτομία και της εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, την ενθάρρυνση της ζήτησης, τη δικτύωση, τα clusters, την ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης (smart specialization) υποστηρίζοντας την τεχνολογική και εφαρμοσμένη έρευνα, της πιλοτικές γραμμές, της ενέργειες έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, της προηγμένες ικανότητες παραγωγής και πρώτης παραγωγής βασικών τεχνολογιών (Key Enabling Technologies) και διάδοσης των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό ή / και Εθνικό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** της της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Διεύρυνση των ερευνητικών δραστηριοτήτων των ερευνητικών κέντρων και ΑΕΙ / ΤΕΙ της Περιφέρειας.
- Δημιουργία εταιρικών σχέσεων φορέων έρευνας / καινοτομίας και επιχειρήσεων.
- Αξιοποίηση των αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας από τις επιχειρήσεις.

2.1.2.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Δημιουργία και λειτουργία εργαλείων υποστήριξης για την ίδρυση καινοτόμων επιχειρήσεων (ενδεικτικά Ταμείο Venture & Risk capital).

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις, Περιφέρεια.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις.

β) Δράσεις προώθησης της έρευνας και της καινοτομίας ή / και της χρήσης των αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας, σε υφιστάμενες και νέες ΜΜΕ, στην παραγωγική και εμπορική της δραστηριότητα.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις, και Ερευνητικά Ιδρύματα της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις, Ερευνητικοί Φορείς ή/και Υπηρεσίες της Περιφέρειας.

γ) Υποστήριξη της ανάπτυξης νέων και αξιοποίησης υφιστάμενων δικτύων σύνδεσης εθνικών και διεθνών ερευνητικών υποδομών.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ερευνητικά Ιδρύματα, ερευνητικό ανθρώπινο δυναμικό της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Ερευνητικά Ιδρύματα.

δ) ενίσχυσης της διάχυσης αποτελεσμάτων έρευνας

Βασικοί Ωφελούμενοι : επιχειρήσεις, πολίτες,

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Ερευνητικά Ιδρύματα , Τριτοβάθμια εκπαίδευση

2.1.3 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ανάπτυξη της διασύνδεσης και των συνεργειών με το Πρόγραμμα HORIZON 2020»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Τόνωση / Ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων στην έρευνα και την τεχνολογία
- Ανάπτυξη τεχνολογικών εφαρμογών και καινοτομίας στις επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

2.1.3.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

Ενίσχυση της συμμετοχής και ανάπτυξη της διασύνδεσης και των συνεργειών με το Πρόγραμμα Horizon 2020.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις, Ερευνητικά Ιδρύματα , Περιφέρεια.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις, Ερευνητικά Ιδρύματα.

2.1.4 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ανάπτυξη μεταπτυχιακών σπουδών, κατάρτιση των ερευνητών, των δραστηριοτήτων δικτύωσης και δημιουργίας εταιρικών σχέσεων μεταξύ των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ερευνητικών και τεχνολογικών κέντρων και επιχειρήσεων»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ενίσχυση του αριθμού και γνώσεων του ερευνητικού ανθρώπινου δυναμικού.
- Ενίσχυση της πρόσβασης των επιχειρήσεων στην καινοτομία, σε προϊόντα έρευνας και τεχνολογίας.

2.1.4.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Ανάπτυξη μεταπτυχιακών σπουδών*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Μεταπτυχιακοί σπουδαστές

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΑΕΙ / ΤΕΙ

β) *Ενίσχυση Μεταδιδακτορικών Ερευνητών (μέσω μηχανισμών επιβράβευσης των καταξιωμένων, αλλά και των νέων ερευνητών).*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ερευνητές , Ερευνητικά Ιδρύματα , Περιφέρεια

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Ερευνητικά Ιδρύματα, ΑΕΙ / ΤΕΙ

γ) *Δράσεις ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και κατάρτισης και υποστήριξη του ανθρώπινου δυναμικού των εκπαιδευτικών / ερευνητικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων για την ανάπτυξη καινοτομιών και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας από τις επιχειρήσεις.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ερευνητικά Ιδρύματα και ανθρώπινο δυναμικό τους, Επιχειρήσεις

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Ερευνητικά Ιδρύματα, ΑΕΙ / ΤΕΙ, Επιχειρήσεις.

δ) *Ενίσχυση των συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών / ερευνητικών ιδρυμάτων για ανάπτυξη προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο των μεταπτυχιακών και μεταδιδακτορικών σπουδών, σύμφωνα με τις ανάγκες των επιχειρήσεων.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις, μεταπτυχιακοί και μεταδιδακτορικοί σπουδαστές.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Ερευνητικά / Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Επιχειρήσεις.

2.1.5 Επενδυτική Προτεραιότητα «Πρώθηση της καινοτομίας και της βάσης γνώσεων στις αγροτικές περιοχές (προϊόντα και επιχειρήσεις)»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Διαφοροποίηση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων με την εφαρμογή καινοτομιών.
- Ανάπτυξη νέων ποιοτικών και ανταγωνιστικών προϊόντων για την εφαρμογή καινοτομιών.

2.1.5.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Ενίσχυση της συνεργασίας ερευνητικών ιδρυμάτων και παραγωγών για την εφαρμογή καινοτομιών στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Επιχειρήσεις Αγροτικών Προϊόντων

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις, Ερευνητικά Ιδρύματα, Υπηρεσίες της Περιφέρειας,.

β) *Βελτίωση των καλλιεργητικών μεθόδων με την εφαρμογή καινοτομίας.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Επιχειρήσεις Αγροτικών Προϊόντων

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις, Ερευνητικά Ιδρύματα, Υπηρεσίες της Περιφέρειας.

γ) *Ενίσχυση της εφαρμογής καινοτομιών για την παραγωγή νέων ποιοτικών αγροτικών προϊόντων.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Επιχειρήσεις Αγροτικών Προϊόντων

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις, Ερευνητικά Ιδρύματα, Υπηρεσίες της Περιφέρειας.

2.1.6 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της τεχνολογικής ανάπτυξης, της καινοτομίας και της μεταφοράς γνώσης στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΘΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Εκσυγχρονισμός του αλιευτικού στόλου με χρήση καινοτομίας.
- Ανάπτυξη νέων καινοτομικών προϊόντων υδατοκαλλιέργειας.

2.1.6.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Ενίσχυση της προμήθειας και χρήσης καινοτομιών αλιευτικού εξοπλισμού.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αλιείς

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Αλιείς, Επιχειρήσεις, Υπηρεσίες της Περιφέρειας.

β) *Εφαρμογή καινοτομιών στην παραγωγή προϊόντων υδατοκαλλιέργειας.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αλιείς

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις, Ερευνητικά Ιδρύματα, Υπηρεσίες της Περιφέρειας.

2.2 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2: «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΤΠΕ, ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ»

Ο συγκεκριμένος Θεματικός Στόχος επιλέγεται για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, προκειμένου να εξυπηρετήσει / καλύψει κατά το δυνατό, τις ανάγκες της Περιφέρειας με βάση τα αντίστοιχα μειονεκτήματα / ανισότητες και δυνατότητες που υφίστανται στην Περιφέρεια, όπως αυτές έχουν περιγραφεί στα προηγούμενα. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται η κάλυψη / εξυπηρέτηση των ακόλουθων αναγκών:

- i. Ολοκλήρωση της κάλυψης των αναγκών της Περιφέρειας για ευρυζωνικά δίκτυα υψηλών ταχυτήτων.**
- ii. Διεύρυνση της χρήσης ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις και τους πολίτες της Περιφέρειας.**
- iii. Εξοικείωση του πληθυσμού και των επιχειρήσεων της Περιφέρειας στη χρήση ΤΠΕ.**

Τα αναμενόμενα **αποτελέσματα** αυτού του στόχου, με την υλοποίηση των παρακάτω αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων και τύπων δράσεων είναι τα εξής:

- i. Διεύρυνση της ανάπτυξης και ενσωμάτωση ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες υπηρεσίες της Περιφέρειας για αναβάθμιση παρεχόμενων υπηρεσιών**
- ii. Ανάπτυξη γνώσεων / δεξιοτήτων και δυνατοτήτων χρήσης ΤΠΕ από τους πολίτες της Περιφέρειας.**

Για την επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων πρέπει να υλοποιηθούν οι παρακάτω επενδυτικές προτεραιότητες με τους αντίστοιχους επιμέρους τύπους δράσεων, με πρόταση για το ΕΔΕΤ που τις συγχρηματοδοτεί και την εμβέλεια του Επιχειρησιακού Προγράμματος για κάθε επενδυτική Προτεραιότητα.

2.2.1 Επενδυτική Προτεραιότητα «Επέκταση των ευρυζωνικών υπηρεσιών και δικτύων υψηλών ταχυτήτων και ενίσχυση της ενσωμάτωσης νέων τεχνολογιών και δικτύων για την ψηφιακή οικονομία»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ολοκλήρωση της κάλυψης του συνόλου της Περιφέρειας με ευρυζωνικά δίκτυα υψηλών ταχυτήτων.
- Κάλυψη των αναγκών ευρυζωνικής πρόσβασης του συνόλου των κατοίκων της Περιφέρειας.

2.2.1.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ολοκλήρωση των ευρυζωνικών δικτύων της Περιφέρειας για κάλυψη του συνόλου των περιοχών

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Το σύνολο των επιχειρήσεων, των κατοίκων και των επισκεπτών της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας ή / και των Δήμων.

2.2.2 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικού εμπορίου (e-commerce) και ενίσχυση της ζήτησης ΤΠΕ»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Ο **ειδικός στόχος** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι ο εξής:

- Διεύρυνση της ανάπτυξης και χρήσης ΤΠΕ και ηλεκτρονικού εμπορίου από τις επιχειρήσεις.

2.2.2.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Ενίσχυση επενδυτικών προγραμμάτων σε υφιστάμενες ή νέες επιχειρήσεις για ανάπτυξη ή / και χρήση τεχνολογιών ΤΠΕ, στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

β) *Ενισχύσεις για επενδύσεις ηλεκτρονικού εμπορίου (ενδεικτικά παραδοσιακές ενέργειες ηλεκτρονικού επιχειρείν ή και επενδύσεις σε ενέργειες digital marketing και mobile applications)*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

2.2.3 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονικός πολιτισμός και ηλεκτρονική υγεία»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Εκσυγχρονισμός των βασικών τμημάτων δημόσιου τομέα για υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
- Δυνατότητα πρόσβασης των πολιτών και των επιχειρήσεων της Περιφέρειας σε βασικές κατηγορίες δημόσιων υπηρεσιών.

2.2.3.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Ενίσχυση των δημόσιων υπηρεσιών και οργανισμών της Περιφέρειας για δημιουργία και λειτουργία υποδομής παροχής υψηλού επιπέδου υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις στους βασικούς κοινωνικούς και οικονομικούς τομείς.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Το σύνολο των πολιτών και των επιχειρήσεων της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Δημόσιες Υπηρεσίες, ΟΤΑ, Οργανισμοί του Δημοσίου.

β) *Ενίσχυση των φορέων υπηρεσιών υγείας της Περιφέρειας για ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας, κυρίως στις απομακρυσμένες εσωτερικές ζώνες και στα νησιά της Περιφέρειας.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι κάτοικοι και οι επισκέπτες της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες / φορείς υγείας της Περιφέρειας (ΥΠΕ, Νοσοκομεία Θεσσαλίας).

γ) *Ενίσχυση των φορέων πολιτισμού της Περιφέρειας για ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών ηλεκτρονικής προβολής των πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι κάτοικοι και κυρίως οι επισκέπτες της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες Πολιτισμού της Περιφέρειας, Περιφέρεια, Δήμοι.

δ) *Ενίσχυση των Ανώτατων και Ανώτερων Εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των απομακρυσμένων σχολικών μονάδων της Περιφέρειας για ηλεκτρονική εκπαίδευση.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι μαθητές και σπουδαστές της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΑΕΙ / ΤΕΙ, Δήμοι, Δημόσιοι φορείς

2.2.4 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ανάπτυξη ψηφιακού αλφαριθμητισμού, της ηλεκτρονικής μάθησης, καθώς και της εδαφικής συνεργασίας στις ηλεκτρονικές δεξιότητες και σε σχετικές επιχειρηματικές δεξιότητες»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Αύξηση των χρηστών υπηρεσιών ΤΠΕ
- Ανάπτυξη των δεξιοτήτων των πολιτών της Περιφέρειας στη χρήση ΤΠΕ

2.2.4.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για τη χρήση ΤΠΕ*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι κάτοικοι και οι επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Κοινωνικοί εταίροι, Τοπικοί Φορείς / ΟΤΑ, Περιφέρεια.

β) *Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης για επιχειρήσεις, επιχειρηματίες, εργαζομένους και άνεργους για την ανάπτυξη δεξιοτήτων χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις, Επιχειρηματίες, εργαζόμενοι και άνεργοι της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Εκπαιδευτικά / Ερευνητικά Ιδρύματα / Κέντρα Κατάρτισης, Περιφέρεια, Δήμοι, Τοπικοί Φορείς.

γ) Σχεδιασμός και υλοποίηση εξειδικευμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης / κατάρτισης σε προσωπικό δημοσίων υπηρεσιών και οργανισμών, για τη ανάπτυξη δεξιοτήτων στη χρήση ΤΠΕ.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Προσωπικό Δημοσίων Υπηρεσιών και Οργανισμών.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Εκπαιδευτικά / Ερευνητικά Ιδρύματα / ΚΕΚ, Περιφέρεια, Τοπικοί Φορείς.

2.2.5 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της προσβασιμότητας, της χρήσης και της ποιότητας των ΤΠΕ στις αγροτικές περιοχές»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Κάλυψη της υπαίθρου της Περιφέρειας με ευρυζωνικά δίκτυα υψηλών ταχυτήτων.
- Κάλυψη των αναγκών ευρυζωνικής πρόσβασης του συνόλου των κατοίκων της υπαίθρου στη Περιφέρεια
- Δυνατότητα ηλεκτρονικής πρόσβασης των κατοίκων και των επιχειρήσεων της υπαίθρου σε βασικές κατηγορίες δημόσιων υπηρεσιών.

2.2.5.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ολοκλήρωση των ευρυζωνικών δικτύων της Περιφέρειας στην ύπαιθρο. (Σύμφωνα με την τεκμηρίωση της 2.2.1.1.α).

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Το σύνολο των επιχειρήσεων και των κατοίκων της υπαίθρου της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας ή / και Δήμοι.

β) Δημιουργία ηλεκτρονικών κόμβων στην ύπαιθρο.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Το σύνολο των επιχειρήσεων και των κατοίκων της υπαίθρου της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας ή / και Δήμοι.

2.3 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3: «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΜΜΕ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ (ΓΙΑ ΤΟ ΕΓΤΑΑ) ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ (ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΘΑ)»

Ο συγκεκριμένος Θεματικός Στόχος επιλέγεται για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, προκειμένου να εξυπηρετήσει / καλύψει κατά το δυνατό, τις ανάγκες της Περιφέρειας με βάση τα αντίστοιχα μειονεκτήματα / ανισότητες και δυνατότητες που υφίστανται στην Περιφέρεια, όπως αυτές έχουν περιγραφεί στα προηγούμενα. Συγκεκριμένα, στοχεύεται η κάλυψη / εξυπηρέτηση των ακόλουθων αναγκών:

- i. Ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής και εμπορικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων της Θεσσαλίας.**
- ii. Δημιουργία νέων καινοτόμων επιχειρήσεων σε νέους τομείς δραστηριότητας.**
- iii. Ενδυνάμωση και διεύρυνση του αντικειμένου παρέμβασης υποστηρικτικών υπηρεσιών / μηχανισμών προς τις επιχειρήσεις και τους παραγωγούς αγροτικών προϊόντων.**
- iv. Προσανατολισμός των επιχειρήσεων σε αγορές του εξωτερικού προσαρμόζοντας ανάλογα τα προϊόντα τους και τις οργανωτικές λειτουργικές τους διαδικασίες.**
- v. Διασύνδεση / αξιοποίηση των προϊόντων του πρωτογενή τομέα και της μεταποίησης στις τουριστικές υπηρεσίες.**
- vi. Δημιουργία συνθηκών εύκολης, άμεσης και μικρού κόστους πρόσβασης των επιχειρήσεων στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.**

Τα αναμενόμενα **αποτελέσματα** αυτού του στόχου, με την υλοποίηση των παρακάτω αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων και τύπων δράσεων είναι τα εξής:

- i. Ανάσχεση της πτώσης και εν συνεχεία αύξηση των πωλήσεων των επιχειρήσεων.**
- ii. Αύξηση των εξαγωγών των επιχειρήσεων και των παραγωγών αγροτικών προϊόντων.**
- iii. Αύξηση της προστιθέμενης αξίας στον αγροτικό τομέα.**
- iv. Αύξηση της προστιθέμενης αξίας στην αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια.**

Για την επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων πρέπει να υλοποιηθούν οι παρακάτω επενδυτικές προτεραιότητες, με τους αντίστοιχους επιμέρους τύπους δράσεων, με πρόταση για το ΕΔΕΤ που τις συγχρηματοδοτεί και την εμβέλεια του Επιχειρησιακού Προγράμματος για κάθε επενδυτική Προτεραιότητα.

2.3.1 Επενδυτική Προτεραιότητα «Πρώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και την ενίσχυση δημιουργίας νέων εταιρειών, μεταξύ άλλων μέσω π.χ. φυτωρίων επιχειρηματικότητας (business incubators) εξειδικευμένων στα τοπικά πλεονεκτήματα, clusters κλπ.»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Αύξηση της εκμετάλλευσης πατεντών από υφιστάμενες και νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις, για βελτίωση της παραγωγικής τους δραστηριότητας ή / και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων.
- Ίδρυση νέων καινοτόμων επιχειρήσεων.
- Αναβάθμιση και διεύρυνση των δραστηριοτήτων υποστηρικτικών μηχανισμών παροχής υπηρεσιών για ίδρυση νέων καινοτόμων εταιρειών ή / και για ανάπτυξη νέων παραγωγικών δραστηριοτήτων σε υφιστάμενες επιχειρήσεις, με τη χρήση καινοτομιών.

2.3.1.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Ενίσχυση υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων για την αξιοποίηση πατεντών ή / και νέων χρηματοδοτικών εργαλείων και υποστηρικτικών υπηρεσιών για την βελτίωση της παραγωγικής τους δραστηριότητας ή / και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Υπό ίδρυση και υφιστάμενες επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπό ίδρυση και υφιστάμενες επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

β) *Ενίσχυση ίδρυσης επιχειρήσεων για την εφαρμογή καινοτομιών ή / και αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας, ιδίως για την αξιοποίηση τοπικών αγροτικών ή / και αλιευτικών προϊόντων πρώτης μεταποίησης, με δυνατότητα χρήσης υποστηρικτικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Υπό ίδρυση επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπό ίδρυση επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

γ) *Ενίσχυση υποστηρικτικών υπηρεσιών / μηχανισμών για αναβάθμιση και διεύρυνση των δραστηριοτήτων τους προς την κατεύθυνση υποστήριξη / παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών αξιοποίησης καινοτομιών και χρηματοπιστωτικών εργαλείων από υφιστάμενες και υπό ίδρυση επιχειρήσεις.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας ή / και Μηχανισμοί υποστήριξης Επιχειρήσεων, ΑΕΙ / ΤΕΙ.

2.3.2 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως για τη διεθνοποίηση»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάπτυξη / διεύρυνση των συνεργασιών μεταξύ των επιχειρήσεων της Περιφέρειας.
- Αύξηση των εξαγωγών της Περιφέρειας.

2.3.2.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων για τον εξαγωγικό προσανατολισμό των παραγωγικών και εμπορικών δραστηριοτήτων τους-με ανά προσδιορισμό του επιχειρηματικού τους μοντέλου.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

β) *Ενίσχυση υφιστάμενων και υπό ίδρυση επιχειρήσεων για δημιουργία συνεργατικών σχημάτων (clusters), προς την κατεύθυνση εξαγωγικών δραστηριοτήτων.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Υφιστάμενες και υπό ίδρυση επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υφιστάμενες και υπό ίδρυση επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

γ) *Δημιουργία εμπορευματικού διαμετακομιστικού κέντρου*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): επιχειρήσεις της Περιφέρειας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: επιχειρήσεις, Περιφέρεια

2.3.3 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της δημιουργίας και της επέκτασης των προηγμένων δυνατοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό ή / και Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών από τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας.
- Προώθηση πωλήσεων νέων προϊόντων και υπηρεσιών.

2.3.3.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Ενίσχυση ανάπτυξης και εφαρμογής επιχειρηματικών σχεδίων υφιστάμενων επιχειρήσεων για ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

β) *Ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων για την προώθηση των πωλήσεων νέων προϊόντων και υπηρεσιών..*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

2.3.4 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση των ικανοτήτων των ΜΜΕ να εμπλακούν σε διαδικασία ανάπτυξης και καινοτομίας»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Ο **ειδικός στόχος** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι ο εξής:

- Ανάπτυξη έρευνας και καινοτομίας από τις επιχειρήσεις.

2.3.4.1 Ενδεικτικός τύπος δράσεων που συμβάλλει στην επίτευξη του ειδικού στόχου

Ενίσχυση των επιχειρήσεων για ανάπτυξη έρευνας και καινοτομίας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Υφιστάμενες επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

2.3.5 Επενδυτική Προτεραιότητα «Προώθηση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και επιχειρήσεων στις νέες συνθήκες, με αυξημένες επενδύσεις στο ανθρώπινο κεφάλαιο»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Διατήρηση των θέσεων απασχόλησης στις επιχειρήσεις της Περιφέρειας.
- Ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων στους επιχειρηματίες και στους εργαζόμενους των επιχειρήσεων της Περιφέρειας.

2.3.5.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Ενίσχυση της συμβουλευτικής υποστήριξης των επιχειρήσεων για την αναδιοργάνωση και αποτελεσματική διοίκηση και διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού τους.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): εργαζόμενοι και Επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας, Συλλογικοί Φορείς, Επιστημονικοί Φορείς

β) *Ενίσχυση των επιχειρήσεων για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού της -σύμφωνα με πρόγραμμα αναδιοργάνωσης.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις και εργαζόμενοι της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας, Συλλογικοί Φορείς, Επιστημονικοί Φορείς

γ) *Ενίσχυση των επιχειρήσεων για διατήρηση των θέσεων απασχόλησης κατόπιν προγράμματος αναδιοργάνωσης.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις και εργαζόμενοι της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας

2.3.6 Επενδυτική Προτεραιότητα «Αναδιάρθρωση των εκμεταλλεύσεων που αντιμετωπίζουν σημαντικά διαρθρωτικά προβλήματα»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Αύξηση της παραγωγικότητας και αποδοτικότητας του πρωτογενή τομέα.
- Διαφοροποίηση των εκμεταλλεύσεων και ενσωμάτωση της χρήσης καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.

2.3.6.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Ενίσχυση της συμβουλευτικής υποστήριξης της αναδιάρθρωσης των γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων που αντιμετωπίζουν σημαντικά διαρθρωτικά προβλήματα.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Ομάδες παραγωγών, Αγροτικοί συνεταιρισμοί.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Αγρότες, Ομάδες παραγωγών, Αγροτικοί συνεταιρισμοί

β) *Ενίσχυση των καινοτόμων επενδύσεων για αναδιάρθρωση των κτηνοτροφικών και γεωργικών εκμεταλλεύσεων που αντιμετωπίζουν σημαντικά διαρθρωτικά προβλήματα.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Ομάδες παραγωγών, Αγροτικοί συνεταιρισμοί.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Αγρότες, Ομάδες παραγωγών, Αγροτικοί συνεταιρισμοί

γ) *Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού μεταποίησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Ομάδες παραγωγών, Αγροτικοί συνεταιρισμοί, επιχειρήσεις μεταποίησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Αγρότες, Ομάδες παραγωγών, Αγροτικοί συνεταιρισμοί, επιχειρήσεις μεταποίησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων

2.3.7 Επενδυτική Προτεραιότητα «Στήριξη της ανανέωσης των γενεών στον αγροτικό τομέα»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Μείωση του μέσου όρου ηλικίας των αρχηγών γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.
- Αύξηση της παραγωγικότητας και αποδοτικότητας των εκμεταλλεύσεων.

2.3.7.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Ενίσχυση της πρώτης εγκατάστασης νέων αγροτών στις εκμεταλλεύσεις.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Νέοι Αγρότες της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Νέοι Αγρότες, Υπηρεσίες της Περιφέρειας.

β) Ενίσχυση του εκσυγχρονισμού εκμεταλλεύσεων με πρώτη εγκατάσταση νέων αγροτών.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Νέοι Αγρότες της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Νέοι Αγρότες της Περιφέρειας.

2.3.8 Επενδυτική Προτεραιότητα «Διευκόλυνση της ενσωμάτωσης των πρωτογενών παραγωγών στην αλυσίδα τροφίμων μέσω συστημάτων ποιότητας, προώθησης σε τοπικές αγορές και σε αλυσίδες εφοδιασμού ομάδων παραγωγών και διεπαγγελματικών οργανώσεων»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Οργάνωση της αλυσίδας τροφίμων.
- Βελτίωση της ποιότητας τροφίμων, Π.ΟΠ. και ιχνηλασιμότητα .
- Αύξηση των πωλήσεων αγροτικών και μεταποιημένων αγροτικών προϊόντων.
- Θεσσαλικό Brand name

2.3.8.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Δημιουργία υποδομών για την εμπορία και προώθηση αγροδιατροφικών προϊόντων.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες της Περιφέρειας, Καταναλωτές τροφίμων.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Αγρότες, Ομάδες Παραγωγών, Συνεταιρισμοί, Περιφέρεια , Τοπικοί Φορείς

β) Υποστήριξη / ενθάρρυνση των παραγωγών στην υιοθέτηση συστημάτων ελέγχου και διασφάλισης ποιότητας των προϊόντων.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες της Περιφέρειας, Καταναλωτές τροφίμων.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Αγρότες της Περιφέρειας, Ομάδες Παραγωγών, Συνεταιρισμοί.

γ) ηλεκτρονικό δημοπρατήριο και Υποδομή Δημοπρατηρίου Προϊόντων

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Ομάδες Παραγωγών, Συνεταιρισμοί, επιχειρήσεις

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Περιφέρεια

2.3.9 Επενδυτική Προτεραιότητα «Προώθηση της δια βίου μάθησης και της επαγγελματικής κατάρτισης στην γεωργία και τη δασοκομία»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ (εφ' όσον δεν συγχρηματοδοτούνται αντίστοιχες δράσεις από το ΕΚΤ).
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ενίσχυση των γνώσεων και δεξιοτήτων αρχηγών εκμεταλλεύσεων και εργαζομένων σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις.
- Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων αγροτικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, ανθρώπινου δυναμικού εκτός γεωργικού τομέα.

2.3.9.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Στοχευμένα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης για κατά κύριο επάγγελμα αγρότες σε θέματα βελτίωσης της παραγωγής και διάθεσης αγροτικών προϊόντων.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Ομάδες Παραγωγών και Συνεταιρισμοί.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Εκπαιδευτικά ιδρύματα / ΚΕΚ, συλλογικοί φορείς, περιφέρεια

β) *Προγράμματα ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού εκτός αγροτικής παραγωγής, για εγκατάσταση σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Νέοι εκτός αγροτικής παραγωγής.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Εκπαιδευτικά ιδρύματα / ΚΕΚ, συλλογικοί φορείς, περιφέρεια

2.3.10 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας της αλιείας, ιδίως των παράκτιων στόλων μικρής κλίμακας και βελτίωσης της ασφάλειας ή των συνθηκών εργασίας»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΘΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Ο **ειδικός στόχος** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι ο εξής:

- Εκσυγχρονισμός του παράκτιου αλιευτικού στόλου μικρής κλίμακας.

2.3.10.1 Ενδεικτικός τύπος δράσεων που συμβάλλει στην επίτευξη του ειδικού στόχου

α) *Ενίσχυση της ανανέωσης των αλιευτικών σκαφών ή / και εκσυγχρονισμού του αλιευτικού και ναυσιπλοϊκού εξοπλισμού.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αλιείς της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Αλιείς της Περιφέρειας

2.3.11 Επενδυτική Προτεραιότητα «Υποστήριξη της ανάπτυξης νέων επαγγελματικών δεξιοτήτων και της προώθησης της δια βίου μάθησης στην αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΘΑ (εφ' όσον δεν συγχρηματοδοτούνται αντίστοιχες από το ΕΚΤ).
- Με χρηματοδότηση από Περιφερειακό Πρόγραμμα

Ο **ειδικός στόχος** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι ο εξής:

- Ενίσχυση των γνώσεων και δεξιοτήτων των απασχολούμενων στην αλιεία και στην υδατοκαλλιέργεια σε νέες μεθόδους αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και σε θέματα ασφαλών συνθηκών εργασίας.

2.3.11.1 Ενδεικτικός τύπος δράσεων που συμβάλλει στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης και δια βίου μάθησης σε θέματα νέων μεθόδων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και σε θέματα ασφαλών συνθηκών εργασίας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αλιείς.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Εκπαιδευτικά ιδρύματα / ΚΕΚ, συλλογικοί φορείς, περιφέρεια

2.4 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4: «ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ»

Ο συγκεκριμένος Θεματικός Στόχος επιλέγεται για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, προκειμένου να εξυπηρετήσει / καλύψει κατά το δυνατό, τις ανάγκες της Περιφέρειας με βάση τα αντίστοιχα μειονεκτήματα / ανισότητες και δυνατότητες που υφίστανται στην Περιφέρεια, όπως αυτές έχουν περιγραφεί στα προηγούμενα. Συγκεκριμένα, στοχεύεται η κάλυψη / εξυπηρέτηση των ακόλουθων αναγκών:

- i. Ορθολογική ανάπτυξη υποδομών για αξιοποίηση ΑΠΕ.
- ii. Εξασφάλιση / προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας για εξοικονόμηση ενέργειας.
- iii. Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και κατάρτιση των πολιτών, των επιχειρήσεων και των δημόσιων φορέων για την ανάγκη μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, ιδιαίτερα με τη χρήση νέων τεχνολογιών.

Τα αναμενόμενα **αποτελέσματα** αυτού του στόχου, με την υλοποίηση των παρακάτω αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων και τύπων δράσεων είναι τα εξής:

- i. Εξασφάλιση πρόσθετης δυναμικότητας των ΑΠΕ.
- ii. Μείωση της πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας των δημόσιων κτηρίων.
- iii. Μείωση αερίων του θερμοκηπίου.
- iv. Αύξηση του αριθμού νοικοκυριών με βελτιωμένη ταξινόμηση κατανάλωσης ενέργειας.

Για την επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων πρέπει να υλοποιηθούν οι παρακάτω επενδυτικές προτεραιότητες με τους αντίστοιχους επιμέρους τύπους δράσεων, με πρόταση για το ΕΔΕΤ που τις συγχρηματοδοτεί και την εμβέλεια του Επιχειρησιακού Προγράμματος για κάθε επενδυτική Προτεραιότητα.

2.4.1 Επενδυτική Προτεραιότητα «Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ ή και ΤΣ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Ο **ειδικός στόχος** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι ο εξής:

- Αύξηση της ενεργειακής παραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

2.4.1.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ενίσχυση και αναβάθμιση υφιστάμενων και δημιουργία νέων υποδομών παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις της Περιφέρειας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας

β) Ενίσχυση νοικοκυριών και επιχειρήσεων για παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ για αυτοκατανάλωση.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Νοικοκυριά / πολίτες

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας

2.4.2 Επενδυτική Προτεραιότητα «Πρώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις ΜΜΕ»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Επιπλέον ικανότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας.
- Μείωση των αερίων θερμοκηπίου.

2.4.2.1 Ενδεικτικός τύπος δράσεων που συμβάλλει στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ενίσχυση επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης και την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις

2.4.3 Επενδυτική Προτεραιότητα «Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων κτηρίων και στον τομέα της στέγασης»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ ή / και το Τ.Σ.
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτηρίων.
- Αριθμός νοικοκυριών με βελτιωμένη ταξινόμηση κατανάλωσης ενέργειας
- Μείωση αερίων του θερμοκηπίου.

2.4.3.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτηρίων για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων ενέργειας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Δημόσιες Υπηρεσίες

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Δημόσιες Υπηρεσίες και ΟΤΑ της Περιφέρειας

β) Ενίσχυση των νοικοκυριών για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτηρίων και για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων ενέργειας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Νοικοκυριά της Περιφέρειας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας

2.4.4 Επενδυτική Προτεραιότητα «Πρώθηση στρατηγικών για χαμηλές εκπομπές άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδίως τις αστικές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, των καθαρών αστικών μεταφορών και των σχετικών μέτρων άμβλυνσης και προσαρμογής»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Μείωση των αερίων θερμοκηπίου.
- Αύξηση των μετακινήσεων επιβατών με τη χρήση υποστηριζόμενων υπηρεσιών αστικών μεταφορών.

2.4.4.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ανάπτυξη μηχανισμών σε επίπεδο Περιφέρειας για τον σχεδιασμό, προώθηση, παρακολούθηση και έλεγχο της ορθολογικής ανάπτυξης και χρήσης ΑΠΕ και συστημάτων ενεργειακής απόδοσης.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι σχετικές υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης και Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Οι σχετικές υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης και Περιφέρειας.

β) Προώθηση καθαρών αστικών μεταφορών και πιλοτικές εφαρμογές καθαρών μέσων μετακίνησης σε αστικές περιοχές.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι πολίτες των αστικών κέντρων της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Κοινοφελείς Οργανισμοί.

2.4.5 Επενδυτική Προτεραιότητα «Δράσεις ανάπτυξης επαγγελματικών προσόντων, αναβάθμισης των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, καθώς και δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας σε τομείς που σχετίζονται με το περιβάλλον και την ενέργεια»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού στους τομείς της ενέργειας και προστασίας του περιβάλλοντος.
- Προώθηση της απασχόλησης στους τομείς της ενέργειας και του περιβάλλοντος.

2.4.5.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Προγράμματα επιμόρφωσης και πιστοποίησης δεξιοτήτων επαγγελματικών ομάδων σε τομείς εξοικονόμησης ενέργειας, ΑΠΕ και προστασίας του περιβάλλοντος από μόλυνση και ρύπανση της ατμόσφαιρας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Εργαζόμενοι / άνεργοι

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Εκπαιδευτικοί φορείς / κέντρα κατάρτισης, επιχειρήσεις.

β) Προγράμματα προώθησης ανέργων στην απασχόληση στους τομείς της ενέργειας και της προστασίας της ατμόσφαιρας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άνεργοι της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, κοινωνικοί φορείς / εταίροι.

2.4.6 Επενδυτική Προτεραιότητα «Προώθηση της αύξησης της αποδοτικότητας της χρήσης ενέργειας στον τομέα της γεωργίας και της μεταποίησης τροφίμων»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Μείωση των αερίων θερμοκηπίου
- Βελτίωση της βιωσιμότητας των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και των μονάδων πρώτης μεταποίησης αγροτικών προϊόντων.

2.4.6.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ενίσχυση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων για προμήθεια αποδοτικών συστημάτων και παρεμβάσεις σε κτήρια για αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Ομάδες Παραγωγών, Συνεταιρισμοί

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Αγρότες, Ομάδες Παραγωγών, Συνεταιρισμοί

β) Ενίσχυση των επιχειρήσεων πρώτης μεταποίησης αγροτικών προϊόντων για προμήθεια αποδοτικών συστημάτων και παρεμβάσεις σε κτήρια για αύξηση της ενεργειακής απόδοσης.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις πρώτης μεταποίησης αγροτικών προϊόντων.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις πρώτης μεταποίησης αγροτικών προϊόντων.

2.4.7 Επενδυτική Προτεραιότητα «Διευκόλυνση της προμήθειας και χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποπροϊόντων, αποβλήτων, υπολειμμάτων και λοιπών πρώτων υλών»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Επιπλέον ικανότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας.
- Μείωση των αερίων θερμοκηπίου.
- Προστασία του περιβάλλοντος στις αγροτικές περιοχές.

2.4.7.1 Ενδεικτικός τύπος δράσεων που συμβάλλει στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ενίσχυση της προμήθειας και χρήσης ΑΠΕ και γεωργικών και κτηνοτροφικών υπολειμμάτων, απόβλητων, υποπροϊόντων και λοιπών πρώτων υλών.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Ομάδες Παραγωγών, Συνεταιρισμοί

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Αγρότες, Ομάδες Παραγωγών, Συνεταιρισμοί, Επιχειρήσεις

2.5 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 5: «ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΤΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ»

Ο συγκεκριμένος Θεματικός Στόχος επιλέγεται για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, προκειμένου να εξυπηρετήσει / καλύψει κατά το δυνατό, τις ανάγκες της Περιφέρειας με βάση τα αντίστοιχα μειονεκτήματα / ανισότητες και δυνατότητες που υφίστανται στην Περιφέρεια, όπως αυτές έχουν περιγραφεί στα προηγούμενα. Συγκεκριμένα, στοχεύεται η κάλυψη / εξυπηρέτηση των ακόλουθων αναγκών:

- Εκπόνηση ολοκληρωμένου σχεδίου προστασίας των ακτών της Περιφέρειας από διάβρωση.
- Ολοκλήρωση και εφαρμογή του εθνικού σχεδιασμού και περιφερειακού σχεδίου για τη πρόληψη και αντιμετώπιση των καταστροφών από πλημμύρες.
- Αντιμετώπιση των προβλημάτων διάβρωσης / κατολισθήσεων των εδαφών.
- Προστασία των δασών από πυρκαγιές και αποκατάσταση ζημιών στα δάση.
- Αντιμετώπιση των τάσεων ερημοποίησης περιοχών της Περιφέρειας

Τα αναμενόμενα **αποτελέσματα** αυτού του στόχου, με την υλοποίηση των παρακάτω αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων και τύπων δράσεων είναι τα εξής:

- i. Προστασία του πληθυσμού της Περιφέρειας και της περιουσίας του από πλημμύρες.**
- ii. Πυροπροστασία των δασών ως αναπτυξιακού πόρου προς όφελος του πληθυσμού της Περιφέρειας.**
- iii. Προστασία των ακτών και των εδαφών ως πόρους ανάπτυξης της Περιφέρειας προς όφελος των πολιτών της.**
- iv. Προστασία εδαφών και περιοχών / οικισμών που πλήττονται από διαβρώσεις/κατολισθήσεις ή ερημοποίηση.**

Για την επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων πρέπει να υλοποιηθούν οι παρακάτω επενδυτικές προτεραιότητες με τους αντίστοιχους επιμέρους τύπους δράσεων, με πρόταση για το ΕΔΕΤ που τις συγχρηματοδοτεί και την εμβέλεια του Επιχειρησιακού Προγράμματος για κάθε επενδυτική Προτεραιότητα.

2.5.1 Επενδυτική Προτεραιότητα «Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας σε καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης καταστροφών»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ ή και ΤΣ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Προστασία του πληθυσμού της Περιφέρειας και της περιουσίας του από πλημμύρες / διαβρώσεις / κατολισθήσεις.
- Προστασία των δασών από πυρκαγιές για την διαφύλαξή τους ως αναπτυξιακού πόρου προς όφελος του πληθυσμού της Περιφέρειας.
- Προστασία των ακτών και των εδαφών ως πόρους ανάπτυξης της Περιφέρειας προς όφελος των πολιτών της.

2.5.1.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ορθολογικός και αποτελεσματικός σχεδιασμός και δράσεις προστασίας των ακτών της Περιφέρειας από διάβρωση, καθώς και εδαφών περιοχών που πλήττονται από διάβρωση/κατολισθήσεις

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι πολίτες της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, ΟΤΑ.

β) Εξειδίκευση του εθνικού σχεδιασμού / εφαρμογή περιφερειακού σχεδίου για την αντιμετώπιση των κινδύνων από πλημμύρες και άμεσες παρεμβάσεις αντιπλημμυρικών έργων.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας.

γ) Εφαρμογή συστημάτων ηλεκτρονικής παρακολούθησης και έγκαιρης ειδοποίησης για πλημμύρες και δασικές πυρκαγιές.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας.

δ) Έργα πυροπροστασίας των δασών και αποκατάστασης των ζημιών από πυρκαγιές και άλλες καταστροφές.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας

ε) Έργα ανάσχεσης της τάσης ερημοποίησης περιοχών της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας

2.5.2 Επενδυτική Προτεραιότητα «Δράσεις ανάπτυξης επαγγελματικών προσόντων, αναβάθμισης των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, καθώς και δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας σε τομείς που σχετίζονται με το περιβάλλον και την ενέργεια»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού στους τομείς προστασίας του περιβάλλοντος.
- Προώθηση της απασχόλησης στο τομέα του περιβάλλοντος.

2.5.2.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Προγράμματα επιμόρφωσης και πιστοποίησης δεξιοτήτων επαγγελματικών ομάδων σε τομείς που σχετίζονται με το περιβάλλον.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Εργαζόμενοι / Άνεργοι

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Εκπαιδευτικοί φορείς / Κέντρα Κατάρτισης, Επιχειρήσεις.

β) Προγράμματα προώθησης ανέργων στην απασχόληση στο τομέα του περιβάλλοντος.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άνεργοι της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, Κοινωνικοί φορείς / εταίροι.

2.5.3 Επενδυτική Προτεραιότητα «Πρόληψη και αποκατάσταση ζημιών στα δάση από δασικές πυρκαγιές και φυσικές καταστροφές, συμπεριλαμβανομένων των παρασίτων και των

κρουσμάτων ασθενειών, των καταστροφικών συμβάντων και των απειλών κατά του κλίματος»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Προστασία των δασικών εκτάσεων της Περιφέρειας.
- Μείωση αερίων θερμοκηπίου.

2.5.3.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Εξειδίκευση των παραμέτρων επηρεασμού της κλιματικής αλλαγής από τα δάση της Περιφέρειας.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι δασικές υπηρεσίες της Περιφέρειας και οι πολίτες της.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Οι δασικές υπηρεσίες της Περιφέρειας.

β) *Έργα πρόληψης, προστασίας και αποκατάστασης των ζημιών στα δάση.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι δασικές υπηρεσίες της Θεσσαλίας και ο πληθυσμός της.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Δασικές Υπηρεσίες της Περιφέρειας.

2.6 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 6: «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ»

Ο συγκεκριμένος Θεματικός Στόχος επιλέγεται για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, προκειμένου να εξυπηρετήσει / καλύψει κατά το δυνατό, τις ανάγκες της Περιφέρειας με βάση τα αντίστοιχα μειονεκτήματα / ανισότητες και δυνατότητες που υφίστανται στην Περιφέρεια, όπως αυτές έχουν περιγραφεί στα προηγούμενα. Συγκεκριμένα, στοχεύεται η κάλυψη / εξυπηρέτηση των ακόλουθων **αναγκών:**

- i. Έργα Ολοκληρωμένης διαχείρισης Αστικών και Ειδικών Απορριμμάτων.
- iii. Ολοκλήρωση των υποδομών διαχείρισης Λυμάτων.
- iv. Προστασία των υδάτινων πόρων.
- v. Προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.
- vi. Βελτίωση και αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος
- vii. Προστασία και ορθολογική διαχείριση των προστατευόμενων οικοσυστημάτων.

Τα αναμενόμενα **αποτελέσματα** αυτού του στόχου, με την υλοποίηση των παρακάτω αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων και τύπων δράσεων είναι τα εξής:

- i. Μεγιστοποίηση του δυναμικού ανακύκλωσης στερεών αποβλήτων (απορριμμάτων).
- ii. Εξασφάλιση επαρκούς ποσότητας και ποιότητας νερού για ύδρευση και άρδευση.
- iii. Μείωση των απωλειών ύδατος από διαρροές στα δίκτυα διανομής.
- iv. Εξυπηρέτηση του συνόλου του πληθυσμού της Περιφέρειας με επεξεργασία λυμάτων.

ν. Κάλυψη σημαντικής έκτασης οικότοπων με μέτρα προστασίας και ορθολογικής διαχείρισης.

Για την επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων πρέπει να υλοποιηθούν οι παρακάτω επενδυτικές προτεραιότητες με τους αντίστοιχους επιμέρους τύπους δράσεων, με πρόταση για το ΕΔΕΤ που τις συγχρηματοδοτεί και την εμβέλεια του Επιχειρησιακού Προγράμματος για κάθε επενδυτική Προτεραιότητα.

2.6.1 Επενδυτική Προτεραιότητα «Αντιμετώπιση των σημαντικών αναγκών για επενδύσεις στον τομέα των απορριμμάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού κεκτημένου»

- Συγχρηματοδοτείται από το **ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ** ή ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών και ειδικών απόβλητων (απορριμμάτων).

2.6.1.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Έργα ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών και ειδικών απόβλητων (απορριμμάτων)

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Περιφερειακός Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, Κρατικοί Φορείς κατά αρμοδιότητα (για ειδικά απόβλητα)

β) Έργα ολοκλήρωσης των υποδομών για τη βελτίωση επεξεργασίας λυμάτων.)

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΔΕΥΑ.

2.6.2 Επενδυτική Προτεραιότητα «Αντιμετώπιση των σημαντικών αναγκών για επενδύσεις στον τομέα του νερού για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού κεκτημένου»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ ή και ΤΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Εμπλουτισμός και βελτίωση της ποιότητας του υδροφόρου ορίζοντα.
- Μείωση των απωλειών ύδατος από διαρροές.
- Αξιοποίηση επιφανειακών υδάτων.
- Εφαρμογή σχεδίου διαχείρισης υδατικού διαμερίσματος Θεσσαλίας, στόχων και αναμενόμενων αποτελεσμάτων του

2.6.2.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Έργα ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης πόσιμου ύδατος.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Περιφέρεια, ΟΤΑ της Περιφέρειας και φορείς της.

β) Έργα αξιοποίησης επιφανειακών υδάτων για χρήση και εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας

2.6.3 Επενδυτική Προτεραιότητα «Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, με την αναζωογόνηση των βιομηχανικών περιοχών και τη μείωση της ρύπανσης του αέρα»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ ή / και Τ.Σ.
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Βελτίωση του περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής των πόλεων της Περιφέρειας.
- Στήριξη για βιώσιμη και ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη.
- Αναζωογόνηση των βιομηχανικών περιοχών των πόλεων της Περιφέρειας.
- Μείωση της ρύπανσης του αέρα.

2.6.3.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ενίσχυση των επενδύσεων στην αποκατάσταση των βιομηχανικών περιοχών της Περιφέρειας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός των αστικών κέντρων της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Επιχειρήσεις, Δήμοι, Συλλογικοί φορείς

β) Προώθηση δράσεων βιώσιμης κινητικότητας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο αστικός πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Δήμοι, συνεργατικά σχήματα

γ) Ενίσχυση των επενδύσεων για την αναβάθμιση των αστικών μεταφορών.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο αστικός πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Δήμοι, Επιχειρήσεων αστικών μεταφορών, συνεργατικά σχήματα

δ) Δράσεις βελτίωσης του αστικού φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Δήμοι αστικών περιοχών, Περιφέρεια, Δημόσιοι φορείς, συνεργατικά σχήματα

ε) Δράσεις βελτίωσης των υποδομών και της λειτουργίας των Βιομηχανικών Περιοχών της Περιφέρειας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο αστικός πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Φορείς διαχείρισης των Βιομηχανικών περιοχών

στ) Ύδρευση και λειτουργία Περιβαλλοντικού Παρατηρητηρίου στην Περιφέρεια

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, συνεργατικά σχήματα

2.6.4 Επενδυτική Προτεραιότητα «Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας, προστασία και αποκατάσταση του εδάφους, προώθηση υπηρεσιών σχετικών με το οικοσύστημα, συμπεριλαμβανομένου του δικτύου NATURA 2000 και των πράσινων υποδομών»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό ή και Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ολοκληρωμένη διαχείριση και προστασία των οικοσυστημάτων της Περιφέρειας.
- Ανάδειξη των οικοσυστημάτων της Περιφέρειας.

2.6.4.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ενίσχυση επενδύσεων σε πράσινες υποδομές.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις, Υπηρεσίες τις Περιφέρειας.

β) Ολοκλήρωση του δικτύου Natura 2000 και ενίσχυση των δράσεων για τη διαχείριση προστατευόμενων περιοχών.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.

2.6.5 Επενδυτική Προτεραιότητα «Προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Προστασία και ανάδειξη πολιτιστικής κληρονομιάς για αύξηση της επισκεψιμότητας.

- Προστασία και ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς και ως πόλος έλξης επισκεπτών.

2.6.5.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ενίσχυση των επενδύσεων για την προστασία και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, ΟΤΑ, δημόσιοι φορείς, η Εκκλησία της Ελλάδας.

β) Προστασία και ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Δήμοι, Φορείς Διαχείρισης.

<p>2.6.6 <u>Επενδυτική Προτεραιότητα «Δράσεις ανάπτυξης επαγγελματικών προσόντων, αναβάθμισης των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, καθώς και δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας σε τομείς που σχετίζονται με το περιβάλλον και τον πολιτισμό»</u></p>

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού στους τομείς προστασίας του περιβάλλοντος ή / και του πολιτισμού.
- Προώθηση της απασχόλησης στο τομέα του περιβάλλοντος και του πολιτισμού.

2.6.6.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Προγράμματα επιμόρφωσης και πιστοποίησης δεξιοτήτων επαγγελματικών ομάδων σε τομείς που σχετίζονται με το περιβάλλον ή / και τον πολιτισμό.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Εργαζόμενοι / Άνεργοι

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Εκπαιδευτικοί φορείς / Κέντρα Κατάρτισης, Περιφέρεια, Δήμοι, συλλογικοί φορείς, Επιχειρήσεις.

β) Προγράμματα προώθησης ανέργων στην απασχόληση στο τομέα του περιβάλλοντος ή / και του πολιτισμού.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άνεργοι της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, Κοινωνικοί φορείς / εταίροι.

2.6.7 Επενδυτική Προτεραιότητα «Αποκατάσταση και διατήρηση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών NATURA 2000 και της γεωργίας υψηλής φυσικής αξίας, καθώς και της κατάστασης των ευρωπαϊκών τοπίων»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ (εφ' όσον δεν συγχρηματοδοτούνται αντίστοιχες δράσεις από το ΕΤΠΑ)
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων σε αγροτικές και δασικές περιοχές.
- Ανάδειξη και αξιοποίηση των οικοσυστημάτων σε αγροτικές και δασικές περιοχές.

2.6.7.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Δράσεις αποκατάστασης και φύλαξης των οικοσυστημάτων.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Δασικές Υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Δήμοι, Περιφέρεια, Φορείς Διαχείρισης.

β) Δράσεις / έργα τουριστικής αξιοποίησης των οικοσυστημάτων.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Δασικές Υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης—Δήμοι, Περιφέρεια, Φορείς Διαχείρισης

2.6.8 Επενδυτική Προτεραιότητα «Βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ (εφ' όσον δεν συγχρηματοδοτούνται αντίστοιχες δράσεις από το ΕΤΠΑ)
- Με χρηματοδότηση από Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Εμπλουτισμός του υδροφόρου ορίζοντα.
- Αξιοποίηση των επιφανειακών υδάτων.
- Εφαρμογή σχεδίου διαχείρισης υδατικού διαμερίσματος Θεσσαλίας, στόχων και αναμενόμενων αποτελεσμάτων του

2.6.8.1 Ενδεικτικός τύπος δράσεων που συμβάλλει στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Κατασκευή Φραγμάτων / Λιμνοδεξαμενών σύμφωνα με το Διαχειριστικό Σχέδιο Περιφέρειας Θεσσαλίας

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες και κάτοικοι της Υπαίθρου της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Περιφέρεια Θεσσαλίας

2.6.9 Επενδυτική Προτεραιότητα «Αύξηση της αποδοτικότητας στη χρήση νερού στη γεωργία»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ (εφ' όσον δεν συγχρηματοδοτούνται αντίστοιχες δράσεις από το ΕΤΠΑ)
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Μείωση των απωλειών νερού από τα δίκτυα διανομής / άρδευσης.
- Μείωση των απωλειών νερού από τα συστήματα άρδευσης.
- Εφαρμογή ορθολογικής διαχείρισης αρδευτικού ύδατος

2.6.9.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Βελτίωση των αρδευτικών δικτύων.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Ομάδες Παραγωγών, Συνεταιρισμοί.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Περιφέρεια, Δήμοι

β) Ενίσχυση των αγροτών για εκσυγχρονισμό και βελτίωση των συστημάτων άρδευσης.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Ομάδες Παραγωγών, Συνεταιρισμοί.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Περιφέρεια (Αγρότες, Ομάδες Παραγωγών, Συνεταιρισμοί)

γ) Εφαρμογή τιμολογιακής πολιτικής του νερού άρδευσης.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Ομάδες Παραγωγών, Συνεταιρισμοί.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης / ΥΠΕΚΑ, Δήμοι (ΤΟΕΒ),

Περιφερειακός Φορέας Υδάτων

2.6.10 Επενδυτική Προτεραιότητα «Δράσεις για τη μείωση των επιπτώσεων της αλιείας στο θαλάσσιο περιβάλλον»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΘΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Προστασία της θαλάσσιας πανίδας και χλωρίδας.
- Προστασία της ποιότητας των θαλάσσιων υδάτων.

2.6.10.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ενίσχυση των αλιέων για απόσυρση των ακατάλληλων σκαφών τους.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αλιείς

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Αλιείς

β) Ενίσχυση των αλιέων για αντικατάσταση των σκαφών τους με αλιευτικά για την θαλάσσια πανίδα.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αλιείς

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Αλιείς

γ) Μέτρα ελέγχου της παράνομης αλιείας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Υπηρεσίες Αλιείας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες Αλιείας, Υπουργείο Ναυτιλίας, Λιμενικά Ταμεία

2.6.11 Επενδυτική Προτεραιότητα «Δράσεις για την προστασία και αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, περιλαμβανομένων των υπηρεσιών που παρέχουν»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΘΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ολοκληρωμένη διαχείριση και προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων.
- Ανάδειξη των θαλάσσιων οικοσυστημάτων ως πόρους ανάπτυξης των περιοχών της Θεσσαλίας.
- Προστασία προστατευομένων περιοχών

2.6.11.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ενίσχυση των δράσεων για την ορθολογική διαχείριση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων της Περιφέρειας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Φορείς διαχείρισης, κάτοικοι της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Φορείς Διαχείρισης των θαλάσσιων οικοσυστημάτων

β) Δράσεις Τουριστικής αξιοποίησης των θαλάσσιων οικοσυστημάτων.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Φορείς διαχείρισης κάτοικοι της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Φορείς Διαχείρισης, των θαλάσσιων οικοσυστημάτων

2.6.12 Επενδυτική Προτεραιότητα «Πρώθησης της υδατοκαλλιέργειας, με υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας και της καλής διαβίωσης των ζώων, καθώς και της δημόσιας υγείας και ασφάλειας»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΘΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας της υδατοκαλλιέργειας.
- Προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

2.6.12.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ενίσχυση των επενδύσεων στην υδατοκαλλιέργεια με αξιοποίηση καινοτομιών για την προστασία του περιβάλλοντος.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας.

β) Μηχανισμοί παρακολούθησης και ελέγχου των μέτρων προστασίας περιβάλλοντος σε σχέση με την δραστηριότητα της υδατοκαλλιέργειας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Δημόσιες Υπηρεσίες Ελέγχου, οι κάτοικοι της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: αρμόδιοι δημόσιοι φορείς

2.7 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 7: «ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΡΣΗ ΤΩΝ ΕΜΠΟΔΙΩΝ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΔΙΚΤΥΩΝ (KEY NETWORK INFRASTRUCTURES)»

Ο συγκεκριμένος Θεματικός Στόχος επιλέγεται για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, προκειμένου να εξυπηρετήσει / καλύψει κατά το δυνατό, τις ανάγκες της Περιφέρειας με βάση τα αντίστοιχα μειονεκτήματα / ανισότητες και δυνατότητες που υφίστανται στην Περιφέρεια, όπως αυτές έχουν περιγραφεί στα προηγούμενα. Συγκεκριμένα, στοχεύεται η κάλυψη / εξυπηρέτηση των ακόλουθων αναγκών:

- i. Ολοκλήρωση των σημαντικών / κύριων μεταφορικών υποδομών της Χώρας (Ε – 65, ΠΑΘΕ, σιδηροδρομικός άξονας Αθήνα – Θεσσαλονίκη).
- ii. Ολοκλήρωση και βελτίωση διαπεριφερειακών και ενδοπεριφερειακών οδικών και σιδηροδρομικών συνδέσεων στη Περιφέρεια.
- iii. Κατασκευή νέων έργων βελτίωσης των λιμενικών εγκαταστάσεων της Περιφέρειας.
- iv. Συνδέσεις οικιστικών κέντρων και τουριστικών – πολιτιστικών περιοχών με το κύριο οδικό δίκτυο και διευρωπαϊκούς άξονες

Τα αναμενόμενα **αποτελέσματα** αυτού του στόχου, με την υλοποίηση των παρακάτω αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων και τύπων δράσεων είναι τα εξής:

- i. Μείωση του κόστους μεταφοράς.
- ii. Αύξηση της ασφάλειας των μετακινήσεων.
- iii. Σύνδεση των παραγωγικών και τουριστικών κέντρων της Περιφέρειας με το διεθνές δίκτυο μεταφορών.
- iv. Μείωση του χρόνου μετακινήσεων.

Για την επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων πρέπει να υλοποιηθούν οι παρακάτω επενδυτικές προτεραιότητες με τους αντίστοιχους επιμέρους τύπους δράσεων, με πρόταση για το ΕΔΕΤ που τις συγχρηματοδοτεί και την εμβέλεια του Επιχειρησιακού Προγράμματος για κάθε επενδυτική Προτεραιότητα.

2.7.1 Επενδυτική Προτεραιότητα «Στήριξη πολυτροπικού Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών, επενδύοντας στο δίκτυο του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ –Μ) »

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ ή και ΤΣ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ολοκλήρωση των σημαντικών / κύριων μεταφορικών υποδομών της Χώρας που συνδέουν τη Θεσσαλία με τα εμπορικά Εθνικά και Διεθνή κέντρα.
- Σύνδεση της ενδοχώρας της Περιφέρειας με τα Εθνικά και Διεθνή εμπορικά κέντρα.

2.7.1.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ολοκλήρωση του Διευρωπαϊκού Οδικού Δικτύου Μεταφορών (E-65, ΠΑΘΕ)

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): επιχειρήσεις και κάτοικοι της Περιφέρειας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΥΠΑΝΥΠ

β) Ολοκλήρωση του Διευρωπαϊκού Σιδηροδρομικού Δικτύου Μεταφορών (Σιδηροδρομικός Άξονας Αθήνα – Θεσσαλονίκη.)

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): επιχειρήσεις και κάτοικοι της Περιφέρειας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΥΠΑΝΥΠ

2.7.2 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας, μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ - Μ »

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Λειτουργική αναβάθμιση των ενδοπεριφερειακών οδικών συνδέσεων.
- Σύνδεση της ενδοχώρας της Θεσσαλίας με τα Εθνικά και Διεθνή εμπορικά κέντρα.
- Συνδέσεις οικιστικών κέντρων και τουριστικών – πολιτιστικών περιοχών με το κύριο οδικό δίκτυο και διευρωπαϊκούς άξονες

2.7.2.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ολοκλήρωση, βελτίωση ή/ και αναβάθμιση διαπεριφερειακών και ενδοπεριφερειακών οδικών συνδέσεων της Περιφέρειας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι επιχειρήσεις, οι αγρότες και ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας

β) Ολοκλήρωση, βελτίωση ή/ και αναβάθμιση της ενδοπεριφερειακής σιδηροδρομικής σύνδεσης.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι επιχειρήσεις, οι αγρότες και ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΕΡΓΟΣΕ

γ) Έργα βελτίωσης των λιμενικών εγκαταστάσεων της Περιφέρειας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): οι επιχειρήσεις, οι αγρότες και ο πληθυσμός της Περιφέρειας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Δήμοι, Λιμενικά Ταμεία.

δ) Αναβάθμιση και βελτίωση των τοπικών δικτύων υποδομών σύνδεσης τουριστικών – πολιτιστικών περιοχών.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): οι ΜΜΕ, οι αγρότες και ο πληθυσμός της Περιφέρειας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Περιφέρεια, Δήμοι

ε) Ενίσχυση των επενδύσεων για την ανάπτυξη της διασύνδεσης μεταξύ των οδικών, σιδηροδρομικών και θαλασσίων μεταφορικών δικτύων. (πολυτροπικές μεταφορές).

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): οι επιχειρήσεις, οι αγρότες και ο πληθυσμός της Περιφέρειας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Περιφέρεια, ΟΤΑ

2.7.3 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ανάπτυξη συστημάτων μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ιδιαίτερα στις θαλάσσιες μεταφορές και στα λιμάνια »

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ ή και ΤΣ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Βελτίωση των συστημάτων μεταφοράς
- Προστασία του Περιβάλλοντος

2.7.3.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ενίσχυση της βελτίωσης των λιμενικών υποδομών της Περιφέρειας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις και κάτοικοι της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, ΟΤΑ / Λιμενικά Ταμεία.

β) Ενίσχυση της βελτίωσης του σιδηροδρομικού δικτύου της Περιφέρειας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις και κάτοικοι της Περιφέρειας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΕΡΓΟΣΕ

2.8 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 8: «ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ»

Ο συγκεκριμένος Θεματικός Στόχος επιλέγεται για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, προκειμένου να εξυπηρετήσει / καλύψει κατά το δυνατό, τις ανάγκες της Περιφέρειας ως προς την αγορά εργασίας, με βάση τα αντίστοιχα μειονεκτήματα / ανισότητες και δυνατότητες που υφίστανται στην Περιφέρεια, όπως αυτές έχουν περιγραφεί στα προηγούμενα. Συγκεκριμένα, στοχεύεται η κάλυψη / εξυπηρέτηση των ακόλουθων **αναγκών**:

- i. Στην εξασφάλιση απασχόλησης, κυρίως των νέων και άλλων πληθυσμιακών ομάδων, όπως γυναίκες και ηλικίες 55 – 64 ετών.
- ii. Στην ένταξη ή / και επανένταξη στην αγορά εργασίας των μη οικονομικά ενεργών, ιδιαίτερα των νέων.
- iii. Στη πρόληψη ή / και καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας.
- iv. Στην ανάσχεση του ρυθμού αύξησης της ανεργίας με την διατήρηση ή / και αύξηση θέσεων απασχόλησης στις επιχειρήσεις.
- v. Στην αναλυτική συνεχή παρακολούθηση των εξελίξεων της αγοράς εργασίας σε τοπικό επίπεδο.
- vi. Στην αποτελεσματική διασύνδεση εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με την αγορά εργασίας και τις ανάγκες της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας.

Τα αναμενόμενα **αποτελέσματα** αυτού του στόχου, με την υλοποίηση των παρακάτω αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων και τύπων δράσεων είναι τα εξής:

- i. Ανάσχεση του ρυθμού μείωσης της απασχόλησης και αύξησης της ανεργίας.
- ii. Αύξηση της απασχόλησης και ιδίως των νέων
- iii. Μείωση της ανεργίας και ιδίως των νέων.
- iv. Αύξηση του ποσοστού συμμετοχής στην αγορά εργασίας.

Για την επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων πρέπει να υλοποιηθούν οι παρακάτω επενδυτικές προτεραιότητες με τους αντίστοιχους επιμέρους τύπους δράσεων, με πρόταση για το ΕΔΕΤ που τις συγχρηματοδοτεί και την εμβέλεια του Επιχειρησιακού Προγράμματος για κάθε επενδυτική Προτεραιότητα.

2.8.1 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ανάπτυξη επενδύσεων για την αυτοαπασχόληση τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τη δημιουργία επιχειρήσεων»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάσχεση του ρυθμού μείωσης της απασχόλησης και αύξησης της ανεργίας.
- Αύξηση της απασχόλησης και ιδίως των νέων
- Μείωση της ανεργίας και ιδίως των νέων
- Προώθηση της επιχειρηματικότητας και ιδίως των νέων

2.8.1.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Ενίσχυση των επενδύσεων για την ίδρυση και λειτουργία νέων ΜΜΕ στην Περιφέρεια*

Βασικοί Οφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Νέοι άνεργοι, άνεργοι

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Νέοι άνεργοι, άνεργοι.

β) Συμβουλευτική υποστήριξη των νέων επιχειρηματιών για έναρξη και ανάπτυξη επιχειρήσεων

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Νέοι άνεργοι, άνεργοι

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Νέοι άνεργοι, άνεργοι.

2.8.2 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της φιλικής προς την απασχόληση ανάπτυξης, μέσω της ανάπτυξης του τοπικού δυναμικού, ως μέρος της χωρικής στρατηγικής συγκεκριμένων περιοχών, μεταξύ άλλων βελτιώνοντας την πρόσβαση προς την ανάπτυξη συγκεκριμένων φυσικών και πολιτιστικών πόρων»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάπτυξη των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών της Περιφέρειας.
- Αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών με ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.

2.8.2.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ανάπτυξη τοπικών δικτύων προώθησης προϊόντων, δικτύωση και συνεργασία επιχειρήσεων.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις, Επαγγελματίες.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις, Επαγγελματίες, Επιμελητήρια, Τοπικοί φορείς.

β) Δημιουργία κόμβου/ων, πληροφόρησης για αυτοαπασχόληση και επιχειρηματικότητα.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άνεργοι, εργαζόμενοι.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιμελητήρια, Τοπικοί φορείς.

γ) Ενίσχυση των επενδύσεων και συμβουλευτική υποστήριξη για ίδρυση επιχειρήσεων για την αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άνεργοι, νέοι άνεργοι.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, Τοπικοί φορείς.

δ) Ενίσχυση της δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης στους τομείς του πολιτισμού και της αξιοποίησης φυσικών πόρων.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άνεργοι, νέοι άνεργοι, επιχειρήσεις.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις

2.8.3 Επενδυτική Προτεραιότητα «Επενδύσεις σε υποδομές για δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από **Εθνικό** Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Ο **ειδικός στόχος** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι ο εξής:

- Ενδυνάμωση / ενίσχυση της ικανότητας των ΔΥΑ για παροχή υπηρεσιών προς τους άνεργους και τις επιχειρήσεις.

2.8.3.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Βελτίωση των κτιριακών υποδομών των Δ.Υ.Α.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): ΔΥΑ της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ.

β) Βελτίωση των μηχανογραφικών και μηχανολογικών και λοιπού εξοπλισμού των ΔΥΑ..

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): ΔΥΑ.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ.

2.8.4 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για τους αναζητούντες θέση εργασίας και για τα οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάπτυξη του τοπικού δυναμικού των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών της Περιφέρειας για αποτελεσματική αξιοποίηση των τοπικών, φυσικών και πολιτιστικών πόρων.
- Αύξηση της απασχόλησης στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές της Περιφέρειας.

2.8.4.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Προγράμματα Τοπικών Πρωτοβουλιών Απασχόλησης.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άνεργοι, νέοι άνεργοι άνεργες γυναίκες, πληθυσμός εργάσιμης ηλικίας εκτός αγοράς εργασίας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΤΑ, Τοπικοί φορείς, ΟΑΕΔ

β) Δράσεις καταπολέμησης της φυγής (μετανάστευσης) επιστημονικού ανθρώπινου κεφαλαίου "brain drain".

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άτομα με τεχνικές δεξιότητες και γνώσεις / πτυχιούχοι, μεταπτυχιακοί.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί φορείς, ΟΑΕΔ, Ερευνητικά και Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

2.8.5 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της βιώσιμης ένταξης στην αγορά εργασίας των νέων, ειδικότερα για αυτούς που βρίσκονται εκτός εργασίας εκπαίδευσης ή κατάρτισης»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Αύξηση της συμμετοχής των νέων στην αγορά εργασίας.
- Αύξηση της απασχόλησης των νέων.

2.8.5.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Δράσεις συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Νέοι εκτός αγοράς εργασίας, άνεργοι νέοι.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, Τοπικοί φορείς

β) Δράσεις απόκτησης / αναβάθμισης δεξιοτήτων των μη οικονομικά ενεργών.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Νέοι εκτός αγοράς εργασίας, άνεργοι νέοι.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, Τοπικοί φορείς, Κέντρα κατάρτισης.

γ) Δράσεις προώθησης ανέργων νέων στην απασχόληση σε επιχειρήσεις.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Νέοι εκτός αγοράς εργασίας, άνεργοι νέοι.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, Τοπικοί φορείς .

2.8.6 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της αυτο-απασχόλησης, επιχειρηματικότητας και δημιουργίας επιχειρήσεων»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Μείωση της ανεργίας.
- Αύξηση της απασχόλησης.
- Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.

2.8.6.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Συμβουλευτική ανέργων για έναρξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άνεργοι, Γυναίκες

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, Τοπικοί φορείς, Επιμελητήρια, Συλλογικοί φορείς

β) Ενίσχυση ανέργων για τη δημιουργία ατομικής επιχείρησης. .

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άνεργοι, Γυναίκες

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, Τοπικοί φορείς, Επιμελητήρια, Συλλογικοί φορείς

γ) *Mentoring / Υποστήριξη για έναρξη και ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άνεργοι, Γυναίκες, νέας ηλικίας άνεργοι.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, Τοπικοί φορείς, Επιμελητήρια, Συλλογικοί φορείς

2.8.7 Επενδυτική Προτεραιότητα «Δράσεις για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και δράσεις συμφιλίωσης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό ή και Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας .
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής των οικογενειών.
- Ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στη δημόσια ζωή και στις διαδικασίες λήψης πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών αποφάσεων

2.8.7.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Δημιουργία Υπηρεσιών Υποστήριξης Οικογενειών με εξαρτώμενα μέλη.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Γυναίκες εκτός αγοράς εργασίας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΜΚΟ, Τοπικοί Φορείς.

β) *Προσφορά σε γυναίκες επιδοτούμενων θέσεων φροντίδας και φιλοξενίας για τα τέκνα τους και άλλα εξαρτώμενα μέλη.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Γυναίκες εκτός αγοράς εργασίας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΜΚΟ, Τοπικοί Φορείς, ΟΑΕΔ.

γ) *Βελτίωση δεξιοτήτων και χρηματοδοτική ενίσχυση επιχειρήσεων για την απασχόληση γυναικών σε ειδικότητες υψηλής ζήτησης.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Γυναίκες εκτός αγοράς εργασίας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, Τοπικοί Φορείς, ΜΚΟ

δ) *Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στήριξης της γυναικείας απασχόλησης με επικέντρωση σε μακροχρόνια άνεργες γυναίκες (Συμβουλευτική, Κατάρτιση, Πρακτική σε επιχειρήσεις, Απασχόληση-Επιχειρηματικότητα, Κοινωνική Επιχειρηματικότητα)*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Γυναίκες εκτός αγοράς εργασίας, μακροχρόνια άνεργες γυναίκες.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, ΜΚΟ, Τοπικοί Φορείς

ε) *Δράσεις επιχορήγησης γυναικείας επιχειρηματικότητας.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Γυναίκες εκτός αγοράς εργασίας, άνεργες γυναίκες.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, Τοπικοί Φορείς, Επιμελητήρια.

στ) Καινοτόμοι τρόποι οργάνωσης της εργασίας, συμπεριλαμβανομένων της τηλεργασίας και ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας που επιτρέπουν σε γυναίκες να συνδυάζουν άτυπες υποχρεώσεις φροντίδας με την εργασία.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Γυναίκες εκτός αγοράς εργασίας, γυναίκες άνεργες.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΑΕΙ / ΤΕΙ, Τοπικοί Φορείς, ΟΑΕΔ.

ζ) Ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση οικονομικών και κοινωνικών εταίρων για την αντιμετώπιση διακρίσεων με βάση το φύλο στην αγορά εργασίας, καθώς και διαφορών στους μισθούς και στις συντάξεις ανάλογα με το φύλο

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κοινωνικοί Εταίροι, Τοπικοί Φορείς.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Κοινωνικοί / οικονομικοί Εταίροι, Τοπικοί Φορείς, ΟΑΕΔ.

2.8.8 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάσχεση της συρρίκνωσης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.
- Διατήρηση των θέσεων απασχόλησης.
- Ενδυνάμωση των ικανοτήτων των επιχειρήσεων και των εργαζομένων να αντιμετωπίσουν την κρίση.

2.8.8.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ενίσχυση της συμβουλευτικής, υποστήριξη των επιχειρήσεων για την αναδιοργάνωση και αποτελεσματική διοίκηση και διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού τους.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας

β) Ενίσχυση των επιχειρήσεων για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού τους, σύμφωνα με πρόγραμμα αναδιοργάνωσης.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις και εργαζόμενοι της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας

γ) Ενίσχυση των επιχειρήσεων για διατήρηση των θέσεων απασχόλησης κατόπιν προγράμματος αναδιοργάνωσης.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις και εργαζόμενοι της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας

2.8.9 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της ενεργού και υγιούς γήρανσης»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Καταπολέμηση των διακρίσεων στην αγορά εργασίας λόγω ηλικίας και αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των ατόμων ηλικίας 55-64 ετών.
- Διασφάλιση εισοδήματος για κάθε άνεργο άνω των 50 ετών.

2.8.9.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Παροχή κινήτρων και επιδότηση επιχειρήσεων για την απασχόληση ατόμων άνω των 55 ετών, καθώς και για τη συγκράτηση του προσυνταξιοδοτικού εργατικού δυναμικού.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις, εργαζόμενοι μεγάλης ηλικίας που κινδυνεύουν να χάσουν τη θέση τους.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, Κοινωνικοί εταίροι, Τοπικοί Φορείς.

β) Υλοποίηση προγραμμάτων εκ νέου εκπαίδευσης και κατάρτισης ηλικιωμένων εργαζομένων.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άνεργοι μεγάλης ηλικίας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, Υπουργείο Εργασίας, Τοπικοί Φορείς.

γ) Ενίσχυση της απασχόλησης ανέργων μεγάλης ηλικίας για παροχή υπηρεσιών mentoring σε νέους επιχειρηματίες.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άνεργοι μεγάλης ηλικίας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, Κοινωνικοί εταίροι, Τοπικοί Φορείς.

2.8.10 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση δράσεων για τη δια βίου μάθηση και επαγγελματική κατάρτιση στη γεωργία και δασοπονία»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ενίσχυση των γνώσεων και δεξιοτήτων αρχηγών εκμεταλλεύσεων και εργαζομένων σε εκμετάλλευση και εργαζομένων σε εκμεταλλεύσεις.
- Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων αγροτικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, ανθρώπινου δυναμικού εκτός γεωργικού τομέα.

2.8.10.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Στοχευμένα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης για κατά κύριο επάγγελμα αγρότες σε θέματα βελτίωσης της παραγωγής και διάθεσης αγροτικών προϊόντων.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Ομάδες Παραγωγών και Συνεταιρισμοί.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Αγρότες, Ομάδες Παραγωγών και Συνεταιρισμοί

β) Προγράμματα ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού εκτός αγροτικής παραγωγής, για εγκατάσταση σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Νέοι εκτός αγροτικής παραγωγής.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Εκπαιδευτικά ιδρύματα / ΚΕΚ, Ομάδες Παραγωγών και Συνεταιρισμοί

2.9 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 9: «ΠΡΩΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ»

Ο συγκεκριμένος Θεματικός Στόχος επιλέγεται για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, προκειμένου να εξυπηρετήσει / καλύψει κατά το δυνατό, τις ανάγκες της Περιφέρειας στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και απασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού της, με βάση τα αντίστοιχα μειονεκτήματα / ανισότητες και δυνατότητες που υφίστανται στην Περιφέρεια, όπως αυτές έχουν περιγραφεί στα προηγούμενα. Συγκεκριμένα, στοχεύεται η κάλυψη / εξυπηρέτηση των ακόλουθων **αναγκών**:

- i. Αύξηση της απασχολησιμότητας και της απασχόλησης των ομάδων υψηλού κινδύνου φτώχειας.
- ii. Κοινωνική ένταξη και ενίσχυση του εισοδήματος ειδικών πληθυσμιακών ομάδων, που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας.
- iii. Ενίσχυση της Ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης, σίτισης και στέγασης ειδικών πληθυσμιακών ομάδων που βρίσκονται ή κινδυνεύουν σε κατάσταση φτώχειας.
- iv. Ανάπτυξη υποδομών υγείας, πρόνοιας για πρόσβαση των οικονομικά ασθενέστερων πληθυσμιακών ομάδων σε αυτές.
- v. Ενίσχυση της ικανότητας των τοπικών κοινωνιών και της τοπικής αυτοδιοίκησης να προάγουν την απασχόληση ατόμων που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου φτώχειας.

Τα αναμενόμενα **αποτελέσματα** αυτού του στόχου, με την υλοποίηση των παρακάτω αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων και τύπων δράσεων είναι τα εξής:

- i. Άμβλυνση του προβλήματος της φτώχειας σε συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες.
- ii. Δημιουργία συνθηκών κοινωνικής ένταξης.
- iii. Άμβλυνση του κινδύνου δημιουργίας θυλάκων κοινωνικού αποκλεισμού.

Για την επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων πρέπει να υλοποιηθούν οι παρακάτω επενδυτικές προτεραιότητες με τους αντίστοιχους επιμέρους τύπους δράσεων, με πρόταση για το ΕΔΕΤ που τις συγχρηματοδοτεί και την εμβέλεια του Επιχειρησιακού Προγράμματος για κάθε επενδυτική Προτεραιότητα.

2.9.1 Επενδυτική Προτεραιότητα «Επένδυση σε υποδομές υγείας και κοινωνικές υποδομές, που συμβάλλουν στην περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την άρση των ανισοτήτων»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Επέκταση και βελτίωση των υποδομών πρωτοβάθμιας υγείας και πρόνοιας.
- Εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας.

2.9.1.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Δημιουργία, επέκταση, αναβάθμιση των υποδομών Α' βαθμιας υγείας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κάτοικοι της Περιφέρειας που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Νοσοκομεία, ΟΤΑ της Περιφέρειας.

β) Επέκταση, αναβάθμιση των υποδομών πρόνοιας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κάτοικοι της Περιφέρειας που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΤΑ , Περιφέρεια.

2.9.2 Επενδυτική Προτεραιότητα «Στήριξη για φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση αστικών και αγροτικών κοινοτήτων και περιοχών»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Ο **ειδικός στόχος** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι ο εξής:

- Δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης σε συγκεκριμένες περιοχές που υστερούν σε οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη έναντι άλλων περιοχών της Περιφέρειας.

2.9.2.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

Τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα (Community – led local development strategies), τα οποία περιγράφονται στην Ενότητα 3 «Χωρική Διάσταση».

2.9.3 Επενδυτική Προτεραιότητα «Υποστήριξη για κοινωνικές επιχειρήσεις»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Απασχόληση κοινωνικά ευπαθών ομάδων, τόσο με την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας, όσο και με κάλυψη θέσεων απασχόλησης.
- Κάλυψη αναγκών του κοινωνικού τομέα και άλλων δραστηριοτήτων τις οποίες δεν αναλαμβάνει ο επιχειρηματικός κερδοσκοπικός τομέας.

2.9.3.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Ενίσχυση επενδύσεων σε υποδομές για ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κοινωνικά ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Φορείς.

β) *Ενίσχυση της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κοινωνικά ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Φορείς.

2.9.4 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενεργητικές Πολιτικές ένταξης με στόχο τη βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ένταξη στην αγορά εργασίας ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα πρόσβασης στην απασχόληση ή/και στην κατάρτιση.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων σε ανέργους και άτομα που ανήκουν σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες.
- Προώθηση στην απασχόληση ανέργων νέων, γυναικών μεγάλης ηλικίας ανέργων και γενικότερα άτομα κοινωνικά ευπαθών ομάδων.

2.9.4.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Συμβουλευτική Υποστήριξη*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): άνεργοι, νέοι άνεργοι, γυναίκες, κοινωνικά ευπαθείς ομάδες.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί Φορείς, ΟΑΕΔ, ΚΕΚ

β) *Κατάρτιση*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): άνεργοι, νέοι άνεργοι, γυναίκες, κοινωνικά ευπαθείς ομάδες.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί Φορείς, ΟΑΕΔ, ΚΕΚ, εκπαιδευτικά ιδρύματα.

γ) Προώθηση στην απασχόληση

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): άνεργοι, νέοι άνεργοι, γυναίκες, κοινωνικά ευπαθείς ομάδες.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί Φορείς, ΟΑΕΔ

δ) Προώθηση της επιχειρηματικότητας και της αυτοαπασχόλησης

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): άνεργοι, νέοι άνεργοι, γυναίκες, κοινωνικά ευπαθείς ομάδες.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί Φορείς, ΟΑΕΔ, Επιμελητήρια

2.9.5 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση δράσεων ενσωμάτωσης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι ΡΟΜΑ»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση ατόμων κοινωνικά ευπαθών ομάδων.
- Απασχόληση ατόμων κοινωνικά ευπαθών ομάδων.

2.9.5.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Συμβουλευτική Υποστήριξη

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): ΡΟΜΑ, άλλα περιθωριοποιημένα άτομα .

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΜΚΟ, Τοπικοί φορείς

β) Κατάρτιση

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): ΡΟΜΑ, άλλα περιθωριοποιημένα άτομα .

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΜΚΟ, Τοπικοί φορείς, ΚΕΚ

γ) Προώθηση στην απασχόληση

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): ΡΟΜΑ, άλλα περιθωριοποιημένα άτομα .

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, Τοπικοί φορείς

δ) Προώθηση της επιχειρηματικότητας

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): ΡΟΜΑ, άλλα περιθωριοποιημένα άτομα .

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ, Τοπικοί φορείς, Επιμελητήρια

2.9.6 Επενδυτική Προτεραιότητα «Καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Εντοπισμός και καταπολέμηση των άμεσων, έμμεσων και πολλαπλών διακρίσεων και εμποδίων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.
- Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης και δημιουργία μιας αγοράς ανοιχτής για όλους.

2.9.6.1 Ενδεικτικός τύπος δράσεων που συμβάλλει στην επίτευξη των ειδικών στόχων

Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις καταπολέμησης των διακρίσεων, υποστήριξης ατόμων ομάδας στόχου (συμβουλευτική, ψυχολογική υποστήριξη, επαγγελματική υποστήριξη, ευαισθητοποίηση, δημοσιότητα κοινότητας δράσεις κατάρτισης, προώθησης στην απασχόληση και επιχειρηματικότητα).

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): μετανάστες, γυναίκες που υφίστανται διακρίσεις λόγω φύλου, άτομα με αναπηρία, αποκλεισμένες πληθυσμιακές ομάδες

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπουργείο Εργασίας, Υπουργείο Υγείας, ΜΚΟ, Κοινωνικές Επιχειρήσεις.

2.9.7 Επενδυτική Προτεραιότητα «Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Αντιστάθμιση του χαμηλού εισοδήματος ή της έλλειψης εισοδήματος ειδικών πληθυσμιακών ομάδων, με δωρεάν παροχή βασικών υπηρεσιών.
- Διαφύλαξη της υγείας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων.
- Παροχή κοινωνικής υποστήριξης σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες.

2.9.7.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ανάπτυξη του εθελοντισμού

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, Υπηρεσίες της Περιφέρειας.

β) *Ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, Υπηρεσίες της Περιφέρειας.

γ) *Παροχή δωρεάν περίθαλψης (ενίσχυση κοινωνικών ιατρείων / γιατροί στο σπίτι).*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ.

δ) *Ενίσχυση των υπηρεσιών «Βοήθεια στο σπίτι» για ειδικές ομάδες πληθυσμού (ηλικιωμένοι, ανάπηροι).*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΤΑ, Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ.

2.9.8 Επενδυτική Προτεραιότητα «Προώθηση της κοινωνικής οικονομίας»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Απασχόληση κοινωνικά ευπαθών ομάδων, τόσο με την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας, όσο και με κάλυψη θέσεων απασχόλησης.
- Κάλυψη αναγκών του κοινωνικού τομέα και άλλων δραστηριοτήτων τις οποίες δεν αναλαμβάνει ο επιχειρηματικός κερδοσκοπικός τομέας.

2.9.8.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και κατάρτιση σε θέματα κοινωνικής οικονομίας.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κοινωνικά ευπαθείς ομάδες πληθυσμού.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Κοινωνικοί φορείς, Υπουργείο Εργασίας.

β) *Ενίσχυση της απασχόλησης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε κοινωνικές επιχειρήσεις.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κοινωνικά ευπαθείς ομάδες πληθυσμού.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Κοινωνικοί φορείς, Υπουργείο Εργασίας.

2.9.9 Επενδυτική Προτεραιότητα «Τοπικά Αναπτυξιακά Προγράμματα (CLLD)»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

2.9.9.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Υποστήριξη των Δήμων και των τοπικών φορέων για αύξηση της ικανότητάς τους για σχεδιασμό και εφαρμογή προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης (π.χ. πληροφόρησης, κατάρτισης και ενίσχυσης των υπηρεσιών τους με επιχορηγούμενο προσωπικό συγκεκριμένης διάρκειας και έργου).

β) Συμβουλευτικός και επαγγελματικός προσανατολισμός σε άτομα ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

γ) Δράσεις ανάπτυξης Δεξιοτήτων.

δ) Δράσεις ανάπτυξης επιχειρηματικότητας / ίδρυσης επιχειρήσεων.

ε) Προώθηση της απασχόλησης.

στ) Προώθηση της κοινωφελούς εργασίας.

ζ) Προώθηση των κοινωνικών επιχειρήσεων.

2.9.10 Επενδυτική Προτεραιότητα «Διευκόλυνση της διαφοροποίησης, της δημιουργίας νέων μικρών επιχειρήσεων και της δημιουργίας θέσεων εργασίας»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Αύξηση των εισοδημάτων στις αγροτικές περιοχές.
- Προώθηση της πολυδραστηριότητας.
- Αύξηση της απασχόλησης.

2.9.10.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Συμβουλευτική υποστήριξη για διαφοροποίηση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Συνεταιρισμοί

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Αγρότες, Συνεταιρισμοί.

β) Ενίσχυση της δημιουργίας νέων μικρών επιχειρήσεων. .

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Συνεταιρισμοί

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Αγρότες, Συνεταιρισμοί, Ομάδες παραγωγών

2.9.11 Επενδυτική Προτεραιότητα «Προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Ο **ειδικός στόχος** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι ο εξής:

- Δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης σε συγκεκριμένες περιοχές που υστερούν σε οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη έναντι άλλων περιοχών της Περιφέρειας.

2.9.11.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

Δράσεις τύπου *Leader*.

2.9.12 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της προσβασιμότητας, της χρήσης και της ποιότητας των ΤΠΕ στις αγροτικές περιοχές»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Κάλυψη της υπαίθρου της Περιφέρειας με ευρυζωνικά δίκτυα υψηλών ταχυτήτων.
- Κάλυψη των αναγκών ευρυζωνικής πρόσβασης του συνόλου των κατοίκων της υπαίθρου στη Περιφέρεια
- Δυνατότητα ηλεκτρονικής πρόσβασης των κατοίκων και των επιχειρήσεων της υπαίθρου σε βασικές κατηγορίες δημόσιων υπηρεσιών.

2.9.12.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Ολοκλήρωση των ευρυζωνικών δικτύων της Περιφέρειας στην ύπαιθρο.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Το σύνολο των επιχειρήσεων και των κατοίκων της υπαίθρου της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας ή / και Δήμοι.

β) *Δημιουργία ηλεκτρονικών κόμβων στην ύπαιθρο.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Το σύνολο των επιχειρήσεων και των κατοίκων της υπαίθρου της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας ή / και Δήμοι.

2.10 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 10: «ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»

Ο συγκεκριμένος Θεματικός Στόχος επιλέγεται για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, προκειμένου να εξυπηρετήσει / καλύψει κατά το δυνατό, τις ανάγκες της Περιφέρειας με βάση τα αντίστοιχα μειονεκτήματα / ανισότητες και δυνατότητες που υφίστανται στην Περιφέρεια, όπως αυτές έχουν περιγραφεί στα προηγούμενα. Συγκεκριμένα, στοχεύεται η κάλυψη / εξυπηρέτηση των ακόλουθων **αναγκών**:

- Βελτίωση του επιπέδου εκπαίδευσης και ιδιαίτερα σε μεταπτυχιακές σπουδές.
- Ανάσχεση τη διαρροής επιστημονικού δυναμικού από τη Θεσσαλία.
- Γεφύρωση του χάσματος της εκπαίδευσης με τις ανάγκες αγοράς εργασίας στην Περιφέρεια.
- Προγράμματα σύνδεσης της εκπαίδευσης με την τοπική αγορά εργασίας.
- Διασφάλιση της πρόσβασης & ολοκληρωμένης φοίτησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ατόμων όλων των κοινωνικών ομάδων.
- Αύξηση των κινήτρων για την εκπαίδευση ενηλίκων.

vii. Υποστήριξη των χαμηλών εισοδημάτων νοικοκυριών για την συνέχιση της φοίτησης των μαθητών παιδιών τους στην υποχρεωτική 9ετή εκπαίδευση.

Τα αναμενόμενα **αποτελέσματα** αυτού του στόχου, με την υλοποίηση των παρακάτω αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων και τύπων δράσεων είναι τα εξής:

- i. Αύξηση των μεταπτυχιακών σπουδαστών**
- ii. Αύξηση της απασχολησιμότητας των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.**
- iii. Αύξηση της συμμετοχής στη δια βίου μάθηση.**

Για την επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων πρέπει να υλοποιηθούν οι παρακάτω επενδυτικές προτεραιότητες με τους αντίστοιχους επιμέρους τύπους δράσεων, με πρόταση για το ΕΔΕΤ που τις συγχρηματοδοτεί και την εμβέλεια του Επιχειρησιακού Προγράμματος για κάθε επενδυτική Προτεραιότητα.

2.10.1 Επενδυτική Προτεραιότητα «Επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Δημιουργία συνθηκών ελκυστικότητας των σχολικών και πανεπιστημιακών μονάδων
- Αύξηση της ελκυστικότητας της κατάρτισης και της δια βίου μάθησης.

2.10.1.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Αναβάθμιση των υποδομών εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Μαθητικός και φοιτητικός πληθυσμός.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΑΕΙ / ΤΕΙ, ΟΤΑ.

β) Αναβάθμιση των υποδομών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Μαθητικός και σπουδαστικός πληθυσμός.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπουργείο Παιδείας, Περιφέρεια.

2.10.2 Επενδυτική Προτεραιότητα «Πρόληψη και μείωση της σχολικής διαρροής και προώθηση της ισότιμης πρόσβασης σε καλής ποιότητας προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Μείωση της σχολικής διαρροής.
- Δημιουργία ίσων ευκαιριών στη πρόσβαση στην τυπική εκπαίδευση.

2.10.2.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Παροχή συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών σε ειδικές ομάδες πληθυσμού.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (πχ. ΡΟΜΑ)

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί Φορείς, ΟΤΑ

β) Παροχή ισοδύναμης στήριξης σε νοικοκυριά χαμηλών εισοδημάτων για τη δημιουργία δυνατοτήτων πρόσβασης των παιδιών στην εκπαίδευση..

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Νοικοκυριά χαμηλών εισοδημάτων.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΤΑ, Κοινωνικοί Φορείς, ΜΚΟ.

2.10.3 Επενδυτική Προτεραιότητα «Βελτίωση της ποιότητας της αποτελεσματικότητας και του ανοικτού χαρακτήρα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με σκοπό τη βελτίωση των επιπέδων συμμετοχής και ολοκλήρωσης»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Ο ειδικός στόχος αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι ο εξής:

- Ολοκλήρωση των σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

2.10.3.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης των φοιτητών στα ΑΕΙ / ΤΕΙ.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Φοιτητές ΑΕΙ / ΤΕΙ

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΑΕΙ / ΤΕΙ

β) Αναβάθμιση των προγραμμάτων σπουδών και χρήση σύγχρονων μέσων εκπαίδευσης.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Φοιτητές ΑΕΙ / ΤΕΙ

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΑΕΙ / ΤΕΙ, Υπουργείο Παιδείας.

γ) Ανοικτές δράσεις ενίσχυσης της ελκυστικότητας της τριτοβάθμιας

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): μαθητές, πολίτες, επιχειρήσεις

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΑΕΙ / ΤΕΙ

2.10.4 Επενδυτική Προτεραιότητα «Βελτίωση της πρόσβασης στη δια βίου μάθηση, αναβάθμισης των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού, συμπεριλαμβανομένων των

μαθητευόμενων και αύξηση της σύνδεσης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων στους αποφοίτους της εκπαίδευσης σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- Άμεση πρόσβαση των αποφοίτων της εκπαίδευσης στην αγορά εργασίας.

2.10.4.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) *Σύνδεση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Φοιτητές , σπουδαστές.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΑΕΙ / ΤΕΙ , Υπουργείο Παιδείας.

β) *Ενίσχυση της λειτουργίας των γραφείων σταδιοδρομίας στα ΑΕΙ / ΤΕΙ.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Φοιτητές , σπουδαστές.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΑΕΙ / ΤΕΙ , Υπουργείο Παιδείας.

γ) *Δράσεις συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Φοιτητές , σπουδαστές.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΑΕΔ , Υπουργείο Παιδείας.

δ) *Συνεργασία ΑΕΙ / ΤΕΙ με επιχειρήσεις στην εξειδίκευση των προγραμμάτων σπουδών και στην πρακτική άσκηση των σπουδαστών / φοιτητών στις επιχειρήσεις.*

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Φοιτητές , σπουδαστές.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΑΕΙ / ΤΕΙ, Επιχειρήσεις.

2.10.5 Επενδυτική Προτεραιότητα «Πρώθηση της δια βίου μάθησης και επαγγελματικής κατάρτισης στη γεωργία και στη δασοκομία»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ενίσχυση των γνώσεων και δεξιοτήτων αρχηγών εκμεταλλεύσεων και εργαζομένων σε εκμετάλλευση και εργαζομένων σε εκμεταλλεύσεις.
- Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων αγροτικής, κτηνοτροφικής και δασικής παραγωγής, ανθρώπινου δυναμικού εκτός γεωργικού τομέα.

2.10.5.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Στοχευμένα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης για κατά κύριο επάγγελμα αγρότες σε θέματα βελτίωσης της παραγωγής και διάθεσης αγροτικών προϊόντων.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Αγρότες, Ομάδες Παραγωγών και Συνεταιρισμοί.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Ομάδες Παραγωγών και Συνεταιρισμοί, τοπικοί φορείς

β) Προγράμματα ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού εκτός αγροτικής παραγωγής, για εγκατάσταση σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Νέοι εκτός αγροτικής παραγωγής.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Εκπαιδευτικά ιδρύματα / ΚΕΚ, τοπικοί φορείς

2.11 ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 11: «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΜΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ»

Ο συγκεκριμένος Θεματικός Στόχος επιλέγεται για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, προκειμένου να εξυπηρετήσει / καλύψει κατά το δυνατό, τις ανάγκες της Περιφέρειας στην αναβάθμιση, βελτίωση της ικανότητας των δημόσιων υπηρεσιών της, με βάση τα αντίστοιχα μειονεκτήματα / ανισότητες και δυνατότητες που υφίστανται στην Περιφέρεια, όπως αυτές έχουν περιγραφεί στα προηγούμενα. Συγκεκριμένα, στοχεύεται η κάλυψη / εξυπηρέτηση των ακόλουθων **αναγκών**:

- i. Αναδιάταξη και κατάλληλη στελέχωση συγκεκριμένων υπηρεσιών της Περιφέρειας που εμπλέκονται στην εφαρμογή Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων.
- ii. Εκσυγχρονισμός της λειτουργίας των υπηρεσιών που εμπλέκονται στην εφαρμογή συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.
- iii. Εκσυγχρονισμός της λειτουργίας των υπηρεσιών που εξυπηρετούν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Τα αναμενόμενα **αποτελέσματα** αυτού του στόχου, με την υλοποίηση των παρακάτω αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων και τύπων δράσεων είναι τα εξής:

- i. Σμίκρυνση του χρόνου ανταπόκρισης των υπηρεσιών στις απαιτήσεις των έργων.
- ii. Βελτίωση του επιπέδου ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
- iii. Μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών στη προετοιμασία υλοποίησης και διαχείρισης των έργων.

Για την επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων πρέπει να υλοποιηθούν οι παρακάτω επενδυτικές προτεραιότητες με τους αντίστοιχους επιμέρους τύπους δράσεων, με πρόταση για το ΕΔΕΤ που τις συγχρηματοδοτεί και την εμβέλεια του Επιχειρησιακού Προγράμματος για κάθε επενδυτική Προτεραιότητα.

2.11.1 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και της αποτελεσματικότητας των δημόσιων διοικήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών που συνδέονται με την υλοποίηση του ΕΤΠΑ ή/και του Ταμείου Συνοχής, καθώς επίσης για την υποστήριξη ενεργειών όσον αφορά στη θεσμική ικανότητα και την αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης που υποστηρίζεται από το ΕΚΤ»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Πρόγραμμα ή / και Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης των διοικητικών και διαχειριστικών διαδικασιών.
- Βελτίωση και ομογενοποίηση των διαδικασιών διοίκησης και διαχείρισης.
- Δυνατότητα άμεσης πρόσβασης και εξυπηρέτησης των πολιτών στις βασικές υπηρεσίες της δημόσιας διοίκησης της Περιφέρειας και των Δήμων.

2.11.1.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Ενίσχυση του ηλεκτρονικού και λοιπού εξοπλισμού των Περιφερειακών και τοπικών υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης.

β) Δημιουργία και χρήση σύγχρονων τυποποιημένων εργαλείων επικοινωνίας με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

2.11.2 Επενδυτική Προτεραιότητα «Ανάπτυξη ικανοτήτων των εμπλεκόμενων στην παροχή υπηρεσιών απασχόλησης, εκπαίδευσης και κοινωνικών πολιτικών, καθώς και τομεακά και χωρικά σύμφωνα για κινητοποίηση υπέρ των μεταρρυθμίσεων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ή / και το Περιφερειακό Πρόγραμμα.

Οι **ειδικοί στόχοι** αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης.
- Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
- Βελτίωση γνώσεων ικανοτήτων και συμπεριφορών.

2.11.2.1 Ενδεικτικοί τύποι δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων

α) Θεσμική και διοικητική απλούστευση των διαδικασιών.

β) Κατάρτιση, εκπαίδευση των στελεχών της δημόσιας διοίκησης.

γ) Στελεχιακή ενδυνάμωση των Περιφερειακών και τοπικών υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης με επιχορηγούμενο προσωπικό ορισμένου χρόνου και έργου.

3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

3.1 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

Η εταιρική σχέση αποτελεί μία από τις βασικές αρχές για την υλοποίηση των Ταμείων του κοινού Στρατηγικού Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκοπός της είναι η τήρηση της προσέγγισης της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης κατά την προετοιμασία, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των προγραμμάτων αξιοποιώντας την εμπειρία και την τεχνογνωσία των εταίρων. Πρόκειται δηλαδή για τη συντονισμένη δράση της ΕΕ, των κρατών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο στα κράτη μέλη όσο και ανάμεσα σε αυτές και σε μη κυβερνητικούς συμμετέχοντες που προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα και την κοινωνία των πολιτών (κοινωνικοί και οικονομικοί εταίροι, μη κυβερνητικοί οργανισμοί, μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί).

Στο άρθρο 5 της Πρότασης Κανονισμού - COM 2011/615 , του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «περί καθορισμού Κοινών Διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας», κάθε κράτος μέλος οργανώνει εταιρική σχέση με τους ακόλουθους εταίρους:

- α) τις αρμόδιες περιφερειακές, τοπικές, αστικές και άλλες δημόσιες αρχές,
- β) τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους,
- γ) φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, περιλαμβανομένων των περιβαλλοντικών εταίρων, μη κυβερνητικών οργανώσεων και φορέων που είναι υπεύθυνοι για την προώθηση της ισότητας και την καταπολέμηση των διακρίσεων.

Επιπλέον σύμφωνα με την προσέγγιση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης τα κράτη μέλη προωθούν τη συμμετοχή των εταίρων στην εκπόνηση συμβάσεων εταιρικής σχέσης και τη σύνταξη αναφορών προόδου και στην προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση των προγραμμάτων.

Προς την κατεύθυνση της διασφάλισης της εταιρικής σχέσης κατά τον σχεδιασμό των πολιτικών και προτεραιοτήτων ανάπτυξης της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την περίοδο 2014-2020, η Περιφέρεια Θεσσαλίας συνεργάστηκε έγκαιρα με όλους τους δημόσιους, αυτοδιοικητικούς και κοινωνικοοικονομικούς φορείς μέσω των ακόλουθων πρωτοβουλιών / δράσεων και ενεργειών της:

- Ενημέρωση Περιφερειακού Συμβουλίου Θεσσαλίας για τους στόχους και το σχεδιασμό της Νέας Προγραμματικής Περιόδου (Ιούλιος 2012).
- Δημιουργία Θεματικής Κατηγορίας στην ιστοσελίδα της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Θεσσαλίας για την «Προγραμματική Περίοδο 2014-2020» και λειτουργία της

ηλεκτρονικής διεύθυνσης της Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας για επικοινωνία με κάθε αρμόδιο ή/και ενδιαφερόμενο

- Συγκρότηση **Ομάδας Σχεδιασμού Προγράμματος (Ο.Σ.Π.)**, για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, αποτελούμενη (ως α' φάση) από στελέχη της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Θεσσαλίας και της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιφέρειας.
- Συγκρότηση έντεκα (11) «**Θεματικών Ομάδων Εργασίας**» για την υποστήριξη του σχεδιασμού του Προγράμματος της Περιφέρειας Θεσσαλίας κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, που απαρτίζονται από στελέχη της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής και όλων των Διευθύνσεων της Περιφέρειας Θεσσαλίας και οι οποίοι εργάζονται, στοχευμένα και εξειδικευμένα για τη σύνταξη των προτάσεων της Περιφέρειας κατά τις φάσεις σχεδιασμού του Περιφερειακού Προγράμματος .
- Πραγματοποίηση **Ημερίδας Ενημέρωσης** για το «Σχεδιασμό Περιφερειακής Ανάπτυξης Θεσσαλίας περιόδου 2014-2020», τον Σεπτέμβριο 2012 (Λάρισα)
- Σύνταξη και αποστολή «**Ερωτηματολογίου**» στους φορείς της Περιφέρειας, προκειμένου να αποτυπώσουν τις θέσεις τους για το στρατηγικό αναπτυξιακό σχεδιασμό της Θεσσαλίας κατά την Α' φάση σχεδιασμού / 1^η Εγκύκλιος: Στους 25 Δήμους Θεσσαλίας, στην Π.Ε.Δ., στις 4 Περιφερειακές Ενότητες, στα 2 Τεχνικά Επιμελητήρια Θεσσαλίας, στο Οικονομικό Επιμελητήριο, στο Γεωτεχνικό Επιμελητήριο, στα 4 εμπορικά – βιοτεχνικά επιμελητήρια, στους 2 συλλόγους Βιομηχάνων, στο Πανεπιστήμιο, στο ΤΕΙ, στα Ερευνητικά Ινστιτούτα, στις 11 Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών, στα 8 Εργατικά Κέντρα, στους 3 Συνδέσμους Διαχείρισης Απορριμμάτων, στους 3 Φορείς Προστατευόμενων Περιοχών στη Θεσσαλία, στην Ομοσπονδία Α.Μ.Ε.Α., στην Ομοσπονδία Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων Θεσσαλίας, στην 5η Υ.Π.Ε., στην Περιφερειακή Δ/νση Εκπαίδευσης, σε όλες τις Δημόσιες Υπηρεσίες στη Θεσσαλία και στις Παρατάξεις του Περιφερειακού Συμβουλίου.
- Πλήρης επεξεργασία των θέσεων και προτάσεων των φορέων από την Ο.Σ.Π. και τις Θ.Ο.Ε., θεματικές συνεργασίες, εξέταση όλων των διαθέσιμων μελετών, Σχεδίων, κειμένων κ.α. και της προόδου του ΕΣΠΑ.
- Σύνταξη και αποστολή στο Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μετά από διαβούλευση, του **1^{ου} Κειμένου Προτάσεων για την Αναπτυξιακή Στρατηγική της Περιφέρειας Θεσσαλίας**, σύμφωνα με την 1^η Εγκύκλιο Σχεδιασμού και Κατάρτισης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού περιόδου 2014-2020 (Οκτώβριο του 2012), μετά από ενημέρωση του Περιφερειακού Συμβουλίου.
- Πραγματοποίηση Τεχνικής Συνάντησης για τη «**Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (Smart Specialization Strategy – RIS3)**», με συμμετοχή των εμπειρογνομόνων της Ε.Ε. , στην οποία κλήθηκαν και συμμετείχαν εκπρόσωποι όλων των δημόσιων, αυτοδιοικητικών, κοινωνικοοικονομικών και επιστημονικών φορέων της Περιφέρειας (Οκτώβριος 2012)
- Συμμετοχή της Περιφέρειας δια αρμοδίων Διευθύνσεων και στελεχών στις **Θεματικές Ομάδες Εργασίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης**.
- Συνεργασίες με όλες τις αρμόδιες Υπηρεσίες Περιφέρειας και Υπουργείων.

- Πραγματοποίηση **Ημερίδας Ενημέρωσης** για το «Σχεδιασμό Περιφερειακής Ανάπτυξης Θεσσαλίας περιόδου 2014-2020», τον Δεκέμβριο 2012 (Βόλος), με συμμετοχή όλων των κοινωνικοοικονομικών φορέων, υπηρεσιών και πολιτών.
- Συμμετοχή στο **1^ο Εθνικό Αναπτυξιακό Συνέδριο** (Απρίλιος 2013)
- Σύσταση Περιφερειακού Συμβουλίου Καινοτομίας Θεσσαλίας, με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου (Απρίλιος 2013), ορισμός εκπροσώπων μελών του (ακαδημαϊκών, ερευνητικών φορέων, επιστημονικών και επιχειρηματικών φορέων και αγροτικών ενώσεων, περιφερειακού συμβουλίου περιφέρειας) και συγκρότηση σε σώμα στην 1^η συνεδρίαση όπου συζητήθηκαν και θέματα σχεδιασμού Νέας Π.Π. για τη Θεσσαλία (Μάιος 2013) και έναρξη εργασιών του.
- Διεξαγωγή Ημερίδας – Συνάντηση Εργασίας για την **Περιφερειακή Στρατηγική Καινοτομίας και την «έξυπνη» εξειδίκευση** στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, με τη συμμετοχή εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Υπουργείου Ανάπτυξης, της Γ.Γ.Ε.Τ., αυτοδιοικητικών, επιστημονικών και ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας, κοινωνικοοικονομικών εταίρων, αλλά κυρίως εκπρόσωπων του επιχειρηματικού κόσμου της Περιφέρειας (Απρίλιος 2013 - Λάρισα) με παράλληλη κοινοποίηση σχετικού Ερωτηματολογίου.
- **Διοργάνωση Περιφερειακού Αναπτυξιακού Συνεδρίου για τη Νέα Προγραμματική Περίοδο 2014 – 2020 (Απρίλιος 2013 - Λάρισα)**, σε συνέχεια της 2ης Εγκυκλίου του Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, με τη συμμετοχή εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Υπουργείων και αρμοδίων δημόσιων, αυτοδιοικητικών, επιστημονικών και ερευνητικών φορέων, κοινωνικοοικονομικών εταίρων της Θεσσαλίας και εν γένει ενδιαφερομένων για τους στόχους και τις κατευθύνσεις της ανάπτυξης στην περιφέρεια.
- Αποστολή **«Ερωτηματολογίου»** του Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων σε όλους τους φορείς της Περιφέρειας, προκειμένου να αποτυπώσουν τις θέσεις τους και να προτείνουν ενδεικτικές δράσεις για το στρατηγικό αναπτυξιακό σχεδιασμό της Θεσσαλίας κατά την Β΄ φάση σχεδιασμού (2^η Εγκύκλιος). Οι προτεινόμενες από τους φορείς δράσεις, κατηγοριοποιήθηκαν ανά Θεματικό Στόχο και Επενδυτική Προτεραιότητα και ελήφθησαν υπόψη κατά την εκπόνηση της πρότασης της Περιφέρειας στο πλαίσιο της 2^{ης} Εγκυκλίου.
- Διοργάνωση Θεματικής Συνάντησης για Θέματα **Περιβάλλοντος**, με συμμετοχή εκπροσώπων του ΥΠΕΚΑ, όλων των αρμόδιων αυτοδιοικητικών, επιστημονικών, ερευνητικών, οικονομικών κ.α. φορέων και υπηρεσιών περιφερειακού επιπέδου, διαβούλευση - εξειδίκευση σχεδιασμού για τη Νέα Π.Π. (Μάιος 2013 – Λάρισα).
- Συμμετοχή της Περιφέρειας στην Ημερίδα του Συνδέσμου Βιομηχανιών Θεσσαλίας και Κεντρικής Ελλάδας, παρουσίασης της Μελέτης Ανάπτυξης Θεσσαλίας (Μάιος 2013)
- Συμμετοχή της Περιφέρειας στην Ημερίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας με θέμα **Ο τομέας της ύδρευσης στις Θεσσαλικές πόλεις και οικισμούς – Προβλήματα και προοπτικές** (Μάιος 2013).
- Συμμετοχή στα Συνέδρια των κεντρικών φορέων πολιτικής (Μάιος 2013)

Ενώ παράλληλα πραγματοποιήθηκαν Τεχνικές Συναντήσεις Εργασίας **ανά θεματικό άξονα αναπτυξιακής στρατηγικής**, με τη συμμετοχή των αρμόδιων στελεχών των εμπλεκόμενων φορέων και των μελών των αντίστοιχων Θεματικών Ομάδων Εργασίας.

Επίσης, διαρκής είναι η ενημέρωση της ιστοσελίδας της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας και η ηλεκτρονική και έντυπη επικοινωνία με τους φορείς.

Η διαβούλευση συνεχίζεται αυξανόμενα στην τρέχουσα περίοδο, με διεύρυνση των Θεματικών Ομάδων Εργασίας για την Νέα Π.Π., διεξαγωγή θεματικών συναντήσεων εργασίας, κοινών με Ομάδες του Συμβουλίου Καινοτομίας, αλλά και διεξαγωγή συναντήσεων σε όλες τις πόλεις και περιοχές της Θεσσαλίας με στόχο την προσέγγιση και συνεργασία και με την επιχειρηματική βάση και τους πολίτες.

Ενδεικτικά οι φορείς / υπηρεσίες με τους οποίους η Περιφέρεια συνεργάζεται στενά για το σχεδιασμό του Προγράμματος της Θεσσαλίας για τη νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 είναι:

- **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας** (Διευθύνσεις Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων / Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής / Αγροτικών Υποθέσεων Θεσσαλίας / Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών / Δασών Θεσσαλίας / Υδάτων Θεσσαλίας / Τεχνικού Ελέγχου / Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Θεσσαλίας / Πολιτικής Προστασίας)
- **Περιφέρεια Θεσσαλίας** (Γραφεία Αντιπεριφερειάρχων, Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών, Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού / Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού / Αγροτικής Οικονομίας / Κτηνιατρικής / Πολιτικής Γης / Βιομηχανίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων / Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας / Δια βίου μάθησης, υγείας, τουρισμού, πολιτισμού).
- **Περιφερειακή Ένωση Δήμων Θεσσαλίας, Δήμοι Θεσσαλίας** : Γραφεία Προγραμματισμού, **ΔΕΥΑ Θεσσαλίας**
- **Ιδρύματα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης**, (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας - ΤΕΙ Θεσσαλίας)
- **Επιμελητήρια** (Τεχνικό Επιμελητήριο Κεντρικής & Δυτικής Ελλάδος, Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος – τμήμα Μαγνησίας, Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος Τμήμα Θεσσαλίας, Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Παράρτημα Κεντρικής Ελλάδος)
- **Συλλογικοί φορείς του επιχειρηματικού και αγροτικού τομέα και Επιχειρήσεις**
- **Φορείς Έρευνας / Ερευνητικά Ινστιτούτα**
 - Ινστιτούτο Έρευνας και Τεχνολογίας Θεσσαλίας
 - ΕΛΓΟ Δήμητρα (ΕΘΙΑΓΕ)
 - EBETAM
- **Λοιποί Φορείς**
 - Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου Βορείων Σποράδων
 - Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου

- Φορέας Διαχείρισης Οικονομικής Ανάπτυξης Κάρλας –Μαυροβουνίου -Κεφαλόβρυσου-Βελεστίου
- Φ.Ο.Δ.Σ.Α. Θεσσαλίας
- Δίκτυο Μ.Κ.Ο. Θεσσαλίας
- ΔΕΗ Περιφερειακή Διεύθυνση Θεσσαλίας
- ΕΠΑ Θεσσαλίας
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Περιβαλλοντικών Δράσεων του ΥΠΕΚΑ
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού & Εφαρμογής των Δράσεων του ΥΠΕΚΑ στους τομείς της ενέργειας, του φυσικού πλούτου & κλιματικής αλλαγής
- ΟΕΑΔ – Περιφερειακή Διεύθυνση
- Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης
- Αρχαιολογικές Υπηρεσίες Περιφέρειας
- 5^η Υγειονομική Περιφέρεια Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας
- Περιφερειακή Διεύθυνση Τουρισμού
- Συνομοσπονδία ΑΜΕΑ – Θεσσαλία
- Ομοσπονδία ΡΟΜΑ Θεσσαλίας και τοπικοί εκπρόσωποι οικισμών ΡΟΜΑ
- Μητροπόλεις στη Θεσσαλία κ.α.

3.2 ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ - ΤΗΣ ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 7 της Πρότασης Κανονισμού - COM 2011/615 τελικό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «περί καθορισμού Κοινών Διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας», τα κράτη μέλη και η Επιτροπή διασφαλίζουν την προάσπιση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών καθώς και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου κατά τα στάδια της προετοιμασίας και της υλοποίησης των προγραμμάτων τους. Λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να αποτρέψουν κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλής, εθνότητας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού κατά την εκπόνηση και υλοποίηση των προγραμμάτων.

Στο πλαίσιο του σχεδιασμού της παρούσας αναπτυξιακής στρατηγικής της Περιφέρειας Θεσσαλίας, οι αρχές της ισότητας των φύλων και μη διάκρισης, έχει προβλεφθεί να εμπεριέχονται / εφαρμόζονται κατά την επιλογή των δράσεων που προτείνονται κατά τη νέα προγραμματική 2014-2020, προκειμένου να αποτρέπεται κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά τα διάφορα στάδια σχεδιασμού, υλοποίησης και δη πρόσβασης σε αυτά.

Συγκεκριμένα η αρχή της ισότητας αναφέρεται στην πρόσβαση όλων ανεξαρτήτως των πολιτών σε υπηρεσίες (υγείας, παιδείας, πρόνοιας, απασχόλησης, κ.α) στη χρησιμοποίηση των υπηρεσιών

σύμφωνα με τις ανάγκες των πολιτών και στην ισότιμη και χωρίς διακρίσεις συμμετοχή των πολιτών σε αυτές.

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, στο πλαίσιο των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων, σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν μια σειρά δράσεις και έργα υποστήριξης της εφαρμογής των αρχών ισότητας και μη διάκρισης.

Ενδεικτικά σημειώνεται το Περιφερειακό Πρόγραμμα για την κοινωνική ένταξη των ΡΟΜΑ της Περιφέρειας Θεσσαλίας που ξεκίνησε να υλοποιείται με έργα, η λειτουργία Συμβουλευτικού Κέντρου Γυναικών στο Δήμο της Λάρισας, στο οποίο παρέχονται εξειδικευμένες και εξατομικευμένες υπηρεσίες σε γυναίκες που υφίστανται βία ή πολλαπλές διακρίσεις, κ.α.

II. ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΕΣ

Όσον αφορά σε αυτή την ενότητα, λαμβάνοντας υπόψη το παράρτημα IV του σχεδίου Γενικού Κανονισμού για την πολιτική συνοχής κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020, είναι εμφανές ότι απαιτούνται συγκεκριμένες θεσμικές και οργανωτικές ρυθμίσεις στη Χώρα, οι οποίες αποτελούν προϋποθέσεις χαρακτηριζόμενες ως «αιρεσιμότητες» (conditionalities), για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020.

Ορισμένες από αυτές θα πρέπει να εκπληρωθούν μέχρι το τέλος του 2014 και άλλες μέχρι το τέλος του 2016. Οι βασικότερες κατηγορίες προϋποθέσεων («αιρεσιμοτήτων») αναφέρονται σε μακροοικονομικά επιτεύγματα, σύμφωνα με τα μέτρα του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, καθώς και με διαρθρωτικές αλλαγές και στόχους του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων 2011-2014, οι οποίες και θα πρέπει να εκπληρωθούν μέχρι το τέλος του 2014.

Εκτός από τις προαναφερόμενες αιρεσιμότητες, υπάρχουν και άλλες οι οποίες αναφέρονται σε διοικητικά / οργανωτικά μέτρα σε διάφορους τομείς, όπως του περιβάλλοντος, της αγοράς εργασίας, της υγείας κλπ, οι οποίες θα πρέπει να εκπληρωθούν μέχρι το τέλος του έτους 2016.

Όλες οι παραπάνω αιρεσιμότητες άπτονται **εθνικών πολιτικών**.

Με δεδομένο το εθνικό θεσμικό πλαίσιο για το σχεδιασμό και εφαρμογή αυτών των πολιτικών, δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν σε περιφερειακό επίπεδο, παρά του ότι θα έπρεπε να είναι αντικείμενο και αρμοδιότητα των περιφερειακών αρχών, σύμφωνα και με το πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», ως ένα μέρος του περιφερειακού αναπτυξιακού σχεδιασμού. Παρ' όλα αυτά, με δεδομένο ότι η εκπλήρωση ή μη, αυτών των αιρεσιμοτήτων από το Κράτος / την Κεντρική Κυβέρνηση, επηρεάζει αντίστοιχα και ανάλογα την απρόσκοπτη χρηματοδότηση, τόσο των εθνικών / τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, όσο και των Περιφερειακών, είναι αυτονόητη η κρισιμότητα έγκαιρης εκπλήρωσης αυτών των αιρεσιμοτήτων.

Ως εκ τούτου, η απρόσκοπτη χρηματοδότηση του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος της Θεσσαλίας, αλλά και για τις δράσεις που είναι αναγκαίο να προγραμματισθούν για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, στο πλαίσιο όποιων εθνικών / τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2014-2020, εξαρτάται από την έγκαιρη εκπλήρωση των αιρεσιμοτήτων από τα αρμόδια Υπουργεία.

Όσον αφορά στην «Έξυπνη Εξειδίκευση», στο πλαίσιο εφαρμογής των αντίστοιχων Θεματικών Στόχων, η Περιφέρεια Θεσσαλίας ενεργεί σχετικά ώστε να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τον Νοέμβριο 2013 και θα συμπεριλάβει στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας 2014-2020 τις αντίστοιχες κατηγορίες δράσεων που θα προκύψουν από αυτή τη διαδικασία, με bottom up προσέγγιση, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη.

III. «ΧΩΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ»

Από τα αναλυτικά στοιχεία της υφιστάμενης κατάστασης του κοινωνικοοικονομικού ιστού της Περιφέρειας, διαπιστώνεται διαφοροποίηση μεταξύ τριών ομάδων χωρικών ενοτήτων στην Περιφέρεια: Οι δύο πρώτες αναφέρονται στο χερσαίο τμήμα της Περιφέρειας και η τρίτη στη νησιωτική περιοχή της. Όσον αφορά στο χερσαίο τμήμα, η αναφορά έχει να κάνει με τον Δυτικό Κορμό (περιοχές Καρδίτσας και Τρικάλων) και Ανατολικό Κορμό (περιοχές Λάρισας και Μαγνησίας), αντίστοιχα. Οι διαφοροποιήσεις αυτών των δύο χωρικών ενοτήτων αποτυπώνονται στο γεωμορφολογικό / γεωφυσικό και γεωγραφικό χαρακτήρα, με κύριο χαρακτηριστικό τους ορεινούς όγκους περιμετρικά των περιοχών της Θεσσαλίας, το πεδινό ανάγλυφο στο κέντρο της και τη μη γεινίαση του Δυτικού Κορμού με την θάλασσα. Επίσης, η προσπελασιμότητα προς το εξωτερικό της Περιφέρειας βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο για τον Ανατολικό Κορμό, ενώ υπολείπεται στον Δυτικό Κορμό. Σε ότι αφορά στην οικονομία των δύο χωρικών ενοτήτων, αυτή εμφανίζεται επίσης διαφοροποιημένη πέραν της διάρθρωσης του παραγωγικού ιστού, κυρίως σε οικονομικούς δείκτες και δείκτες ευημερίας. Διαχρονικά παρατηρείται άμβλυνση των διαφοροποιήσεων / ανισοτήτων στα κοινωνικοοικονομικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά, καθώς επίσης και προσπάθειες άμβλυνσης των προβλημάτων προσπελασιμότητας και ελκυστικότητας του δυτικού κορμού με τον προγραμματισμό και υλοποίηση των κατάλληλων / αναγκαίων έργων υποδομής, χωρίς ωστόσο να έχουν απαλειφθεί στο σύνολό τους.

Όσον αφορά στη τρίτη ομάδα χωρικών ενοτήτων η οποία αναφέρεται στη νησιωτική περιοχή της Περιφέρειας, παρά τον γενικό χαρακτηρισμό τους λόγω του νησιωτικού γεωμορφολογικού χαρακτήρα τους, η αναπτυξιακή φυσιογνωμία των τριών νησιών, διαφοροποιείται μεταξύ τους, με αντίστοιχες και ανάλογες προοπτικές και προβλήματα ανάπτυξης, ενώ προβληματική παραμένει η προσβασιμότητά τους με τις χερσαίες και λοιπές περιοχές.

Όσον αφορά στα αστικά κέντρα της Περιφέρειας Θεσσαλίας, αυτά έχουν ιδιαίτερη σημασία για το αναπτυξιακό γίνεσθαι της περιφέρειας και διαδραματίζουν σημαίνοντα ρόλο, με διαφοροποιημένη τη σημασία και το ρόλο κάθε αστικού κέντρου για τη Περιφερειακή Ενότητα στην οποία ανήκει κάθε ένα, αλλά και για την Περιφέρεια συνολικά. Συγκεκριμένα:

Η Λάρισα, πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας της Λάρισας και έδρα της Περιφέρειας, με πληθυσμό Δήμου της τάξης των 160.000 κατοίκων, διαδραματίζει υπερτοπικό ρόλο στην Περιφέρεια. Το δεύτερο σε πληθυσμιακό μέγεθος αστικό κέντρο της Περιφέρειας είναι ο Βόλος, με πληθυσμό της τάξης των 140.000 κατοίκων στο Δήμο του, ο οποίος είναι Πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας.

Τα Τρίκαλα και η Καρδίτσα, είναι τα άλλα δύο αστικά κέντρα της Περιφέρειας, με πληθυσμό τάξης 60.000 κατοίκους το πρώτο και 50.000 το δεύτερο στους Δήμους, τα οποία είναι πρωτεύουσες αντίστοιχα των Περιφερειακών Ενοτήτων Τρικάλων και Καρδίτσας. Αυτά τα δύο αστικά κέντρα διαδραματίζουν έναν ιδιαίτερο και διαφορετικό ρόλο για τις Περιφερειακές Ενότητες στις οποίες ανήκουν, άμεσα συνδεδεμένα λειτουργικά και αναπτυξιακά με τον αγροτικό χώρο, την ύπαιθρο των

Περιφερειακών Ενοτήτων που ανήκουν. Παράλληλα ο Τύρναβος και τα Φάρσαλα είναι δύο πόλεις της Περιφέρειας με πληθυσμιακές συγκεντρώσεις της τάξης των 10.000 το καθένα (11.070 κατοίκους η πρώτη και 9.300 κατοίκους η δεύτερη), οι οποίες αποτελούν ιδιαίτερα κέντρα οικονομικής και κοινωνικής σημασίας για την περιοχή.

Ως εκ τούτων, είναι εμφανές ότι τα αστικά κέντρα της Περιφέρειας Θεσσαλίας με συνολικό πληθυσμό που πλησιάζει το 50% του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας, διαδραματίζουν έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο για την κοινωνικο-οικονομική ζωή της Περιφέρειας, αλλά όπως προαναφέρθηκε, δύο απ' αυτά, είναι ιδιαίτερης υπερτοπικής σημασίας και επηρεάζουν ευρύτερες ενότητες από εκείνη της Περιφέρειας.

Με βάση τα παραπάνω χαρακτηριστικά των χωρικών διαφοροποιήσεων και των αστικών συγκεντρώσεων της Περιφέρειας Θεσσαλίας, διαμορφώνεται η χωρική διάσταση του αναπτυξιακού σχεδιασμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας για τη περίοδο 2014-2020, τόσο για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, όσο και για την άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων, στον αγροτικό της χώρο, ο οποίος συνδέεται άμεσα και ισχυρά με το σύνολο του κοινωνικο-οικονομικού ιστού της Περιφέρειας.

Στο πλαίσιο αυτό η Περιφέρεια Θεσσαλίας προτίθεται να αξιοποιήσει εργαλεία εφαρμογής χωρικών πολιτικών (σύμφωνα και με τους κανονισμούς) όπως:

Τα Τοπικά προγράμματα ανάπτυξης με πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD) και τις Ολοκληρωμένες Εδαφικές Επενδύσεις (ITI) τα οποία αποτελούν τα κύρια εργαλεία εφαρμογής που προτείνονται από τους Κανονισμούς.

Τα κυριότερα χαρακτηριστικά τους είναι:

- α) η προϋπόθεση Ολοκληρωμένων Στρατηγικών Τοπικής ανάπτυξης αναλόγως του πεδίου εφαρμογής, με βάση τις τοπικές ανάγκες και το τοπικό δυναμικό,
- β) η εφαρμογή τους σε συγκεκριμένες εδαφικές ενότητες (υποπεριφερειακές για τα CLLD, ευρύτερες για τα ITIs)
- γ) η συμπερίληψη καινοτόμων στοιχείων στο σχεδιασμό και την εφαρμογή τους.

Ειδικότερα για τα CLLD, η πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων και η στήριξη από τις Ομάδες Τοπικής Δράσης με συμμετοχή των δημόσιων και ιδιωτικών τοπικών φορέων, είναι σημαντική παράμετρος που πρέπει να ληφθεί υπόψη.

Τα Κοινά Σχέδια (Joint Action Plans), των οποίων η έμφαση δίνεται περισσότερο στην απλοποίηση διαδικασιών.

Τα προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στη δικτύωση και στην ανάπτυξη συνεργασιών (διαπεριφερειακών, διακρατικών).

Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη επικεντρώνεται στα μεγάλα αστικά κέντρα της περιφέρειας, και τα αστικά κέντρα της υπαίθρου, μετά από καθορισμό και ικανοποίηση συγκεκριμένων κριτηρίων.